VEILIGHEIDSREGIO
BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

T 088 02 08 208

Jaarstukken
2017

Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat Brandweer Brabant-Noord, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, het Gemeenschappelijk Meldcentrum en Bevolkingszorg. In de veiligheidsregio werken 17 gemeenten, de GGD en de Nationale Politie met hen samen op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, meldkamer en bevolkingszorg. Voorts werken ook het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid in de veiligheidsregio samen.

COLOFON

Titel : Jaarstukken 2017
Subtitel : Veiligheidsregio Brabant-Noord
Versie : Ter vaststelling voorgelegd aan Algemeen Bestuur, 4 juli 2018

©2018, Veiligheidsregio Brabant-Noord. Auteursrecht voorbehouden. Bronvermelding verplicht.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord **7**

Jaarverslag **9**

1. Terugblik op ontwikkelingen 2017 ..... **9**

1.1 Algemene Ontwikkelingen veiligheidsregio **9**

1.2 Brandweer Brabant-Noord **10**

1.3 GHOR Brabant-Noord **10**

1.4 Gemeenschappelijk meldcentrum Brabant-Noord **11**

1.5 Bevolkingszorg Brabant-Noord **11**

1.6 Maatregelen n.a.v. voorgaande bestuursconferentie(s) **12**

1.7 Bestuursconferenties 2017 / 2018 ..... **12**

2. Algemene uitgangspunten **13**

2.1 Technische uitgangspunten Jaarrekening 2017 ..... **13**

2.2 Gemeentelijke bijdrage 2017 ..... **13**

2.3 Compensabele BTW **13**

3. Programma's **15**

3.1 BBN - Risicobeheersing **15**

3.2 BBN - Incidentbestrijding **18**

3.3 BBN - Crisisbeheersing en Rampenbestrijding **21**

3.4 BBN - Bedrijfsvoering **23**

3.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio **28**

3.6 Gemeenschappelijk Meldcentrum **30**

3.7 Bevolkingszorg **34**

4. Paragrafen **37**

4.1 Weerstandsvermogen **37**

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen **40**

4.3 Financiering **41**

4.4 Bedrijfsvoering **43**

4.5 Verbonden partijen **46**

5. Jaarrekening **47**

5.1 Balans **47**

5.2 Overzicht van baten en lasten **51**

5.3 Toelichtingen op de Balans en het Overzicht van baten en lasten **53**

5.4 Single information single audit **79**

5.5 Controleverklaring **81**

Bijlage 1: BBN – Kengetallen Inkoop **85**

Bijlage 2: GHOR - Kengetallen **86**

Bijlage 3: Lijst met afkortingen **87**

Voorwoord

Graag bied ik u de Jaarverantwoording Veiligheidsregio Brabant-Noord 2017 aan. Hierin legt het Algemeen Bestuur verantwoording af over de uitvoering van de Programmabegroting 2017.

In het eerste kwartaal van 2017 is door een landelijk intercollegiaal team bij de Veiligheidsregio Brabant-Noord een visitatie uitgevoerd. De visitatiecommissie vindt dat door de veiligheidsregio met beperkte middelen veel is bereikt. Wel waarschuwt de visitatiecommissie dat inmiddels bij de belasting van de medewerkers een grens bereikt is en de rek er uit is. Aanbevolen wordt om hiervoor oog te hebben en het fundament van de organisatie te verstevigen.

Op 7 juli is een bestuursconferentie gehouden waarin met name de kwetsbaarheid van de uitvoering van de kerntaken door de brandweer en de bedrijfsvoering zijn besproken. Oorzaak hiervan is een jarenlang traject van bezuinigingen sedert 2011 waardoor de organisatie is uitgehold. Het Algemeen Bestuur heeft besloten met onmiddellijke ingang verstevigingen door te voeren en daarvoor in 2017 en 2018 te putten uit niet langer noodzakelijke bestemmingsreserves. Door middel van een raadsinformatiebrief en het beleidskader 2019 zijn colleges en gemeenteraden geïnformeerd over de concrete verstevigingsmaatregelen en de doorwerking daarvan naar de volgende jaren.

Het Algemeen Bestuur heeft het Samenvoegingsplan Meldkamer Oost-Brabant vastgesteld. Het plan voorziet in de verbouwing van het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord tot Meldkamer Oost-Brabant ten behoeve van politie, brandweer en ambulancezorg in de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost. De nieuwe meldkamer in 's-Hertogenbosch zal naar verwachting en mede afhankelijk van de aansluiting op de landelijke ICT-voorzieningen in 2018 in gebruik worden genomen. Na 2020 zal de verantwoordelijkheid aangaande de Meldkamer Oost-Brabant volgens landelijk plan wettelijk door de veiligheidsregio worden overgedragen aan de politie. Ter voorbereiding daarop is het pand van de Meldkamer Oost-Brabant in 2017 aan politie verkocht.

Naar aanleiding van de aanvaring door een met benzeen geladen tanker tegen de stuw tussen Grave en Nederasselt op 29 december 2016 is door alle betrokken overheden aan Bureau Berenschot gevraagd een onderzoek uit te voeren. De aanbevelingen uit de onderzoeksrapportage zijn besproken in het Algemeen Bestuur en vormden aanleiding om enkele verbeteringen door te voeren. Het gaat hierbij met name om de interregionale afstemming op coördinerend niveau, stroomlijning van de planvorming en het organiseren van een calamiteitencoördinator op de meldkamer.

Na 21 jaar heeft Ton Rombouts afscheid genomen als burgemeester van 's-Hertogenbosch en daarmee tevens als voorzitter van de Veiligheidsregio Brabant-Noord en zijn rechtsvoorgangers. Graag maak ik van deze gelegenheid gebruik om Ton hartelijk dank te zeggen voor zijn jarenlange grote en kundige inzet voor de fysieke veiligheid in de gemeenten die samen de veiligheidsregio vormen.

's-Hertogenbosch, 4 juli 2018

drs. J.M.L.N. Mikkers,
Voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord

Jaarverslag

1. Terugblik op ontwikkelingen 2017

Vanuit het perspectief van Veiligheidsregio Brabant-Noord (VR BN) en de hiervan deel uitmakende Brandweer Brabant-Noord (BBN), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Brabant-Noord (GHOR), het Gemeenschappelijk Meldcentrum (GMC) en de strategische veiligheidspartners wordt in dit hoofdstuk teruggekeken op de ontwikkelingen in 2017.

1.1 Algemene Ontwikkelingen veiligheidsregio

Staat van de rampenbestrijding 2016
Eind 2016 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de *Staat van de rampenbestrijding 2016* toegestuurd aan de Tweede Kamer. De *Staat van de rampenbestrijding* geeft een algemeen beeld van hoe de voorbereiding van de rampenbestrijding ervoor staat in Nederland. Voor elke veiligheidsregio wordt inzicht verstrekt in de operationele prestaties. In algemene zin concludeert de Inspectie Veiligheid en Justitie dat de veiligheidsregio's steeds beter zijn voorbereid op rampen en crises en dat de samenwerking met de (vitale) partners en gemeenten is versterkt. Veiligheidsregio's moeten blijven investeren in samenwerking, oefenen en kwaliteitszorg. Veiligheidsregio Brabant-Noord scoort op niveau (= bovengemiddeld) op samenwerking met gemeenten en evalueren van inzetten. Voor verbetering vatbaar zijn de taakuitvoering calamiteiten-coördinator meldkamer, afstemming tussen CoPI en ROT bij sturing en coördinatie en inzicht in vakbekwaamheid. Overige onderdelen van de taakuitvoering rampenbestrijding scoren volgens basis op orde (= voldoen aan gestelde eisen).

Visitatie Veiligheidsregio Brabant-Noord 2017
In het kader van het landelijk kwaliteitszorgstelsel voor veiligheidsregio's is op 22 en 23 maart 2017 door een landelijk intercollegiaal team bij Veiligheidsregio Brabant-Noord een visitatie uitgevoerd. De visitatiecommissie heeft in de rapportage haar waardering uitgesproken voor de openheid en het zelfkritische vermogen van de veiligheidsregio. Er is volgens de commissie sprake van een brede erkenning door derden en een grote gunfactor van de omgeving. Met beperkte middelen heeft de veiligheidsregio veel bereikt. Wel is de grens van wat mogelijk is bereikt waardoor de duurzaamheid en continuïteit op het spel staan. Aanbevolen wordt om het fundament van de organisatie te verstevigen, de kwetsbaarheid te verminderen en de interne organisatie op orde te brengen. Daarnaast moet de veiligheidsregio samen met haar veiligheidspartners waaronder de gemeenten de blik verder naar buiten richten maar wel realistische doelen stellen.

Bestuursconferentie 7 juli 2017
De algemene conclusie van Bestuursconferentie 2017 is dat, als gevolg van de sedert 2011 doorgevoerde bezuinigingen, de organisatie van de veiligheidsregio is uitgehold. De uitvoering van de kerntaken door de brandweer en de bedrijfsvoering is hierdoor kwetsbaar geworden. Uit vergelijkend onderzoek met andere veiligheidsregio's is naar voren gekomen dat veiligheidsregio's qua gemeentelijke bijdragen in 2016 gemiddeld € 65 per inwoner kostten. In Brabant-Noord is dat € 43 per inwoner. Uit het Gemeentefonds ontvangen de gemeenten in Brabant-Noord gemiddeld € 56 per inwoner voor hoofdfunctie 120 (exclusief overige openbare orde en veiligheid). Door capaciteitsgebrek doen zich uitvoeringsknelpunten voor, kunnen ontwikkelingen niet meer worden bijgehouden en is de organisatie bedrijfskundig niet volwassen. Voorts zijn inkomsten weggevallen en zijn extra lasten door nieuwe wettelijke taken en gestegen kosten van derden ontstaan, die niet door verhoogde gemeentelijke bijdragen zijn gecompenseerd. Het Algemeen Bestuur heeft besloten reeds in 2017 en 2018 een aantal verstevigingsmaatregelen door te voeren en daarvoor te putten uit niet langer noodzakelijke bestemmingsreserves. Met oog op de continuïteit van deze verstevigingsmaatregelen vanaf 2019 zijn colleges en gemeenteraden door middel van het (concept-)beleidskader 2019 en een in afstemming met griffiers opgestelde raadsinformatiebrief geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven.

Onderzoeksrapportage aanvaring stuw Grave - Nederasselt
Op 29 december 2016 heeft in dichte mis een aanvaring plaatsgevonden tussen een met benzeen geladen tankschip en de stuw Grave – Nederasselt. Als gevolg van deze aanvaring is het pand Sambeek – Grave van de Maas leeggelopen. Bureau Berenschot heeft op verzoek van Rijkswaterstaat, de drie betrokken veiligheidsregio's en de drie waterschappen de crisisbestrijding in de eerste 48 uur onderzocht. De bestrijding van het incident heeft onder zeer moeilijke omstandigheden (duisternis, dichte mist) plaatsgevonden en het grote aantal betrokken partijen in drie provincies maakte coördinatie bijzonder lastig. Aan de veiligheidsregio's zijn aanbevelingen gedaan op het gebied van het afstemmen van regionale plannen, het benoemen van het eigenaarschap van zowel veiligheidsregio als Rijkswaterstaat bij incidenten en crises op rijksvaarwegen, de regio- en provinciegrensoverschrijdende coördinatie van de crisisbestrijding en beheersing, het stroomlijnen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van operationele functionarissen van de verschillende diensten en het organiseren van een calamiteitencoördinator op de meldkamer.

1.2 Brandweer Brabant-Noord

Landelijk belevingsonderzoek operationele brandweermedewerkers
Sedert 2011 is de brandweer in de regio geregionaliseerd en van de gemeenten overgegaan naar de veiligheidsregio. Tegelijkertijd hebben zich bij de brandweer meerdere veranderingen voorgedaan op het gebied van de operationele taakuitvoering, veiligheid, meten van lichamelijke vaardigheden en professionalisering van werkwijzen, processen en procedures. Om inzicht te krijgen in de beleving van operationele brandweermensen in hoeverre zij zich nog thuis voelen in de huidige organisatie is in opdracht van het Veiligheidsberaad een landelijk onderzoek uitgevoerd. De deelname van medewerkers vanuit Brabant-Noord (48%) was hoger dan het landelijk gemiddelde (39%). De reacties uit Brabant-Noord wijken niet significant van het landelijke beeld af. Vrijwel alle deelnemers (91%) aan het onderzoek geven aan trots te zijn om als vrijwilliger of beroepskracht bij de brandweer te werken. Brandweermensen hebben waardering voor de professionalisering van de brandweer maar vinden wel dat dat de schaalvergroting tot formalisering en bureaucratisering van de organisatie heeft geleid. De afstand tussen directie en werkvloer is hierdoor groter geworden, echter niet die naar de direct leidinggevenden. De betrokkenheid bij de eigen uitrukpost is het grootst. Vrijwilligers realiseren zich dat door verminderde beschikbaarheid overdag en door de uitgestrektheid van het verzorgingsgebied het halen van wettelijke opkomsttijden niet altijd mogelijk is. Een ruime meerderheid geeft aan dat het brandweerwerk goed te combineren is met het hoofdberoep en privéleven. De aandacht voor fysieke en mentale gezondheid wordt als voldoende beschouwd. Sturings- en verantwoordingsinstrumenten worden niet altijd als zinvol ervaren. Er is zorg bij uitrukmedewerkers dat de aandacht voor het brandweervak in de veiligheidsregio minder centraal staat en wordt verdrongen door beleid gericht op het voorkomen en beperken van brand. Een kleine meerderheid ervaart een goede balans tussen taken, verantwoordelijkheden en regelruimte (bevoegdheden). Een ruime minderheid wil meer zeggenschap over zaken die hun functie direct raken. De organisatiecultuur wordt als veilig ervaren.

Eed en belofte
Ter uitvoering van het bepaalde in de rechtspositieregeling en de Ambtenarenwet is iedere ambtenaar verplicht de eed of belofte af te leggen zoals deze bij wet, instructie of besluit van het Dagelijks Bestuur is voorgeschreven. Nadat in de tweede helft van 2016 in samenwerking met vier vrijwilligers uitrukposten een pilot was uitgevoerd, hebben in 2017 nagenoeg alle vrijwilligers en beroepsmedewerkers deelgenomen aan de interactieve integriteitstraining op basis van de Gedragscode Brandweer Brabant-Noord. Hiervoor is het boekje “Hier staan wij voor! Gedragscode van de Brandweer Brabant-Noord” ontwikkeld, dat aan alle medewerkers beschikbaar is gesteld. Niet alleen nieuwe maar ook zittende medewerkers hebben de eed of belofte afgelegd.

1.3 GHOR Brabant-Noord

Informatiemanagement in de witte kolom
Het uitwisselen van informatie en onderling communiceren bij calamiteiten, rampen en crises verloopt doorgaans traag en bureaucratisch. Dat geldt zowel binnen organisaties als in een netwerk van samenwerkende organisaties in de opgeschaalde zorg. Daarbij worden in de reguliere situatie vergelijkbare knelpunten ervaren waar het gaat om potentieel risicovolle situaties en ontwikkelingen (denk aan grote evenementen). De GHOR-bureaus in Brabant hebben het initiatief op zich genomen om in 2017 te verkennen wat de behoefte, wensen en verwachtingen zijn in de acute en opgeschaalde zorgketen in Brabant (GGZ uitgezonderd). En om te verkennen wat er mogelijk is op het gebied van informatiemanagement.

Op basis van deze verkenning blijkt dat de werkwijze Netcentrisch werken kan voorzien in de behoefte van de acute zorgketen in Brabant op dit gebied. Netcentrisch werken is een werkwijze waarbij iedere partij die hier onderdeel van uit maakt, kan beschikken over een actueel en consistent situatiebeeld. Hiermee is real-time het situatiebeeld van buiten naar binnen te halen en omgekeerd. Door inzicht te hebben in de situatie buiten en inzicht te geven in de knelpunten binnen een zorginstelling, kunnen we snel op elkaar inspelen en de juiste afwegingen maken en beslissingen nemen.

In 2017 heeft dit verkennende onderzoek plaatsgevonden. In 2018 zal de werkwijze worden geïmplementeerd in een groot deel van de Brabantse acute zorgketen. Wat betreft het tempo van de implementatie zijn we afhankelijk van vele partnerorganisaties De eerder geraamde implementatiekosten zijn dan ook niet in 2017 gevallen.

Harmonisering vergoedingen van piketdiensten
Al enige jaren bestond er onvrede over het verschil in vergoeding van piketdiensten tussen de GHOR Brabant-Noord en GHOR Midden- en West-Brabant. Tot en met 2017 was er sprake van de onwenselijke situatie dat functionarissen die actief zijn in beide regio's, voor hetzelfde werk, verschillend betaald werden.

In overleg met de vakbonden zijn 2 trajecten opgestart om het verschil in vergoedingen te nivelleren; een traject voor de Officieren van Dienst-Geneeskundig, en een traject voor alle overige crisisfuncties:

- Door diverse ontwikkelingen m.b.t. de Officieren van Dienst-Geneeskundig heeft het traject nog niet tot een uit uitkomst geleid. Dit zal medio 2018 volgen.
- In overleg met de vakbonden is er inmiddels een regeling getroffen voor alle overige crisisfunctionarissen, waarbij de vergoeding van GHOR BN en GHOR MWB gelijk wordt getrokken en wordt gebaseerd op de geldende cao voor gemeenteambtenaren. Dit betekent dat de bestaande vergoeding van buurregio GHOR MWB wordt verhoogd

en de vergoeding van GHOR BN wordt verlaagd. Om de lagere vergoeding voor GHOR BN te compenseren is met de vakbonden een eenmalige afkoopregeling voor alle overige functionarissen overeengekomen. Aangezien het akkoord in 2017 is gesloten, maar de exacte hoogte van de totale kosten voor de GHOR BN nog niet bekend zijn, wordt op basis van een berekening een voorziening getroffen van € 117.000. Op structurele basis nemen de piketkosten voor GHOR BN af met € 42.000 voor alle crisisfuncties (m.u.v. de Officieren van Dienst-Geneeskundig. Medio 2018 zal een structurele wijziging van de begroting worden ingediend voor wat betreft de verlaging van de piketvergoedingen van GHOR BN.

Doorontwikkeling GHOR
Actuele ontwikkelingen, opgaven en/of crises binnen het (net)werk van de GHOR laten zich niet allemaal vangen in de al bekende rampenplannen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verhoogde instroom van vluchtelingen (crisisnoodopvang), de (zorg)casuïstiek rond de ontmanteling van Fort Oranje, de extramuralisering van zorg en de huidige drukte in de spoedzorg. Ontwikkelpunten en ambities voor de nabije toekomst zijn dan ook om te anticiperen op deze en andere moderne vraagstukken. Deze opgaven vragen om een bredere benadering door de GHOR, dan een primaire focus op het ontwikkelen van operationele plannen, protocollen en procedures voor de bekende ramptypen (iets wat overigens nog steeds nodig blijft). Organiseren mét partners. Tijdens de bestuursconferentie van juli zijn de bestuurders van de veiligheidsregio meegenomen in deze tendens. Versteviging van de GHOR op dit vlak vindt plaats binnen de reguliere budgetten.

1.4 Gemeenschappelijk meldcentrum Brabant-Noord

Tijdelijke verhuizing
Voor het Gemeenschappelijk meldcentrum Brabant-Noord (GMC) stond het jaar 2017 in het teken van de voorbereidingen voor het samenvoegen met de gemeenschappelijke meldkamer van de veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost.
De centrale mijlpaal hierin was de tijdelijke verhuizing van het GMC naar de locatie van de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) in Eindhoven. Hiertoe is eind 2016 besloten, om gedurende de verbouwing van het pand in Den Bosch het meldkamerproces zo min mogelijk te verstoren en de verbouwing optimaal te laten verlopen. Ook de opschalingsruimtes van VRBN en de politie eenheid Oost Brabant zijn tijdelijk gealloceerd naar vervangende ruimtes. Op 23 mei vond, na maanden intensieve voorbereiding, de succesvolle tijdelijke verhuizing plaats van het GMC naar de meldkamer in Eindhoven. In een gebouw van de politie Oost Brabant zijn twee ruimten ingericht op dezelfde verdieping. De politiemeldkamer is geheel geïntegreerd in de ene ruimte en de meldkamers brandweer en ambulancezorg in de andere ruimte.
Op de dag van de verhuizing van het GMC zijn beide meldkamers gaan werken in één geharmoniseerd meldkamersysteem. Dit was mede mogelijk omdat in maart al een vergaande harmonisatie van de GMS systemen had plaatsgevonden en een gemeenschappelijk Geografisch Informatie Systeem door beide meldkamers in gebruik was genomen. Tegelijkertijd met de verhuizing startte ook de afstemming van multi-processen, waartoe een gemeenschappelijk bedrijfsbureau is ingericht. Daarnaast zijn de twee meldkamer-ICT-afdelingen van het GMC en de GMK in 2017 samengevoegd tot één team lokaal beheer dat onder eenhoofdige leiding de meldkamers ondersteunt in Eindhoven.
De meldkamers werken in gezamenlijkheid toe naar de transitie naar de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) en proberen zo goed mogelijk te anticiperen op de (concept)wet LMO. Anticiperend op de nieuwe meldkamer Oost-Brabant wordt een gezamenlijke CaCo-regeling ontwikkeld, die in 2018 gestalte moet krijgen.

Samenvoeging meldkamers
Begin 2017 is het plan voor het samenvoegen van de meldkamers van de veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost tot één meldkamer Oost-Brabant(MKOB) akkoord bevonden door de besturen van beide veiligheidsregio's. Na de tijdelijke verhuizing van het GMC naar Eindhoven op 23 mei is de verbouwing van het pand in Den Bosch gestart in opdracht en onder leiding van de Nationale Politie. Het pand is eind 2017 officieel in eigendom overgedragen aan de politie.
In nauwe samenwerking met het Politiedienstencentrum en het Meldkamer Diensten Centrum wordt gewerkt aan de aansluiting van MKOB op de centrale ICT-voorzieningen van de Landelijke Meldkamerorganisatie.
In juli 2017 informeerde de Minister van Veiligheid en Justitie dat de implementatie vernieuwing C2000(IVC2000), oorspronkelijk gepland in het voorjaar 2017 en verschoven naar najaar 2017, verdere vertraging had opgelopen.
NB: Begin 2018 verwacht de regiegroep IVC2000 bekend te maken hoe het verloop van het verdere traject zal zijn. Na bekendmaking zal gekeken worden naar de gevolgen voor de samenvoeging van de meldkamers. Zoals nu wordt voorzien en eerder is gedeeld met het bestuur van de VRBN, zal de verhuizing naar de vernieuwde meldkamer in 's-Hertogenbosch pas ná de zomer 2018 kunnen plaatsvinden.

1.5 Bevolkingszorg Brabant-Noord

Bevolkingszorg Brabant-Noord
De afgelopen jaren heeft bevolkingszorg zich ontwikkeld tot een volwassen organisatie. De visitatiecommissie, die de veiligheidsregio in maart 2017 heeft bezocht, heeft dit ook geconstateerd. Hoewel zij constateerde dat er sprake is van een zichtbare en volwassen bevolkingszorg, heeft zij ook een aantal zorgpunten geconstateerd. Met name of de huidige organisatie voldoende robuust blijft in de toekomst. Om dit onderdeel te verstevigen is in de loop van 2017 is onder leiding van de coördinerend gemeentesecretaris gestart met een onderzoek op welke wijze dit kan gebeuren. In de bestuursconferentie van april 2018 zullen hiervoor voorstellen worden gepresenteerd.

1.6 Maatregelen n.a.v. voorgaande bestuursconferentie(s)

Brandweer Brabant-Noord
Van de oorspronkelijke taakstelling van 4 miljoen euro (bestuursconferentie 2012) resteerde ultimo 2017 nog € 250.000. Dit komt doordat de bezuiniging in verband met de samenvoeging van de meldkamers nog niet is gerealiseerd. In dit landelijk gecoördineerde proces is duidelijk geworden dat slechts ongeveer de helft van dit bedrag gerealiseerd kan worden. Als onderdeel van de knelpunten geadresseerd tijdens de bestuursconferentie in 2017, is dekking gezocht voor het overige deel. In Beleidskader 2019 is de structurele oplossing verwerkt.

1.7 Bestuursconferenties 2017 / 2018

Brandweer Brabant-Noord
De regionale brandweer is een organisatie die in toenemende mate moeite heeft om haar kerntaken goed te organiseren. Het Algemeen Bestuur heeft al enkele jaren zorg gehad voor het steeds dunner wordende ijs. In 2017 heeft de brandweer een interne analyse verricht waaruit bleek dat er structurele knelpunten zijn. Dit beeld werd bevestigd door een onafhankelijke externe visitatie op de veiligheidsregio in 2017. Hierop heeft de regionale brandweer een vergelijkingsonderzoek verricht naar landelijke brandweerkosten. Hieruit bleek dat gemeenten in Brabant-Noord gemiddeld significant minder betalen voor brandweerzorg dan andere gemeenten in Nederland.
In een conferentie in juli 2017 zijn deze analysepunten besproken met het Algemeen Bestuur. Dit heeft geleid tot bestuurlijke steun voor acute versteviging van Brandweer Brabant-Noord.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2017 de wens geuit om meer fundamenteel na te denken over de verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio en de breedte van bijhorend takenpakket. Hiertoe zal een extra conferentie plaatsvinden in april 2018.

MKOB Brabant-Noord
Gelet op de landelijke financiële taakstelling ten aanzien van de meldkamers heeft het bestuur besloten het MKOB niet te betrekken in het programma van de bestuursconferentie.

2. Algemene uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de algemeen gehanteerde uitgangspunten ten aanzien van de wijze van begroten en resultaatbepaling in 2017 geformuleerd.

2.1 Technische uitgangspunten Jaarrekening 2017

Voor 2017 is uitgegaan van de volgende technische uitgangspunten:

- de rekenrente voor nieuwe investeringen is 1,5%. Het GMC hanteert geen rekenrente. De GHOR bezit géén activa.
- afschrijvingen: Investeringen beneden € 10.000 worden niet geactiveerd. Investeringen boven € 10.000 worden op grond van economische levensduur tegen historische aanschafwaarde lineair afgeschreven.
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake brandweertaken is vanaf 2014 niet meer compensabel.
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake taken die vallen onder Bevolkingszorg is daarentegen wel compensabel.

Ten aanzien van weergegeven bedragen en toelichtingen:

- waar in dit document bedragen in duizenden euro's worden getoond, worden deze bedragen in feite niet tussentijds afgerond; weergegeven totalen zijn daarom de optelling van de exacte bedragen.
- Per programma worden afwijkingen van meer dan € 25.000 toegelicht.

2.2 Gemeentelijke bijdrage 2017

De veiligheidsregio ontving in het totaal een gemeentelijke bijdrage van € 29.584.697. Hiervan is € 2.949.845 afhankelijk van het aantal inwoners. Jaarlijks vindt de definitieve berekening daarvan plaats als de nieuwe inwoneraantallen bekend zijn. Onderstaande tabel bevat de bijgestelde bedragen.

	BBN*	GHOR	GMC	BZ fiestruct.**	BZ overig	BZ Totaal	Totaal
Bijdrage per inwoner		***€ 1,849***	***€ 2,055***	***€ 0,536***	***€ 0,240***	***€ 0,776***	
Vast bedrag	€ 26.634.852						€ 26.634.852
Inwoners afhankelijk bedrag*		€ 1.197.470	€ 1.330.882	€ 265.868	€ 155.626	€ 421.494	€ 2.949.845
Totaal	**€ 26.634.852**	**€ 1.197.470**	**€ 1.330.882**	**€ 265.868,33**	**€ 155.625,73**	**€ 421.494**	**€ 29.584.697**

* *Dit is exclusief de bijdragen voor de in eigendom overgedragen kazernes, waar van toepassing.*

** *Gebaseerd op het inwonersaantal van 1 januari 2016, zijnde 647.631 inwoners; voor Functiestructuur BZ (exclusief 's-Hertogenbosch) 496.023 inwoners.*

2.3 Compensabele BTW

Met ingang van 1 januari 2014 is de brandweertaak een wettelijke taak van de veiligheidsregio en zodoende is compensatie via de zogenoemde transparantieregel voor deze taken niet langer aan de orde. De veiligheidsregio's zijn hiervoor structureel gecompenseerd door middel van een verhoging van de BTW-compensatie via de BDUR. Voor onze veiligheidsregio betekende dit een verhoging van de aan de deelnemende gemeenten doorbetaalde BTW-compensatie via de BDUR van € 574 duizend in 2013 (alleen m.b.t. multi-taken) naar € 2,3 miljoen vanaf 2014 (m.b.t. multi-taken én brandweertaken). In 2016 betrof het exacte bedrag € 2.305.094. Naar aanleiding van de herijking die vanaf 2017 van kracht is, is dit bedrag vanaf dat moment in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen. De doorbetaling vanuit de BDUR verviel op dat moment.

Voor het programma Bevolkingszorg blijft de BTW compensabel doordat dit een gemeentelijke taak is. Het betreft een bescheiden bedrag en hiervan wordt jaarlijks opgave gedaan aan de deelnemende gemeenten.

3. Programma's

Achtereenvolgens beschrijven BBN (4 programma's), GHOR, GMC en BZ in dit hoofdstuk wat zij wilden bereiken in 2017 (doel) en hoe hieraan is gewerkt (activiteiten). Vervolgens is aangegeven wat er daadwerkelijk in 2017 aan resultaat is opgeleverd.

3.1 BBN - Risicobeheersing

De brandweer is een onafhankelijke en deskundige partner. Zij is er voor gemeenten en provincie ter ondersteuning van hun verantwoordelijkheid voor goede vergunnings-verlening en toezicht hierop. Beleidsadvisering over risico's aan gemeenten en de advisering ten aanzien van de meest risicovolle bedrijven betreft een autonome taak van de veiligheidsregio. Overige advisering geschiedt vanuit de rol van verlengde uitvoering voor de gemeenten. De brandweer is er daarnaast voor de maatschappij met de opdracht om bewustwording van risico's bij burgers te bereiken, om hun zelfredzaamheid te bevorderen en om bedrijven en instellingen te ondersteunen bij hun zorgplicht voor brandveiligheid. Programma Risicobeheersing van Brandweer Brabant-Noord richt zich op de hoogste risico's binnen haar verzorgingsgebied, zonder hierbij onderscheid te maken tussen gemeenten.

Doel: Meer focus op de voorkant
De focus binnen het programma Risicobeheersing ligt primair op het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand. Secundair gaat de aandacht uit naar het voorkomen van onherstelbare schade bij brand (erfgoed / milieu) en het voorkomen van grootse maatschappelijke ontwrichting bij brand. Deze focus brengt een afbouw met zich mee van activiteiten die zijn gericht op het voorkomen van dierenleed en materiële schade bij brand.

Onder deze hoofddoelstelling zijn 5 subdoelen benoemd:

1. **Uniforme uitvoering ondersteuning gemeentelijke verantwoordelijkheid**
Gemeenten hebben eenzelfde verantwoordelijkheid voor het borgen van brandveiligheid bij het verlenen van (wabo)vergunningen en het toezien op naleving van brand-veiligheidsvoorschriften. De brandweer wil deze verantwoordelijkheid meer op eenzelfde wijze ondersteunen conform de geldende (landelijke en provinciale) kwaliteitscriteria. De aanwezige risico's in Brabant-Noord zullen leidend worden voor de inzet en prioritering van ondersteuning door de brandweer. De uniformering van werkwijzen is een randvoorwaarde voor verdere groei als deskundig adviseur. Bovendien ontstaat hierdoor een meer gelijke maatstaf en derhalve een meer gelijk speelveld voor bedrijven in Brabant-Noord.

2**. Beter adviseurschap**
De brandweer is een (uitvoerend) adviseur voor de gemeenten, maar ook adviseur voor bedrijven, instellingen en burgers. De brandweer moet groeien van zijn rol als uitvoerder van gemeentelijke processen naar de rol van onafhankelijk, deskundig adviseur. Een adviseur die onafhankelijk (zonder politieke of commerciële belangen) handelt voor overheid en maatschappelijke partners vanuit het belang van brandveiligheid. Bij de advisering aan de gemeenten zal de brandweer naast een advies of iets wettelijk voldoet (toets) meer dan voorheen gaan adviseren of het voorliggende plan een (on)aanvaardbaar risico met zich brengt. De rolverschuiving brengt ook de noodzaak mee om deskundig te blijven op het gebied van brandveiligheid.

3. **Kenbaarheid als katalysator (brand)Veilig Leven**
Om op goede wijze de eigen zorgplicht van bedrijven en instellingen voor brandveiligheid te kunnen ondersteunen en om burgers bewust te maken van risico's en hun zelfredzaamheid te verhogen, is enkel het verbeteren van adviseurschap onvoldoende. De samenleving is nog niet optimaal bekend met de rol van de brandweer als katalysator voor (brand) Veilig Leven. Kenbaarheid van deze rol van de brandweer (met name het onderscheid met andere rollen) is cruciaal voor de legitimiteit van de brandweer als maatschappelijk partner/adviseur.

4. **Verdere samenwerking met omgevingsdiensten en veiligheidsregio's**
De omgevingsdiensten worden in toenemende mate een belangrijke partner voor de veiligheidsregio. Vooral ten aanzien van het borgen van veiligheid bij Brzo[1]-bedrijven en bedrijven die net onder de Brzo-drempel vallen. Voor specialistische advisering (industriële veiligheid, Brzo, externe veiligheid) werken de Brabantse veiligheidsregio's samen. Deze samenwerking wordt geïntensiveerd zodat duurzaam voldoende kennis en kwaliteit geborgd is om te kunnen adviseren over de meest risicovolle situaties in Brabant en om over voldoende massa te beschikken om aan de landelijke kwaliteitsstandaarden te voldoen voor Brzo-toezicht.

5. **Beschikbaar hebben regionaal brandrisicoprofiel**
Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft als taak om colleges van B&W te adviseren over risico's bij brand en rampen in gevallen die bij wet zijn bepaald. De veiligheidsregio heeft de ambitie om de colleges ook te kunnen adviseren over risico's bij brand, anders dan wettelijk voorgeschreven. Hiertoe zal een brandrisicoprofiel opgesteld gaan worden dat inzicht geeft bij welke objecten een brand tot een bovengemiddelde impact zal leiden of bovengemiddelde repressieve inspanningen vergt.

[1] Besluit risico's zware ongevallen

Context en relevante ontwikkelingen

- De sector Risicobeheersing van de brandweer richt zich op het voorkomen van brand zodat blussen niet nodig is. De sector Incidentbestrijding van de brandweer richt zich op het blussen van brand. De brandweer kan dit doel bereiken door in te zetten op het verhogen van de zelfredzaamheid en het voorkomen van incidenten bij burgers en bedrijven. Uitgangspunt hierbij is dat burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid hebben voor veilig leven en veilig werken. De veiligheidsregio versterkt dit zelfbewustzijn en ziet hier ook op toe.
- Eind 2018 is de geprognotiseerde datum dat de Omgevingswet van kracht wordt. Voor die tijd zal door het opstellen van de algemene maatregelen van bestuur steeds duidelijker worden wat de invloed zal zijn op de rol en werkwijze van de brandweer. Brandweer Nederland participeert volop in dit proces. Nu is echter al duidelijk dat taakuitvoering en verantwoordelijkheid (veel) meer bij de markt zal komen te liggen. Omdat het bevoegd gezag dezelfde verantwoordelijkheid houdt voor de voorbereiding op - en de bestrijding van - calamiteiten zal er een aansluiting gezocht en gevonden moeten worden vanuit welke rol de brandweer zijn informatiepositie wil gaan borgen.
- Om per 2017 te kunnen werken binnen een regionale toezicht strategie, is het zeer wenselijk/ haast onontkoombaar om het toezichtproces te standaardiseren en de bevindingen uniform te registreren. Dit kan met digitale toezichtoplossingen welke in 2016 zijn voorbereid. In de begroting zal echter ruimte gevonden moeten worden om de transitie financieel mogelijk te maken.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Consolideren en continueren.	• Uniforme uitvoering ondersteuning gemeentelijke verantwoordelijkheid. o *Toepassen uniforme toezichtstrategie die is gebaseerd op risico's.* o *Bevorderen collectieve werkafspraken tussen gemeenten en brandweer.* o *Beter adviseurschap: verbeteren vakbekwaamheid medewerkers*.	• De door de brandweer aangeboden – en bij veel gemeenten vastgestelde – toezichtstrategie Brandveiligheid 2017-2020 is recent door het team Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de provincie Noord-Brabant nader bekeken. Het IBT complimenteert brandweer en gemeenten met het bereikte resultaat en spreekt de hoop uit dat de gemeenten in Brabant-Noord allen de analyses en inzichten overnemen. • In de transitie van medewerkers van regelgericht toetser naar risicogericht adviseur lopen verschillende programma's waarin kennis wordt bijgehouden en uitgebreid. Tevens wordt kwaliteit en consistentie van advisering programmatisch gemonitord en wordt waar nodig bijgestuurd. • Er is onder leiding van een gespecialiseerd bureau geïnvesteerd in de optimalisatie van houding en gedrag en adviesvaardigheden.
2. Samenwerken.	• Met omgevingsdienst-(en), andere veiligheidsregio's en relevante partners de samenwerking versterken. o *Zowel intern als extern werken in een uniform zaaksysteem* o *Voorbereid zijn op het inwerking treden van de Omgevingswet eind 2018. De gevolgen van de uitwerkingen in de AMVB's zijn bekeken en kennis en competenties van medewerkers zijn in lijn gebracht met de nieuwe werkwijze of verwachtingen.*	• Hier is sprake van een permanent proces met in 2017 een verder opgaande lijn. • Systeem is aangekocht. Implementatie vindt in het eerste kwartaal van 2018 plaats. • De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 2021. Dit geeft meer tijd om de gevolgen van implementatie beter te doorgronden. In 2017 is het personeel meegenomen in de beoogde verandering onder de werking van de wet en is programmatisch gewerkt aan het optimaliseren van houding en gedrag en adviesvaardigheden.
3. Participatiemaatschappij	• Kenbaarheid van brandweer als maatschappelijk partner. • Burgers en bedrijven in staat stellen om hun zelfredzaamheid te verhogen. o *De brandweer is een ketenpartner en is als kennisinstituut gekend en betrokken.*	• In dit onderdeel is optimaal geïnvesteerd. We zien dat zowel burgers als bedrijven in toenemende mate zich bewust zijn van hun eigen mogelijkheden om hun (brand) veiligheid te optimaliseren. • De brandweer wordt steeds beter gevonden. Niet alleen vanwege de kennis maar ook zeker vanwege de getoonde intentie om vanuit samenwerking doelen te realiseren.
4. Focus op de voorkant	• Brandveilig leven: burgers leren over veiligheidsrisico's in eigen leefomgeving. • Extra aandacht voor prioritair risico: Ongevallen tijdens vervoer over spoor. o *Brandrisicoprofiel opstellen.* o *Vanuit de ketenbenadering inzichtelijk hebben welke scenario's voorzienbaar zijn en welk handelingsperspectief daarbij kan worden geboden.*	• De brandweer is aangesloten bij de ambtelijke coördinatiegroep spoorzone en voert overleg met ProRail over zaken als bereikbaarheid en bestrijdbaarheid in geval van calamiteiten. • Het opstellen van een brandrisicoprofiel en het uitwerken van voorzienbare scenario's zijn door onderbezetting niet van start gegaan

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
5. Verbinden en communiceren	• Beter adviseurschap door ontwikkeling advies-vaardigheden (soft skills). • Kenbaarheid van brandweer als maatschappelijk partner. ○ *Verdere doorontwikkeling van de sector-medewerkers in lijn met de verwachtingen van partners en maatschappij.*	• Er is onder leiding van een gespecialiseerd bureau geïnvesteerd in de optimalisatie van houding en gedrag en adviesvaardigheden. • In samenwerking met het team communicatie zijn er verschillende instrumenten ontwikkeld die in de verschillende programma's worden ingezet

○ *= prestatie-indicatoren*

Lasten en baten

BBN Risicobeheersing				bedragen * €1.000
Lasten	Begroting 2017 Primair	Begroting 2017 na wijziging	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	2.541	2.626	2.614	2.514
Overige goederen en diensten	53	73	117	48
Kapitaallasten				
Totaal lasten	**2.594**	**2.699**	**2.731**	**2.562**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten		10	12	10
Overige goederen en diensten				
Kapitaallasten				
Subsidies	60	76	102	74
Totaal baten	**60**	**86**	**114**	**84**
Saldo	***-2.534***	***-2.613***	***-2.617***	***-2.478***

Toelichting

Overige goederen en diensten: nadeel € 44.000 (incidenteel)
Risicobeheersing heeft voor de ontwikkeling van de naleefstrategie voor de risicorelevante bedrijven ondersteuning aangetrokken die niet eerder voorzien was. Het hierdoor ontstane nadeel wordt overigens volledig gecompenseerd doordat deze kosten via de subsidie Impuls Omgevingsveiligheid werden vergoed.

Subsidies: voordeel € 26.000 (incidenteel)
Enerzijds een voordeel doordat de extra kosten van de naleefstrategie gedeclareerd kon worden (een voordeel van € 40.000) en anderzijds een beperkt nadeel vanwege de afwikkeling van subsidiegelden 2016 (€ 14.000).

3.2 BBN - Incidentbestrijding

Binnen de sector Incidentbestrijding vinden activiteiten plaats op het gebied van preparatie (meldkamer, materieel, vakbekwaamheid repressief personeel), planvorming, repressie en nazorg.

Doel
Incidentbestrijding draagt door middel van een effectieve en efficiënte organisatie bij aan een adequate voorbereiding op en een kwalitatief en kwantitatief hoogwaardige uitvoering van brandweerzorg.

Context en relevante ontwikkelingen

- Vanaf 2014 loopt het meerjarentraject vernieuwde repressie. Ook de implementatie van het vastgestelde visie kent een doorlooptijd van enkele jaren. In 2017 worden de laatste onderdelen geïmplementeerd. 2017 kenmerkt zich door het afronden van de implementatie en het verder optimaliseren van de uitvoering.
- Behoud van vrijwilligheid is cruciaal voor de huidige brandweerzorg; wij zorgen voor een aantrekkelijke organisatie / kader voor de professionele vrijwilliger.
- De lokale zelfstandige brandweerpost realiseert de verbondenheid tussen de eigen brandweermensen en de samenleving. Hiervoor hebben en houden de postcommandanten samen met de vrijwilligers eigen regelruimte en kunnen zij rekenen op professionele ondersteuning van de regionale organisatie. Zo organiseren wij de brandweerzorg met alle direct betrokkenen dicht bij het directe verzorgingsgebied van een post.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Afronden implementatie repressie visie en verder optimaliseren van de uitvoering	• Inzetten van aangekocht of aangepast materieel. • Investeren in vakbekwaamheid t.a.v. de aanpassingen in procedures. • Evalueren van vernieuwingen in de uitvoering. ○ *De visie op repressie is volledig geïmplementeerd en maakt onderdeel uit van de going concern van BBN.*	• Het project is officieel beëindigd en de project resultaten zijn overgedragen aan de lijn. Hiermee is er een einde gekomen aan de verandering en onderdeel geworden van de dag dagelijkse uitvoering van BBN
2. Samen met de posten vorm en inhoud geven aan de lokale regelruimte	• Beleidsafspraken evalueren en eventueel aanpassen. • *Voldoende vrijwilligers beschikbaar voor de uitruk.*	• Lokale eigenheid op postniveau is uitgangspunt van beleid. De lokale regelruimte van de posten binnen de kaders van BBN kan nog verder worden uitgebreid. De uitvoering daarvan is opgenomen in het jaarplan van 2018.

○ *= prestatie-indicatoren*

Lasten en baten

BBN Incidentbestrijding				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	9.203	9.515	9.385	9.270
Vrijwilligersvergoedingen	3.496	3.553	3.492	3.540
Overige vrijwilligerskosten	138	168	133	155
Materieel & materiaal*	1.505	1.475	1.463	1.558
Opleiden en oefenen*	1.274	1.406	1.414	1.510
Overige goederen en diensten	1.546	1.591	1.499	1.396
Kapitaallasten	3.616	3.013	2.965	2.622
Totaal lasten	**20.778**	**20.721**	**20.352**	**20.050**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	184	328	305	307
Vrijwilligersvergoedingen				
Overige vrijwilligerskosten				
Materieel & materiaal	50	175	169	174
Opleiden en oefenen	100	196	206	31
Overige goederen en diensten	353	319	299	344
Kapitaallasten	875	694	674	615
Subsidies				
Inkomens- en vermogensoverdrachten				
Totaal baten	**1.562**	**1.712**	**1.653**	**1.470**
Saldo	***-19.216***	***-19.009***	***-18.699***	***-18.580***

Toelichting

Salarissen: € 107.000 voordeel (incidenteel / saldo van baten en lasten)
Het voordeel van € 107.000 is met name ontstaan door:

- De uitbetaling van het IKB (Individueel Keuze Budget) is lager dan de verwachting door een afwijking in het begrote percentage werkgeverslasten.

Vrijwilligersvergoedingen: € 60.000 voordeel (incidenteel)
De kosten van vrijwilligersvergoedingen fluctueren jaarlijks en zijn sterk afhankelijk van de daadwerkelijke inzet van vrijwilligers op basis van oefeningen en incidenten. De afwijking van 1,7% is marginaal.

Overige vrijwilligerskosten: € 35.000 voordeel (incidenteel)
Het voordeel van € 35.000 betreft het saldo van de activiteitenbudgetten dat wordt doorgeschoven. In combinatie met de overheveling is deze afwijking neutraal.

Overige goederen en diensten: € 72.000 voordeel (incidenteel / saldo van baten en lasten)
Het voordeel van € 72.000 is ontstaan doordat alle opgestarte acties o.a. in het kader van de versteviging verder ontwikkeld worden binnen de organisatie en dus ook later tot hogere kosten leiden.

Kapitaallasten: € 29.000 voordeel (incidenteel / saldo van baten en lasten)
In navolging van 2016 zijn ook in 2017 zijn een groot aantal uitgestelde investeringen alsnog gerealiseerd en is de onderschrijding van de kapitaallasten sterk afgenomen. Dit voordeel ad € 29.000 is verwerkt in de dotatie aan de reserve kapitaallasten materieel en materiaal die ten doel heeft om fluctuaties in de kapitaallasten op te vangen en vervroegde afschrijvingen als gevolg van de transitie van het materieel en materiaal mogelijk te maken.

3.3 BBN - Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Crisisbeheersing en Rampenbestrijding regisseert en faciliteert de multidisciplinaire voorbereiding van grootschalig optreden in brede zin: coördinatie, afstemming, multidisciplinair informatiemanagement en samenwerking met en tussen veiligheidspartners.

Doel
Slagvaardig optreden bij een ramp of crisis vraagt om een goede multidisciplinaire voorbereiding en samenwerking. Dat betekent kennis hebben over typen crises, de impact daarvan en de benodigde inzet. Maar het betekent ook elkaar kennen en gekend worden. Daarvoor maken brandweer, politie, GHOR, gemeenten, Defensie en waterschappen binnen het platform van de veiligheidsregio afspraken met elkaar, en waar nodig ook met andere (vitale) partners, en wordt er samen geoefend.

De sector Crisisbeheersing en Rampenbestrijding faciliteert en regisseert de multidisciplinaire voorbereiding en samenwerking, waarbij de basis van de taken in de Wet veiligheidsregio's is verankerd. Deze regie- en ondersteunende rol krijgt vorm door middel van:

- Multidisciplinaire (strategische) beleidsontwikkeling
- Advisering
- Multidisciplinaire planvorming
- Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen (MOTO)
- Operationele informatievoorziening
- Organisatie van risicocommunicatie
- Versterken van het netwerk en de samenwerking

Context en relevante ontwikkelingen

- In 2015 is het nieuwe regionale beleidsplan 2016 – 2019 vastgesteld. In dit plan zijn, naast de wettelijke verplichte taken, de ambities van de veiligheidsregio en haar partners vastgelegd. Dit is mede gebaseerd op het regionaal risicoprofiel Brabant-Noord, de beleidsuitgangspunten van de gemeenteraden en de landelijke strategische agenda. In 2016 is reeds gestart met het uitvoering geven aan dit meerjarenbeleid en dit zal in 2017 verder gecontinueerd worden.
- In 2014 is door de Brabantse veiligheidsregio's gezamenlijk een beleidsplan risicocommunicatie opgesteld. Dit plan is in 2015 vastgesteld. In 2016 is gestart met het programmatisch uitvoering geven aan dit beleidsplan door de gemeenten onder regie van de veiligheidsregio.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Verankeren van de netwerkorganisatie t.b.v. de voorbereiding op en samenwerking ten tijde van crises en rampen.	• Opstellen van een gezamenlijk multidisciplinair (uitvoerings)jaarplan 2017 op basis van het regionaal beleidsplan. • Het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor regionale (operationele) functionarissen en de vitale partners. o *Multidisciplinair jaarplan 2017 en uitvoering van de daarin vastgelegde activiteiten.* o *Netwerkbijeenkomsten voor regionale functionarissen.* o *Netwerkbijeenkomst voor vitale partners.*	o Jaarplan MOTO 2017 is vastgesteld. Nagenoeg alle geplande activiteiten zijn uitgevoerd. In enkele gevallen is de activiteit niet uitgevoerd i.v.m. andere prioriteiten of activiteiten. o Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd voor regionale functionarissen. o Er is een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor vitale partners.
2. Verbeteren van en in stand houding van de regionale hoofdstructuur ten behoeve van de bestrijding van crises en rampen.	• In 2016 brengt de Inspectie V&J een nieuwe Staat van de rampenbestrijding uit. De aanbevelingen zullen zo nodig resulteren in een verbeterplan. • D.m.v. multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen de vakbekwaamheid van functionarissen ondersteunen. • D.m.v. interregionale afspraken verhogen van de continuïteit. • Proces operationele informatie- voorziening borgen door o.a. procesoptimalisatie en trainen van informatiefunctionarissen. o *Opleveren en uitvoeren van verbeterplan.* o *Uitvoering van jaarplan multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen 2017.* o *Samenwerkingsafspraken met buurregio's zijn gemaakt over wederzijdse ondersteuning zodat continuïteit is verhoogd.* o *Uitvoering trainingsprogramma*	In 2017 zijn vergaande stappen gezegd in de interregionale samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Deze samenwerking beoogt een verhoging kwaliteit en continuïteit t.b.v. de operationele hoofdstructuur te realiseren. Zo is o.a. een gezamenlijke kalender opgesteld voor 2018 voor het opleiden en trainen van functionarissen in de hoofdstructuur (van OvD'en tot beleidsteams). Zijn de werkprocessen voor informatiemanagement afgestemd en geharmoniseerd. En is wederzijdse ondersteuning gegeven bij het evalueren van multidisciplinaire incidenten (leerarena's). Regionaal zijn de verbeterpunten uit de nieuwe Staat van de rampenbestrijding van de Inspectie VenJ meegenomen in de uitvoeringsplannen.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
	informatieofficieren en doorvoeren van landelijke ontwikkelingen op het gebied van netcentrisch werken en het landelijk crisismanagement-systeem.	
3. Multidisciplinaire planvorming is op orde. In 2017 zal in ieder geval het rampbestrijdingsplan Unipol worden geactualiseerd.	• Per plan wordt er een multidisciplinaire werkgroep ingesteld die verantwoordelijk is voor het opleveren en implementeren van een plan. ○ *Aantal (bestuurlijk) vastgestelde plannen.*	Conform de meerjarenplanning planvorming zijn de vereiste plannen opgesteld dan wel geactualiseerd en vastgesteld. Afhankelijk van het type plan door de veiligheidsdirectie (coördinatieplannen) of het bestuur (rampbestrijdingsplannen).
4. Advisering m.b.t. beleidsontwikkeling op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding en evenementenveiligheid.	• Volgen van (landelijke) ontwikkelingen en deze vertalen in (bestuurlijke) adviezen. ○ *Bestuurlijke adviezen.* ○ *Integrale adviezen t.a.v. veiligheid bij C-evenementen.*	In 2017 is de prioriteit verschoven naar het opleiden van alle bij de vergunningverlening betrokken functionarissen van gemeenten en operationele diensten t.b.v. het verkrijgen van een hoger kennisniveau t.a.v. evenementenveiligheid. Daarnaast zijn, in dit zelfde kader, twee netwerkbijeenkomsten gehouden. De bijeenkomst in het begin van 2017 was uitsluitend voor functionarissen binnen Brabant-Noord. De tweede bijeenkomst, eind 2017, is gezamenlijk met de VR Brabant Zuidoost georganiseerd en vormde een belangrijke stap in de verder gaande interregionale samenwerking. Een samenwerking die ook geresulteerd heeft in het inrichten van een functie evenementenregisseur voor beide regio's. Een functie die naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018 wordt ingevuld en die tot doel heeft om evenementenveiligheid, in lijn met de landelijke ontwikkelingen en in samenwerking met alle gemeenten en de operationele diensten, naar een hoger niveau te brengen in beide VR's.

○ = *prestatie-indicatoren*

Lasten en baten

BBN Crisisbeheersing en Rampenbestrijding				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	519	507	506	505
Opleiden en oefenen	183	173	251	151
Overige goederen en diensten	164	192	196	189
Totaal lasten	**866**	**872**	**953**	**846**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten				
Opleiden en oefenen				
Overige goederen en diensten		18	36	17
Subsidies				-9
Totaal baten	**-**	**18**	**36**	**8**
Saldo	***-866***	***-854***	***-918***	***-838***

Toelichting

Opleiden en oefenen: € 78.000 nadeel (incidenteel)
Het nadeel van € 78.000 is met name ontstaan doordat incidenteel meer kosten zijn gemaakt voor een 0-meting om de portfolio's te bepalen voor de COPI-leiders en voor het opleiden van de COPI-leiders. Daarnaast zijn incidentele kosten gemaakt om een uitbreiding op het ADMS-systeem te realiseren en extra kosten voor de gemeentelijke menukaart (welke doorbelast konden worden; zie volgend).

Overige goederen en diensten: € 18.000 voordeel (incidenteel / baten)
Het voordeel van € 18.000 is ontstaan doordat een deel van de kosten voor multidisciplinaire planvorming kon doorbelast worden aan deelnemers van andere organisaties.

3.4 BBN - Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de primaire processen Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Crisisbeheersing & Rampenbestrijding op de taakvelden P&O, Financiën, ICT, Communicatie, Juridische zaken en Huisvesting. Daarnaast draagt de bedrijfsvoeringsfunctie bij aan de control, de bestuurs- en managementondersteuning en de strategische beleidsontwikkeling.

Context en relevante ontwikkelingen

- De bedrijfsvoeringsfunctie is zeer “lean and mean” georganiseerd binnen BBN. Met name vanwege de realisatie van opgelegde taakstellingen is de overhead enorm teruggedrongen. Dat leidt ertoe dat de bedrijfsvoeringsfunctie in verschillende facetten kwetsbaar is. De basis op orde houden zal veel energie kosten.
- Sturing van de organisatie en de control –zowel in financiële als beleidsinhoudelijke zin- blijven de komende jaren belangrijke speerpunten. Zoals al eerder beschreven in “Sturing op Maat en met Mate”, zal de sturing van de organisatie worden ingericht in termen van resultaten (te leveren prestaties op basis van afspraken) en het control-instrumentarium zal hierop worden afgestemd. Daar waar mogelijk zal de zogenoemde business intelligence worden ingevoerd: sturing en control afgestemd op de verzameling en analyse van bedrijfsmatige gegevens. In de toekomst zal deze informatie ook worden gerelateerd aan bedrijfsinformatie van andere veiligheidsregio’s (benchmarking).
- Kwaliteitszorg faciliteert daar waar nuttig en nodig dit proces van het optimaliseren van de sturing van de (resultaten van de) organisatie. In 2017 vindt de eerste (externe) audit plaats op basis van bestuurlijk geformuleerde doelen.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Resultaatgerichte bedrijfsvoering volledig ingevoerd en ondersteund door proces(-re)-engineering en Business intelligence	• Bewustmaking van alle betrokkenen • Systematiek verder ontwikkelen • Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en sturingsmethodiek volledig afstemmen op nieuwe systematiek • Proces(re)-engineering daar waar nodig ○ *Overeengekomen resultaten worden gerealiseerd.*	• Bewustwording is gecreëerd bij bestuur en management. Ook medewerkers worden steeds meer bewust van een veranderende rol en verantwoordelijkheid. • De formatie is op cruciale plekken acuut verstevigd. Zo zijn in 2017 bijvoorbeeld 2 strategische adviseurs toegevoegd op het terrein van P&O en F&C.
2. Kwaliteitszorg	• Uitvoering (externe) audit op basis van bestuurlijk geformuleerde doelen. • *Uitkomsten audit zijn beschikbaar voor bestuurlijke beoordeling*	• Visitatie heeft in 2017 plaatsgevonden.
3. Strategisch personeelsbeleid	• Op basis van de visie die in 2016 wordt geformuleerd, wordt in 2017 het beleid vorm en inhoud gegeven. Aandachtspunt binnen dit beleid moet zijn de duurzame inzetbaarheid van medewerkers in relatie tot ontwikkeling van de organisatie. ○ *De beschikbaarheid van een bestuurlijk geaccordeerd strategisch personeelsbeleid in 2017*	• Er is een begin gemaakt met de vraag te stellen (aan het management en de OR) wat onder strategisch personeelsbeleid kan worden vervat. In 2018 e.v. zal dit een vervolg moeten krijgen.

○ *= prestatie-indicatoren*

Toelichting

- **Bedrijfsvoeringsfunctie:**
  In 2017 is gebleken dat de basis helaas niet altijd op orde was en dat er wakken in het ijs zijn geslagen. In het licht van de versteviging van de organisatie en de opdracht van het bestuur om niet te wachten op formele goedkeuring is in de organisatie wel een start gemaakt met het dichten van die wakken.
- **Sturing en control:**
  In 2017 is hier feitelijk nog weinig voortgang in geboekt, maar is wel veel meer bewustwording gekomen van het nut en noodzaak daartoe. Het bedrijfskundig volwassen worden is een thema dat inmiddels is ingedaald in de organisatie en bij het bestuur, mede als gevolg van het proces versteviging BBN dat in het hele jaar zijn beslag heeft gekregen. Acties zijn hier en daar in gang gezet en worden in 2018 verder uitgebouwd. In 2017 heeft een visitatie plaatsgevonden. Dit heeft voor de organisatie belangrijke input gegeven voor het optimaliseren van de sturing van de (resultaten van de) organisatie.
- **Samenwerking om kwetsbaarheid te reduceren:**
  In de eerste helft 2017 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de meerwaarde van samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Gebleken is dat samenwerking kan helpen bij vooral het

reduceren van de kwetsbaarheid in de organisatie. Op onderdelen wordt inmiddels goed samengewerkt. Voorbeelden zijn de samenwerking op het gebied van communicatie, het verkrijgen van juridisch advies, het gezamenlijk opstarten en optrekken in het project AVG en de aanbestedingstrajecten EHRM en VMS (AG5). Voor deze projecten zijn projectleiders ingehuurd die voor beide organisaties de projecten trekken.

Lasten en baten

BBN Bedrijfsvoering				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	4.140	4.063	4.026	5.062
Overige personeelskosten	581	592	688	704
Opleiden en oefenen	325	323	308	359
Overige goederen en diensten*	2.093	1.956	1.918	1.950
Kapitaallasten	1.149	960	949	985
BDUR doorbetaling				2.305
Convenantgelden	578	970	635	490
Huisvestingkosten	2.167	2.107	2.127	2.055
Inkomens- en vermogensoverdrachten	162	214	216	262
Totaal lasten*	**11.195**	**11.185**	**10.866**	**14.172**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	33	112	66	150
Overige personeelskosten				
Opleiden en oefenen				
Overige goederen en diensten	15	15	7	25
Kapitaallasten	400	405	402	413
BDUR doorbetaling				
Convenantgelden				
Huisvestingkosten	71	73	73	76
Subsidies				
Totaal baten	**519**	**605**	**548**	**664**
Saldo	***-10.676***	***-10.580***	***-10.318***	***-13.508***

**) Inclusief saldo financieringsfunctie ad € 365.000 (in 2016 € 369.000); dit is in het totaaloverzicht conform BBV weergegeven onder Algemene Middelen.*

Toelichting

Salarissen: € 9.000 nadeel (incidenteel / saldo van baten en lasten)
Het nadeel van € 9.000 is met name ontstaan door:

- Enerzijds voordelige afwikkelingsverschillen 2016 en 2017.
- En anderzijds een te hoge verwachting van vergoedingen voor overgenomen FLO-rechten (functioneel leeftijdsontslag-rechten) van (ex-)personeel.

Overige personeelskosten: € 96.000 nadeel (incidenteel)
Het nadeel van € 96.000 is met name ontstaan door:

- Een nadeel van € 65.000 doordat hieronder vallende incidentele verstevigingsmaatregelen in de begroting waren opgenomen als overige goederen en diensten (zie voordeel aldaar).
- Een nadeel van € 32.000 doordat in het licht van de versteviging van de organisatie hogere kosten werden gemaakt voor de werving van adviseurs en de kosten van arbodiensten.

Overige goederen en diensten: € 38.000 voordeel (incidenteel)
Het voordeel van € 38.000 is met name ontstaan door:

- Een voordeel van € 65.000 toegelicht onder Overige personeelskosten.
- Een nadeel van € 69.000 op ICT-kosten doordat meer tijdelijke ondersteuning dan voorzien benodigd was op het onderdeel digitalisering van de informatievoorziening in afwachting van structurele invulling en op het onderdeel salarisadministratie wegens ziekte.
- Een voordeel van € 39.000 op rentekosten.

Huisvestingskosten: € 20.000 nadeel (incidenteel)
Dit nadeel bestaat enerzijds uit € 9.000 hogere lasten voor de kazernes in eigendom van de regio (welke doorbelast worden aan de betreffende gemeenten). Anderzijds betreft het een relatief kleine overschrijding van € 11.000 op het totaal van interne huisvestingskosten.

Convenantgelden: € 335.000 voordeel (incidenteel)
Het voordeel op de Convenantgelden is neutraal, aangezien dit wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de reserve. Daarom is dit budget ook niet eerder bijgesteld, hoewel het resterende saldo aan het einde van het afbouwplan steeds zekerder werd. Met de afloop van het afbouwplan per 31 december 2017 vervallen niet benutte projectbudgetten. Het bestuur heeft echter besloten de reserve een jaar later, dus per 31-12-2018 op te heffen, om te kunnen besluiten over de herallocatie van het saldo in samenhang met de resultaatbestemming 2017.

Totale kosten Brandweer

Lasten en baten

BBN Totaal				bedragen * €1.000
Lasten	Begroting 2017 Primair	Begroting 2017 na wijziging	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
Risicobeheersing	2.594	2.699	2.731	2.562
Incidentbestrijding	20.778	20.721	20.352	20.050
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	866	872	953	846
Bedrijfsvoering*	11.195	11.185	10.502	13.803
Totaal lasten	**35.433**	**35.477**	**34.538**	**37.261**
Baten				
Risicobeheersing	60	86	114	84
Incidentbestrijding	1.562	1.712	1.653	1.470
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-	18	36	8
Bedrijfsvoering	519	605	548	664
Totaal baten	**2.141**	**2.421**	**2.350**	**2.226**
Saldo Programma's	**-33.292**	**-33.056**	**-32.188**	**-35.035**
Algemene middelen				
BDUR	5.057	5.178	5.178	5.267
Gemeentelijke bijdrage	26.636	26.635	26.635	28.332
Gemeentelijke bijdrage-kazernes	710	671	680	665
Saldo financieringsfunctie			-365	-369
Totaal algemene middelen	**32.403**	**32.484**	**32.128**	**33.896**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-889**	**-572**	**-60**	**-1.139**
Dotatie aan reserves	45	2.153	2.217	691
Onttrekkingen aan reserves	934	2.725	2.342	1.604
Saldo mutatie reserves	**889**	**572**	**126**	**913**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**66**	**-226**

**) Exclusief saldo financieringsfunctie ad € 365.000; dit is in dit totaaloverzicht conform BBV is weergegeven onder Algemene Middelen; voor 2016 betrof dit € 369.000.*

Toelichting

Algemene Middelen
De afwijking onder Algemene middelen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het gerealiseerde saldo financieringsfunctie enkel in het totaaloverzicht conform voorschriften onder Algemene middelen wordt benoemd (de kosten vallen onder Bedrijfsvoering, waar op deze post geen noemenswaardig verschil valt toe te lichten).
De werkelijk gerealiseerde inkomsten vertonen een voordelig verschil van € 9.000. Dit verschil bestaat uit een neutraal voordeel van op de bijdragen voor kazernes in eigendom, hetgeen gelijk is aan het corresponderende nadeel in de kosten.

Dotaties en onttrekkingen reserves
De gerealiseerde dotaties en onttrekkingen laten per saldo een totaal nadeel ten opzichte van de begroting zien van € 447.000. Onderstaande opsomming geeft de belangrijkste afwijkingen van dotaties en onttrekkingen weer ten opzichte van de begroting:

Dotaties € 64.000 nadeel
- Hogere dotatie kapitaallasten materieel € 28.000 zijnde het definitieve saldo voor 2017 op het budget kapitaallasten materieel en materiaal.
- Niet-begrote, want neutrale, dotatie aan Reserve activiteitenbudget van € 35.000.

Onttrekkingen € 383.000 nadeel
- Convenantgelden: neutraal nadeel van € 336.000 door een lagere onttrekking die gelijk is aan onderschrijding op de uitgaven van Convenantsgelden. Deze afwijking is ook gelijk aan het restsaldo in de reserve Convenantgelden per 31-12-2017.
- 4-jaarlijkse ROL-oefening: € 47.000 lagere onttrekking wegens lagere uitgaven. Deze lagere uitgaven zijn deels structureel van karakter en deels incidenteel doordat we dit jaar op een locatie in de nabijheid hebben geoefend. De jaarlijkse dotatie aan de reserve wordt vanaf 2018 verlaagd naar € 25.000 per jaar. De effecten worden verwerkt in de op te stellen Programmabegroting 2019.

Na dotaties en onttrekkingen aan reserves, resteert een voordelig resultaat voor Brandweer Brabant-Noord van € 66.000. Dit resultaat wordt, in samenhang met het voordelige resultaat van Bevolkingszorg Brabant-Noord, nader geanalyseerd in paragraaf 5.3.3 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten.

BBN EMU-saldo	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2017**
Saldo van baten en lasten	-60
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	2.842
Dotaties aan voorzieningen	0
Af:	
Investeringen	4.473
Voorzieningen voorzover transacties met derden	14
Totaal EMU-saldo	**-1.705**

3.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

Missie GHOR
Wij organiseren de optimale samenwerking van een grenzeloos netwerk op het gebied van zorg en veiligheid om gezondheidsschade te voorkomen en te beperken. Wij zijn dé verbinder van organisaties binnen de domeinen volksgezondheid, veiligheid en openbaar bestuur. De crisisorganisatie zijn we samen!

Context en relevante ontwikkelingen
De GHOR is aan het begin van deze eeuw ingesteld om samenhang te creëren tussen de vele (geneeskundige) partijen die een rol hebben bij ongevallen en rampen. Denk hierbij aan de ambulancedienst, ziekenhuizen, traumacentra, meldkamer, GGD en huisartsen. Anderzijds vergt deze taak ook afstemming met (publieke) veiligheidsorganisaties zoals brandweer, politie en de gemeenten. Om samenhang en afgestemde werkwijzen in dit speelveld te creëren, bestond veel van het werk logischerwijs dan ook uit het opstellen van plannen, protocollen en procedures die ook regelmatig beoefend werden. Op enig moment is het denken vanuit de systeemwereld een leidend principe binnen de GHOR geworden, terwijl de opgave (en de opgaven van haar netwerkpartners) zich is gaan verbreden.

Actuele ontwikkelingen, opgaven en/of crises binnen het (net)werk van de GHOR laten zich niet allemaal vangen in de al bekende rampenplannen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verhoogde instroom van vluchtelingen (crisisnoodopvang), de (zorg)casuïstiek rond de ontmanteling van Fort Oranje, de extramuralisering van zorg en de huidige drukte in de spoedzorg. Ontwikkelpunten en ambities voor de nabije toekomst zijn dan ook om te anticiperen op deze en andere moderne vraagstukken. En door de samenwerking tussen de geneeskundige partners te bespoedigen door middel van (gedigitaliseerd) informatiemanagement. Deze opgaven vragen om een bredere benadering door de GHOR, dan een primaire focus op het ontwikkelen van operationele plannen, protocollen en procedures voor de bekende ramptypen (iets wat overigens nog steeds nodig blijft). Verbinden, improvisatiekracht en organiseren met partners.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Flexibilisering: In 2020 is de GHOR een organisatie die werkt vanuit de maatschappelijke vraag die op dat moment heerst. Dit houdt in dat er flexibel wordt ingespeeld op innovaties en ontwikkelingen in de maatschappij en de behoeften van de partners, in plaats van enkel in te spelen volgens de letter van de wet.	• Er is een visie op risico-gerichtheid i.r.t. de GHOR en haar netwerk en de sleutel-functionarissen GHOR hebben een OTO programma m.b.t. 'nieuwe' crises gehad. • Advisering acute partners gebeurt op basis van risicogerichtheid en inzichten t.a.v. 'nieuwe' crises. ○ *Oplevering van een visie op risicogerichtheid.* ○ *Advisering aan acute partners is bijgesteld o.b.v. risicogerichtheid en 'nieuwe' crises.*	• Als gevolg van de oriëntatie en landelijke discussie over de rol van de GHOR i.h.k.v. de Omgevingswet isde visie op risicogerichtheid en aanverwante activiteiten uitgesteld. • Als gevolg van de hierboven genoemde discussie is er nog geen visie op risicogerichtheid, en worden partners derhalve nog niet op basis van die visie geadviseerd.
2. Grenzeloos samenwerken: Gezien bovengenoemde verandering in de aard van de toekomstige crises en de beweging naar risicogerichtheid zal de GHOR te maken krijgen met (steeds meer) andere en nieuwe partners. Dit houdt in dat er een verbreding optreedt van het netwerk, maar ook een verbreding van het proces. De GHOR zal hierbij omgevingsgericht handelen en een breed netwerk opbouwen om tijdens (nieuwe) incidenten en crises snel aansluiting te kunnen vinden bij betrokken partners.	• Het netwerk van niet acute partners is uitgebreid met relevante partijen, gelet op de verbreding van het werkproces. • Ook zijn er samenwerkingsafspraken met aangrenzende GHOR regio's. ○ *Rapportage samenwerkingspartners GHOR 2017.* ○ *Samenwerkingsafspraken met de omliggende GHOR regio's, waaronder Brabant-Zuidoost.*	• In haar vergadering van 9 november 2017 is aan het Algemeen Bestuur VRBN gerapporteerd over de verschillende samenwerkingsverbanden die de GHOR kent in zowel de cure als care sector. • Op diverse vlakken wordt er samengewerkt met buurregio's; ○ in het kader van een grootschalige geneeskundige inzet is er sprake van een landelijk uniform opschalingsmodel; ○ in het licht van de LMO ontwikkeling, zijn de inzetcriteria van de Officieren van Dienst-Geneeskunig geharmoniseerd met Brabant-Zuidoost; ○ op de schaal van Brabant werken de GHOR-en eenduidig samen richting de acute keten (o.a. in het ROAZ en het project informatiemanagement).
3. Optimalisering samenwerking: Om in de toekomst de verbinder te zijn tussen betrokken partners bij een (nieuwe) crisis dient de GHOR in de 'koude' fase te investeren in goede relaties met de betrokken partners.	• Er is een visie op het zorgrisicoprofiel voor onze partners, en met deze partners is een verkenning gedaan op dit thema. ○ *Oplevering van een visie op het zorgrisicoprofiel.*	• In 2017 is een eerste verkennend onderzoek gedaan naar het nut, noodzaak en de toepassing van het zorgrisicoprofiel. Indien in 2018 de keuze gemaakt zal worden dit instrument toe te gaan passen, zal hier een visie op worden ontwikkeld.

○ *= prestatie-indicatoren*

Lasten en Baten

GHOR				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Personeelslasten	1.208	1.175	956	1.159
Kapitaallasten	86	14	4	10
Huisvestingskosten	230	215	138	182
Bedrijfskosten	553	560	519	384
Overhead incl. bestuurskosten	417	417	417	414
Toevoeging voorziening	-	-	101	169
Totaal lasten	**2.494**	**2.381**	**2.135**	**2.318**
Baten				
Onvoorzien				
Overige baten				
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Bedrijfsresultaat	**-2.494**	**-2.381**	**-2.135**	**-2.318**
Bijzondere baten en lasten				
Bijzondere lasten				
Bijzondere baten				11
Bijzondere baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**11**
Te verdelen kosten	**-2.494**	**-2.381**	**-2.135**	**-2.307**
BDUR				
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)				
Bijdrage kosten gemene rekening VR (94,9%)	2.367	2.260	2.026	2.189
Bijdrage kosten gemene rekening GGD HvB (5,1%)	127	121	109	118
	2.494	**2.381**	**2.135**	**2.307**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				
Saldo mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
Opgemerkt wordt dat GGD HvB/GHOR BN vanuit Veiligheidsregio BN met betrekking tot de activiteiten GHOR BN gebaseerd op de primaire begroting een hoger voorschot heeft ontvangen, waardoor er in totaal een terug te betalen bedrag van € 356.054 openstaat per 31-12-2017.

In paragraaf 5.3.3 zullen de verschillen binnen de posten nader worden toegelicht.

3.6 Gemeenschappelijk Meldcentrum

Doel
Het GMC heeft tot doel het in stand houden van een gemeenschappelijk meldcentrum voor het stroomlijnen van de hulpverlening in het werkgebied door politie, brandweer en ambulancevoorziening. Het gemeenschappelijk meldcentrum draagt bij aan een efficiënte, effectieve en gecoördineerde inzet van de hulpverleningsdiensten en van onderlinge communicatie- en informatiemogelijkheden en voorzieningen.

De taken van het GMC zijn als volgt te omschrijven:
- Het beheer van het gemeenschappelijk meldcentrum: dat omvat de exploitatie van het gebouw en de technische infrastructuur en het genereren van managementinformatie ten behoeve van een adequate taakuitoefening.
- Het aanbieden, in stand houden en doorontwikkelen van onderlinge en vernieuwende communicatie- en informatiemogelijkheden en -voorzieningen waardoor de hulpverleningsdiensten hun inzet efficiënt en effectief kunnen aansturen.
- Het ontwikkelen, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van beleid van de onder 1 en 2 genoemde taakgebieden.
- Het GMC draagt zorg voor de inrichting van de controlefunctie van het GMC, de uitvoering van de controlling van de aan haar opgedragen taken en werkzaamheden en de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de programmabegroting van het GMC.

Het beheer van het GMC wordt verricht door de politie, onder verantwoordelijkheid van de politiechef van de eenheid Oost-Brabant. De dagelijkse leiding van het lokaal beheer team is in handen van de organisatiecoördinator. De inhoudelijke verantwoordelijkheid van de meldkamers voor de organisatie, operationele aansturing en wijze van invulling van operationele prestaties is opgedragen aan het management van de verschillende moederorganisaties onder leiding van een manager bedrijfsvoering. Met betrekking tot deze verantwoordelijkheid hebben de brandweer, politie en ambulancevoorziening de verplichting zich in te spannen voor een zo groot mogelijke integrale samenwerking van de meldkamers.

Context en relevante ontwikkelingen
De samenvoeging van de meldkamers van Brabant-Noord met Brabant-Zuidoost geschiedt onder verantwoordelijkheid van de besturen van de desbetreffende Veiligheidsregio's. Daartoe is een specifieke Bestuurlijke Begeleidingsgroep aangesteld. Deze zal conform het samenvoegingsplan overgaan in een bestuurlijke adviescommissie. De kwartiermaker LMO, verantwoordelijk voor de verbouwing van de nieuwe meldkamer, legt hieraan verantwoording af.
In 2017 was de migratie voorzien van het nationaal project Implementatie Vernieuwing C2000. Deze migratie was voorzien voor de inrichting van de nieuwe meldkamer. Dit project heeft echter vertraging opgelopen. Een herplanning wordt voorzien begin 2018. Dan zullen ook de consequenties voor de planning van de nieuwe meldkamer duidelijk worden.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Klant- en resultaatgericht beheer van het GMC ter ondersteuning van het doelmatig en effectief functioneren van politie, brandweer en ambulancehulpverlening in Brabant-Noord.	• Exploiteren van gebouw en technische infrastructuur. • Genereren van managementinformatie ten behoeve van een adequate taakuitoefening. • Ontwikkelen, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van beleid met betrekking tot de exploitatie van gebouw, technische infrastructuur en managementinformatie. • Inrichten en uitvoeren van de controlefunctie van het GMC gericht op de doelmatige en rechtmatige uitvoering van de aan het GMC opgedragen taken. • Informatiebeveiliging onderdeel maken van bedrijfsprocessen. o *Rapportages managementinformatie* o *Programmabegroting* o *Bestuursrapportage (1x per jaar)* o *Jaarverantwoording* o *Prestatiemeting en –verantwoording in de veiligheidsregio's* o *Informatiebeveiliging is vast onderdeel bij aanschaf nieuwe systemen*	• Voor de verhuizing is de technische infrastructuur ontkoppeld en samengevoegd met de meldkamer in Eindhoven. • De meldkamer in Eindhoven is geschikt gemaakt voor de taakuitvoering van het GMC. • De verbouwing van het GMC pand is de 2e helft van 2017 gestart en zal naar verwachting begin 2018 afgerond worden. Eind 2017 is het pand in eigendom overgedragen aan de Nationale Politie. • Gelijktijdig met de tijdelijke verhuizing is er een gemeenschappelijk bedrijfsbureau ingericht. • Begin 2017 zijn de ICT-afdelingen opgegaan in een gezamenlijk Lokaal beheer team onder eenhoofdige leiding. • Een mogelijk beveiligingsincident is onderzocht door experts van Fox-IT. • Na de verhuizing naar Eindhoven, is onmiddellijk gestart met planning en activiteiten voor de verhuizing naar 's-Hertogenbosch. • De monodisciplinaire organisatie kregen beschikking over de door hen gevraagde managementinformatie. • Het GMC legt verantwoording af, tussentijds middels de bestuursrapportage en achteraf via deze jaarverantwoording.
2. Adequate communicatie- en informatievoorzieningen voor politie, brandweer en ambulancehulpverlening in Brabant-Noord.	• Aanbieden, in stand houden en doorontwikkelen van onderlinge en vernieuwende communicatie- en informatiemogelijkheden en -voorzieningen voor de doelmatige en effectieve inzet en aansturing van de hulpverleningsdiensten. o *SLA GMC-beheer met meldkamers politie, brandweer en ambulance.*	• Het landelijke IVC2000 traject heeft vertraging opgelopen. • Medewerkers participeren in dit majeur project in werkgroepen, projectgroepen en stuurgroepen. • In de voorbereidingen voor 's-Hertogenbosch worden landelijke standaards gehanteerd t.b.v. aansluiting op landelijke ict (LMO).

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
	○ *IT-, telefonie- en audiovisuele voorzieningen worden conform ITIL-standaarden, geregistreerd en gerapporteerd t.a.v. configuratie-, incident- en wijzigingsbeheer.*	
3. Schaalvergroting/kwalitatieve doorontwikkeling GMC.	• Participeren in landelijke ontwikkelingen (LMO). ○ *Gereedmaken Gruttostraat voor samengevoegde meldkamer.* ○ *Actief samenwerken met GMK Eindhoven.* ○ *Actieve aansluiting zoeken bij landelijke projecten zoals pilot multi intake.*	• De verbouwing in Den Bosch verloopt in nauwe samenwerking met de verschillende diensten van de politie, zoals het MDC welke de aansluiting op de centrale meldkamersystemen verzorgd. • Het co-lokeren bij GMK heeft de samenwerking op vele gebieden gestimuleerd: de disciplines harmoniseren interregionaal diverse processen. • Project multi intake is momenteel aan het bezien wat vervolg stappen zullen zijn, in een later stadium zal het wellicht mogelijk zijn om bij te dragen.
4. Harmonisatie Meldkamersystemen.	• Met het oog op de samenvoeging in 2018 zal in 2017 de focus liggen op het verder harmoniseren van meldkamersystemen. ○ *Ontwikkelingen richten zich op een samengevoegde meldkamer*	• Het GMC is met dezelfde apparatuur gaan werken als de GMK (m.n. telefonie) • Het GMS-systeem van het GMC is eerst geharmoniseerd en ten tijde van de verhuizing naar Eindhoven samengevoegd met het GMS van de GMK VRBZO. Ook is een gezamenlijk GIS-systeem in gebruik genomen, voorwaardelijk voor een gezamenlijk GMS-systeem. • De randvoorwaarden zijn ingevuld voor volledige monodisciplinair geharmoniseerde meldkamers.

○ = *prestatie-indicatoren*

Lasten en baten

GMC				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Huidig personeel	1.179	1.179	1.051	1.135
Rente	40	40		-
Opleiding en vorming	40	40	1	10
Huisvesting	541	660	692	473
Vervoer	16	16	12	12
Verbindingen & automatisering	1.030	1.291	1.063	990
Operationeel	40	121	30	6
Beheer	75	75	130	58
Overige lasten	221	221	-	-
Totaal lasten	**3.182**	**3.643**	**2.979**	**2.685**
Baten				
Onvoorzien				
Huidig personeel				-
Rente				
Huisvesting	90	90	133	198
Operationeel			112	
Overige baten		176	176	273
Totaal baten	**90**	**266**	**421**	**471**
Saldo Programma	**-3.092**	**-3.377**	**-2.558**	**-2.214**
Algemene middelen				
RAV	131	131	131	130
Politie	1.634	1.634	1.639	1.624
Gemeenten	1.327	1.327	1.331	1.319
Bijdrage Meldkamer BZO				90
Saldo financieringsfunctie			-30	-31
Totaal algemene middelen	**3.092**	**3.092**	**3.070**	**3.132**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-285**	**512**	**918**
Dotaties aan reserves		176	176	
Onttrekkingen aan reserves		461	532	81
Saldo mutatie reserves	**-**	**285**	**356**	**81**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**868**	**999**

Het gerealiseerde saldo financieringsfunctie ad € 31.000 (gelijk aan 2016) is in dit totaaloverzicht conform BBV is weergegeven onder Algemene Middelen (i.p.v. onder rente).

Toelichting
Uit de tabel blijkt dat de jaarrekening 2017 met een batig saldo sluit van € 868.000. Dit batige saldo vloeit voort uit het terughoudende beleid dat de laatste jaren door het GMC wordt gevoerd, uit de lagere rente en uit de synergievoordelen als gevolg van de samenwerking van de beide meldkamers te Eindhoven.

Concreet hebben vooral onderstaande factoren invloed op het saldo van het GMC:

Huidig personeel € 128.000 voordeel
Dit voordeel is ontstaan door het aanhouden van vacatures wat verband houdt met de geschetste ontwikkelingen rondom de samenvoeging van de meldkamers. Daarnaast zijn er in de 2e helft van het 2017 geen kosten voor de manager beheer geweest.

Opleiding & vorming: € 39.000 voordeel
Door de verhuizing van de meldkamer en door de geschetste ontwikkelingen rondom de meldkamers is er in 2017 terughoudend omgegaan met Opleidingen. De opleidingen voor IVC2000 zijn in 2017 niet doorgegaan.

Huisvesting: € 32.000 nadeel
Dit nadeel is ontstaan doordat de verhuiskosten (frictiekosten) hoger zijn dan begroot. Daarnaast zijn de huisvestingslasten voor de Gruttostraat nagenoeg nihil maar daar tegenover staat een huur voor de Mathildelaan te Eindhoven.

Verbinding & automatisering: € 228.000 voordeel
Als gevolg van de samenwerking van de beide meldkamers te Eindhoven worden er synergievoordelen behaald.

Operationeel: € 91.000 voordeel
Het tijdelijk onderbrengen van het personeel van de meldkamer 's-Hertogenbosch in Eindhoven brengt voor alle disciplines extra reiskosten met zich mee waarvan in de 2e begrotingswijziging een inschatting is opgenomen. De realisatie van deze extra reiskosten zijn een stuk lager dan ingeschat.

Beheer: €166.000 voordeel
Er werd binnen het budget een post opgenomen van € 221.000 overige kosten. De uitgaven konden beperkt blijven tot € 55.000 door goed onderhandelen.

Operationele baten: € 112.000 voordeel
Dit voordeel betreft doorbelastingen van kosten aan VRBZO en aan de Nationale Politie voor de kosten die behoren bij de meldkamer Brabant Zuid Oost.

Huisvestingsbaten: €43.000 voordeel
Het pand van het GMC te Den Bosch is verkocht tegen de boekwaarde per 1-7-2017 aan de Nationale Politie. Het transport van het pand heeft plaats gevonden ultimo boekjaar 2017 waardoor de afschrijvingen op het pand voor heel 2017 geboekt zijn. Het verschil tussen de verkoopprijs per 1-7-2017 en de boekwaarde per 31-12-1017 is hier als opbrengst geboekt. Daarnaast zijn de inkomsten van het RSC na het 1e kwartaal 2017 vervallen, omdat dit onderdeel van de politie extern is gealloceerd en niet meer in de nieuwe meldkamer in 's-Hertogenbosch zal terugkeren. De SGBO- en ROT-ruimte zijn eveneens extern gealloceerd, doch keren wel terug naar de nieuwe meldkamer.

Onttrekkingen aan reserves: € 71.000 voordeel
In de begroting is abusievelijk het te onttrekken bedrag aan de bestemmingsreserve desinvesteringen en frictiekosten samenwerkende meldkamers € 71.000 te laag opgenomen.

GMC EMU	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2017**
Saldo van baten en lasten	512
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	314
Dotaties aan voorzieningen	0
Af:	
Investeringen	71
Voorzieningen voorzover transacties met derden	0
Totaal EMU-saldo	**755**

3.7 Bevolkingszorg

Doel

Bevolkingszorg is de verzamelnaam van alle gemeentelijke processen in de crisisbeheersing. Het doel van Bevolkingszorg is om zo snel mogelijk, zo adequaat mogelijke zorg te verlenen aan burgers die het nodig hebben bij een ramp of crisis. Om de kwaliteit en de efficiency van Bevolkingszorg te verhogen en de kosten voor de individuele gemeenten te beperken, wordt er zo veel mogelijk door de gemeenten in Brabant-Noord samengewerkt, volgens de volgende verdeling:

- De veiligheidsregio coördineert Bevolkingszorg Brabant-Noord en neemt het regionale team Bevolkingszorg (Algemeen Commandant, Officier van Dienst, Hoofd Publieke Zorg/Hoofd Omgevingszorg, Hoofd Informatie/Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg) en het proces Communicatie voor haar rekening.
- De expertteams Bevolkingszorg nemen de organisatie en uitvoering (inclusief OTO = opleiden, trainen en oefenen, indien aan de orde) van hun eigen hoofdproces voor hun rekening.
- De lokale AOV-er (ambtenaar openbare orde en veiligheid) neemt in samenspraak met het expertteam, het algemene deel van de crisisbeheersing voor zijn rekening (basiskennis functionarissen en collegeleden).

De regio blijft verantwoordelijk voor de multidisciplinaire oefeningen waarbij, onder andere, de burgemeester/loco oefent binnen het gemeentelijk beleidsteam (GBT) en/of het regionaal beleidsteam (RBT).

Het programma Bevolkingszorg behelst verder de door het Instituut Fysieke Veiligheid opgezette registratie van slachtoffers, de Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS) [voorheen: het Centraal Registratie- en Informatie Bureau (CRIB)], de landelijke kosten van crisiscommunicatie, de landelijke borging van “GROOTER”, de landelijke borging van “Bevolkingszorg op orde” en de landelijke “Ondersteuning Bevolkingszorg”.

Context en relevante ontwikkelingen

- **GROOTER**

Het landelijke project GROOTER heeft in opdracht van het landelijk overleg van coördinerend gemeentesecretarissen en met financiering van het Ministerie van V&J, kwalificatieprofielen, opleidingskaders en model proeven van bekwaamheid ontwikkeld. Daarnaast heeft het project GROOTER proces- en productbeschrijvingen opgeleverd, de definiëring van de o.m. de kerntaken en de werkzaamheden en de informatieproducten die hieruit voortvloeien. 80 % Van de inhoud van de producten gelden uniform voor alle regio's; voor het overige deel geldt invulling op basis van couleur regionale. De producten van het project GROOTER vormen het uitgangspunt voor de personele invulling en uitvoering van bevolkingszorg.

- **Bevolkingszorg op orde**

In het rapport ‘Bevolkingszorg op orde’ legt de commissie Bruinooge een visie neer op eigentijdse en realistische bevolkingszorg bij rampen en crises. Tijdens een crisis of een ramp moet de overheid het principe loslaten dat zij in elk opzicht voor alle getroffenen moet zorgen. Zelfredzame burgers moeten in staat worden gesteld om hun eigen weg te gaan en wanneer dat nodig is moeten zij daarin gefaciliteerd en gestimuleerd worden door de overheid. Bevolkingszorg moet zich zodoende concentreren op de niet-zelfredzamen.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. In stand houden en door ontwikkelen van het regionale team bevolkingszorg.	• (Landelijke) ontwikkelingen worden betrokken in de doorontwikkeling. • Verzorgen van de coördinatie m.b.t. de personele bezetting van het regionale team. • Organisatie van opleidingen, trainingen en oefeningen (OTO) t.b.v. de vakbekwaamheid van functionarissen binnen het regionale team BZ. o *Ingericht regionaal team conform de actuele ontwikkelingen en normen.* o *Adequate bezetting van de functies binnen het regionale team.* o *Uitgevoerd oefenjaarplan voor het regionale team gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan OTO BZ.*	• Alle functionarissen van de hoofdstructuur van Bevolkingszorg zijn opgeleid en getraind, de meesten hebben ook daadwerkelijk een oefening mee gedraaid. • Door verloop van functionarissen blijft het een uitdaging om nieuwe mensen te werven en weer vakbekwaam te maken. De mate van ervaring verschilt dus erg per functionaris. • Daarnaast blijkt er onvoldoende tijd om landelijke trends en richtlijnen (GROOTER en Bevolkingszorg op Orde 2.0) door te vertalen in het regionale OTO-programma. Voor het proces Opvang en Primaire Levensbehoeften is er tijdens de trainingen en oefeningen daadwerkelijk aandacht geweest voor het thema zelfredzaamheid. Voor de overige OTO-activiteiten kwam dit in 2017 nog onvoldoende van de grond • De personele bezetting van het regionale team Bevolkingszorg staat onder druk. Verloop van functionarissen was relatief hoog in 2017 en het vinden van nieuwe geïnteresseerde en geschikte kandidaten blijkt een uitdaging.
2. In stand houden en door ontwikkelen van het regionale team crisiscommunicatie.	• (Landelijke) ontwikkelingen worden betrokken in de doorontwikkeling. • Verzorgen van de coördinatie m.b.t. de personele bezetting van het regionale team. • Organisatie van opleidingen, trainingen en oefeningen (OTO) t.b.v. de vakbekwaamheid van functionarissen binnen het regionale team crisiscommunicatie.	• Bijna alle functionarissen van de hoofdstructuur van Bevolkingszorg zijn opgeleid en getraind, de meesten hebben ook daadwerkelijk een oefening mee gedraaid. • De personele bezetting van de piketfuncties in het regionale team crisiscommunicatie staat onder druk. Bijna alle BT en HTOC functionarissen vervullen de piketrol voor beide

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
	○ *Ingericht regionaal team conform de actuele ontwikkelingen en normen.* ○ *Adequate bezetting van de functies binnen het regionale team.* ○ *Uitgevoerd oefenjaarplan voor het regionale team gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan OTO crisiscommunicatie.*	functies. De OTO-intensiteit is hierdoor erg hoog. Door verloop van functionarissen blijft het vinden van nieuwe geïnteresseerde en geschikte kandidaten een uitdaging. De mate van ervaring verschilt erg per functionaris. De bemensing van enkele rollen (met name informatiecoördinator) in de taakorganisatie communicatie is zorgpunt • Daarnaast blijkt er onvoldoende tijd om landelijke trends en richtlijnen (GROOTER en Bevolkingszorg op Orde 2.0) door te vertalen in het regionale OTO-programma.
3. Versterken van de crisiscommunicatie als onderdeel van het proces bevolkingszorg.	• Werkafspraken maken m.b.t. de samenwerking tussen de algemeen commandanten BZ, de communicatieadviseur ROT en hoofden crisiscommunicatie. • Werkafspraken trainen en beoefenen. ○ *Tijdens oefeningen bevolkingszorg en de jaarlijkse systeemoefening is de versterkte samenwerking aantoonbaar verbeterd.*	• De rolverdeling tussen de algemeen commandanten BZ, de communicatieadviseur ROT en hoofden crisiscommunicatie is beperkt beoefend, maar vraagt nog meer aandacht.
4. Advisering m.b.t. bevolkingszorg en crisiscommunicatie	• Het bieden van adviezen en ondersteuning aan gemeenten t.a.v. bevolkingszorg en crisiscommunicatie. • Ondersteuning leveren aan de coördinerend gemeentesecretaris. ○ *Kwalitatief goede adviezen en ondersteuning.* ○ *Adequate ondersteuning van de coördinerend gemeentesecretaris.*	• Op aanvraag, vaak reactief worden gemeenten geadviseerd. Dit loopt via de AOV-er van de betreffende gemeente. Het is erg afhankelijk van de inzet van de AOV-er in crisisbeheersing & rampenbestrijding én van de beschikbare uren bij de veiligheidsregio in welke mate advisering en ondersteuning plaatsvindt. • De coördinerend gemeentesecretaris heeft in 2017 voldoende ondersteuning en advisering ontvangen. O.a. de annotaties van Bevolkingszorg in de grote kring van gemeentesecretarissen zijn geïntroduceerd.

Lasten en Baten

Bevolkingszorg				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	195	198	179	212
Materieel & materiaal	10	13	13	13
Opleiden en oefenen	156	135	131	133
Overige goederen en diensten	36	58	58	42
Kapitaallasten	11	4	4	4
Totaal lasten	**408**	**408**	**386**	**404**
Baten				
Onvoorzien				
Overige baten		-		
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo Programma	**-408**	**-408**	**-386**	**-404**
Algemene middelen				
Gemeentelijke bijdrage	420	421	421	417
Totaal algemene middelen	**420**	**421**	**421**	**417**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**12**	**13**	**36**	**13**
Dotatie aan reserves	12			
Onttrekkingen aan reserves				
Saldo mutatie reserves	**-12**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**13**	**36**	**13**

Toelichting

Salarissen: €19.000 voordeel (incidenteel)
Het beperkte voordeel op Salarissen en sociale lasten wordt geheel verklaard door een onderschrijding op het onderdeel piketten. De uitgaven voor de piketten worden bepaald door het aantal ingeroosterde personen en de inschaling daarvan.

BZ BN EMU	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2017**
Saldo van baten en lasten	-386
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	3
Dotaties aan voorzieningen	
Af:	
Investeringen	4.473
Voorzieningen voorzover transacties met derden	
Totaal EMU-saldo	**-4.855**

4. Paragrafen

De in artikelen 9 tot en met 21 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven onderwerpen worden in onderstaande paragrafen puntsgewijs toelicht.

4.1 Weerstandsvermogen

4.1.1 Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe goed de onderdelen in staat zijn om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt ingegeven door de hoogte van de weerstandscapaciteit (o.a. de algemene reserve) in verhouding tot potentiële risico's.

Brandweer Brabant-Noord
Op 3 april 2013 heeft het algemeen bestuur de ondergrens van de Algemene Reserve van de brandweer op € 1,2 miljoen en de bovengrens op € 1,7 miljoen vastgesteld. De Algemene Reserve bedroeg per 31 december 2017 € 1.474.000. Dit bedraagt 4,2 procent van het exploitatietotaal 2017.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
De GHOR beschikt over een algemene reserve ad € 178.000 om onvoorziene risico's op te vangen. Deze reserve is gevormd uit het resultaat 2010 en bedraagt 7% ten opzichte van het begrote exploitatietotaal van 2017.

Meldkamer Oost-Brabant (MKOB)
De algemene reserve van het GMC bedroeg € 226.000. Met de vorming van het MKOB is deze algemene reserve komen te vervallen. Het MKOB heeft op dit moment nog een reserve voor frictiekosten en een reserve voor onvoorziene kosten. De Nationale Politie en VRBN zijn eigenaar van de reserve onvoorzien.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Bij het van start gaan van Bevolkingszorg als programma van de veiligheidsregio in 2015 is bij een reserve ingesteld waarmee jaarlijks overschotten en tekorten binnen dit programma verrekend worden. Deze reserve heeft een plafond van € 150.000. Aangezien zich in 2017 geen wijzigingen hebben voorgedaan, is het saldo van deze reserve per 31 december 2017 ongewijzigd gelijk aan het plafond.

4.1.2 Financiële kengetallen Veiligheidsregio Brabant-Noord

De financiële kengetallen zijn gedefinieerd in het BBV en maken zodoende deel uit van de jaarverantwoordingen en begrotingen. Vanwege het feit dat de kosten van de GHOR worden gepresenteerd als kosten voor gemene rekening is ervoor gekozen deze niet op te nemen.

Kengetallen VR

	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2016	Begroot Ultimo 2017	Werkelijk Ultimo 2017
Netto schuldquote	53%	n.v.t.	54%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	n.v.t.	54%
Solvabiliteitsratio	26%	n.v.t.	29%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	4%

Kengetallen BBN en BZ

	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2016	Begroot Ultimo 2017	Werkelijk Ultimo 2017
Netto schuldquote	53%	n.v.t.	59%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	n.v.t.	59%
Solvabiliteitsratio	26%	n.v.t.	25%
Structurele exploitatieruimte BBN	-2%	1%	2%
Structurele exploitatieruimte BZ	3%	3%	9%

Kengetallen GMC			
	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2016	Begroot Ultimo 2017	Werkelijk Ultimo 2017
Netto schuldquote	59%	n.v.t.	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59%	n.v.t.	2%
Solvabiliteitsratio	23%	n.v.t.	71%
Structurele exploitatieruimte	15%	-7%	23%

"Netto schuldquote" en "netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen"
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. Daarmee geeft deze een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen wordt voor de volledigheid weergegeven, maar de veiligheidsregio verstrekt geen leningen zodat beide kengetallen gelijk zijn.

Hoewel de hoogte van de schuldquote afhankelijk is van bestuurlijke keuzen en het investeringsritme, kan ruwweg gesteld worden dat bij een schuldquote van 130% of hoger de houdbaarheid van de financiële positie in gevaar is (rood) en bij waarden tussen 100 en 130% de capaciteit om tegenvallers op te vangen of grote investeringen te doen een aandachtspunt is (oranje). De stijging van dit kengetal voor de brandweer wordt veroorzaakt door het hogere investeringsritme en de daarvoor aangetrokken langlopende leningen. De fluctuaties voor het GMC moeten gezien worden in de context van de organisatorische ontwikkelingen.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft binnen de totale baten het percentage weer waarmee de structurele baten de structurele lasten overschrijden. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Aangezien het kengetal geen rekening houdt met de mate waarin incidentele uitgaven gedekt worden door incidentele onttrekkingen aan reserves, geeft deze in het geval van de brandweer een te positief beeld. Indien de incidentele onttrekking als incidentele baat zou worden meegeteld, zou de structurele exploitatieruimte uitkomen op -0,3% (ofwel een gering tekort). Voor het GMC sluit de stijging van dit kengetal aan op de structurele besparingen die deel uitmaken van het exploitatie-overschot 2017 (zie paragraaf 3.6).

4.1.3 Risico's

Algemeen
De beschreven risico's zijn van algemene aard en zijn derhalve niet door de veiligheidsregio te kwantificeren.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
De ontwikkelingen op het vlak van de Wnra hebben gevolgen voor het personeel van de veiligheidsregio. Brandweervrijwilligers vervullen een groot deel van de paraatheid in Nederland. Zij hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren, doordat ze zijn uitgezonderd van veel wettelijke en rechtspositionele bepalingen. Met de inwerkingtreding van de Wnra vervalt dit onderscheid. Zij vallen dan onder het reguliere arbeidsrecht; de brandweervrijwilligers worden dan werknemers. De gevolgen hiervan hebben grote impact op de organisatie van de brandweer, die van oudsher een vrijwillige organisatie is. De Wnra kan leiden tot het (gedeeltelijke of volledig) einde van vrijwillige brandweer en een kostenstijging van 30% tot 50%. Op 12 maart jongstleden berichte de minister van BZK de Brandweerkamer dat de huidige uitzondering voor brandweervrijwilligers tot 1 januari 2021 van kracht kan blijven, hetgeen 1 jaar extra uitstel betekent (BZK, 12 maart).

Datalekken
De regels voor de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens zijn vastgelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Hierin staat dat persoonsgegevens moeten worden beveiligd tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking. Een datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens als het leidt tot een aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens, of als het ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Het datalek moet daarnaast ook worden gemeld aan de betrokkene indien het waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor diens persoonlijke levenssfeer. Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de Wbp kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen.

Brandweer Brabant-Noord

"de toestand van het ijs" (Brandweer Brabant-Noord)
In 2017 heeft een volledige en systematische analyse van de knelpunten bij de brandweer plaatsgevonden. De analyses en samenhangende voorstellen ter oplossing van de knelpunten zijn aan de orde gekomen in de bestuursconferentie 2017. In navolging op de bestuursconferentie is besloten om voor 2018 middelen uit de eigen reserves in te zetten voor de versteviging van de brandweer. Voor 2019 en verder zijn structureel middelen in het Beleidskader 2019 opgenomen.

Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid
De Brabantse veiligheidsregio´s ontvangen als landsdeel Brabant subsidie voor het versterken van externe veiligheid en industriële veiligheid bij decentrale besluitvorming. Deze subsidie wordt jaarlijks toegekend binnen het subsidieprogramma Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018. Dit programma valt onder het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
Het ministerie van I&M heeft op ambtelijk niveau aangekondigd dat extra benodigde gelden voor de duurzaamheidsagenda mogelijk voor het jaar 2018 worden afgeroomd van de beschikbare subsidie Impuls Omgevingsveiligheid.
Het landsdeel Brabant kan nu jaarlijks maximaal € 410.000 aan declarabele kosten aanmelden voor subsidie, waarvan maximaal € 100.000 door veiligheidsregio Brabant-Noord kunnen worden aangemeld.
De verwachting is dat de mogelijke afroming van de subsidie aan landsdeel Brabant voor de veiligheidsregio Brabant-Noord weinig risico met zich brengt. Dit omdat het door beperkte uitvoeringscapaciteit niet mogelijk is om evenveel of meer declarabele kosten te genereren dan het plafondbedrag van € 100.000. In de begroting 2018 is rekening gehouden met een maximale subsidie van € 60.000. Een afroming tot aan € 40.000 zal voor veiligheidsregio Brabant-Noord geen financiële implicaties meebrengen.
De subsidie Impuls Omgevingsveiligheid houdt na 2018 op te bestaan. Vanaf 2019 zullen de veiligheidsregio's naar het zich nu laat aanzien geen subsidie meer ontvangen voor versterking van de aandachtsgebieden externe veiligheid en industriële veiligheid bij gemeenten.

Vennootschapsbelasting VpB
Met ingang van 1-1-2016 geldt de VpB ook voor overheidsorganisatie. Voor advies hebben de VR's BDO ingeschakeld. Zij zijn in onderhandeling met de belastingdienst. Voor de aangifte zullen we ook gebruik maken van BDO en is uitstel aangevraagd. Dat wil zeggen dat de eerste aangifte in 2018 wordt gedaan. Op dit moment wachten we nog op antwoorden van de belastingdienst.

Wet Houdbaarheid overheidsfinanciën (Brandweer Brabant-Noord)
De Wet Hof is op 11 december 2013 vastgesteld. Hierin is bepaald dat het Rijk en decentrale overheden samen tekenen om het begrotingstekort (het EMU-tekort) volgens Europese afspraken terug te dringen. Daarmee wordt de investeringsruimte beknot. De tekortnorm is trapsgewijs teruggeschroefd naar 0,2% in 2017. Door het uitstellen van investeringen kan de brandweer in de komende jaren met de grenzen van de Wet Hof worden geconfronteerd.

Autonome prijsstijgingen van brandweermaterieel
Als gevolg van prijspolitiek van leveranciers, kostenverhogingen van buitenlandse toeleveranciers en zwaardere milieueisen extra meerkosten ontstaan bij aanschaf en vervanging van brandweermaterieel. Het risico bestaat dat deze stijgingen zich sneller ontwikkelen dan de jaarlijkse reguliere indexeringen.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

Infectieziekte
Een infectieziekte is in deze regio een van de grootste risico's en een uitbraak hiervan kan hoge personele (inzet)kosten met zich meebrengen.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Fiscaal risico
De fiscus stond voorheen op het standpunt dat onderlinge prestaties tussen de politie (met betrekking tot het GMC) en de veiligheidsregio als fiscaal belaste prestaties kunnen worden beschouwd. De fiscus is geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen rondom de meldkamers en het beheersmatig onderbrengen van de meldkamers bij de Politie. Gezien deze ontwikkelingen zijn de prestaties tussen de politie en de veiligheidsregio's vooralsnog als interne prestaties aangemerkt en is in overleg met de belastingdienst geen omzetbelasting in rekening gebracht. De fiscus oriënteert zich nog op een landelijk uniform standpunt voor LMO.

Uitstel vernieuwing C2000 (IVC2000)
De minister van V&J stelde in zijn brief aan de Tweede Kamer d.d. 20 juli 2017 dat de oplevering en het zorgvuldig testen van Implementatie Vernieuwing C2000 (IVC2000) meer tijd vraagt en de migratie naar het nieuwe systeem niet eerder dan 2018 zal plaatsvinden. Inmiddels heeft de stuurgroep IVC2000 in een nieuwsbrief gecommuniceerd dat de migratie in ieder geval niet eerder zal plaatsvinden dan na de zomer van 2018. Een langer verblijf van het MKOB op locatie Eindhoven brengt extra kosten met zich mee. De combinatie van de onzekerheid rond en de afhankelijkheid van de planning van IVC2000, en de extra kosten doordat het MKOB in Eindhoven blijft, zijn een groot financieel risico voor de MKOB.
De kwartiermaker LMO doet onderzoek naar de omvang van deze extra kosten en naar mitigerende maatregelen, alsmede naar de mogelijkheden extra kosten extern te verhalen. Mitigerende maatregelen kunnen zijn om onderdelen van MKOB

eerder te verhuizen naar ’s-Hertogenbosch dan het primaire proces zelf, evenals een snellere ingebruikname van SGBO en ROT, waardoor frictiekosten voor reallocatie beperkt blijven.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Voor Bevolkingszorg zijn geen risico’s geïdentificeerd (anders dan benoemd onder Brandweer Brabant-Noord).

4.1.4 Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Brandweer Brabant-Noord (incl. Bevolkingszorg)
Iedere 4 jaar wordt de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen herzien, of eerder als onverwachte grote wijzigingen in de risicosfeer hiertoe aanleiding geven. Daartoe is op dit moment geen aanleiding. In begin 2018 wordt de nota geactualiseerd.

GHOR Brabant-Noord
De risico’s en de hoogte van de weerstandscapaciteit worden jaarlijks in beeld gebracht. De omvang van de huidige risico’s is onbekend. De algemene reserve is bedoeld als financiële buffer. Het plafond is gesteld op 7% van het exploitatietotaal. Het Algemeen Bestuur besluit over eventuele mutaties in de algemene reserve.

Gemeenschappelijk Meldcentrum / Meldkamer Oost-Brabant
Met de vorming van het MKOB zal de algemene reserve van het GMC ad € 226.000 komen te vervallen. Het MKOB heeft dan nog twee reserves, één voor frictiekosten en één voor onvoorziene kosten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Brandweer Brabant-Noord
De aanschaf en het onderhoud van materieel is ondergebracht in een beheerssysteem (OBSV) om het onderhoud planmatig uit te voeren.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
De activa van de GHOR worden onderhouden volgens de planning van de GGD Hart voor Brabant.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
Het GMC pand is in 2017 verkocht aan de Nationale Politie waardoor het onderhoud in de toekomst zal worden uitgevoerd door de Nationale Politie.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Het activum van Bevolkingszorg (één dienstauto) wordt onderhouden volgens de planning van de brandweer.

4.3 Financiering

Brandweer Brabant-Noord

Liquiditeitspositie
In 2017 zijn er geen kortlopende financiële middelen aangetrokken. Door een adequaat treasurybeleid worden de financiële middelen optimaal ingezet.

Kasgeldlimiet
Op grond van de wet Fido dient de begroting en de jaarverantwoording inzicht te verschaffen in de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar en de renterisiconorm voor de komende vier jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire (programma-)begroting van het betreffende jaar uitgangspunt.

De Kasgeldlimiet beperkt de omvang van de vlottende schulden ten opzichte van de begroting en de vlottende middelen.

Berekening kasgeldlimiet BBN (inclusief Bevolkingszorg)				**bedragen * € 1.000**
Begrotingstotaal	38.038			
Voorgeschreven percentage	8,2%			
Kasgeldlimiet	3.119			

Overzicht kasgeldlimiet	**1e kwartaal 2017**	**2e kwartaal 2017**	**3e kwartaal 2017**	**4e kwartaal 2017**
Gem vlottende schuld	4.463	3.603	3.592	4.444
Gem vlottende middelen	24.342	20.761	14.173	6.362
Gem overschot vlottende middelen	19.879	17.159	10.581	1.919
Kasgeldlimiet	3.119	3.119	3.119	3.119
Ruimte onder kasgeldlimiet	**22.999**	**20.278**	**13.700**	**5.038**

Opmerking: begrote cijfers en afwijkingen daarvan zullen in het vervolg opgenomen worden; aangezien deze tot dusver geen deel uitmaakten van de vastgestelde begroting zijn deze hier niet weergegeven.

Vlottende schulden
Door een efficiënte facturenstroom worden de inkomende facturen snel afgehandeld. Mede hierdoor ontwikkelen de vlottende schulden zich volledig naar verwachting op basis van de meerjarenbegroting.

Vlottende middelen
Overeenkomstig de liquiditeitsplanning komen de financiële middelen binnen. Aan het begin van het boekjaar wordt de totale inwonersbijdrage aan de gemeenten gefactureerd. Mede hierdoor ontwikkelen de vlottende middelen zich volledig naar verwachting op basis van de meerjarenbegroting. Hierdoor ontstaat er in het eerste kwartaal een grote vordering die gedurende het jaar verdwijnt.

Met de huisbankier, BNG bank, is er een krediet- en depotarrangement vastgelegd van € 3.085.000 voor de kortlopende negatieve saldi in rekening courant. Zoals uit het overzicht hieronder blijkt, blijven we ruim onder het kasgeldlimiet.

De ING bank wordt nu uitsluitend gebruikt voor kasgeld- en pintransacties.

Renterisiconorm
De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Berekening Renterisiconorm BBN (inclusief Bevolkingszorg)				bedragen * € 1.000
Jaar	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Begrotingstotaal	35.875	35.755	35.659	35.811
Voorgeschreven percentage	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	7.175	7.151	7.132	7.162
Overzicht renterisiconorm				
Renteherzieningen	70	40	40	20
Aflossingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Renterisico	**1.070**	**1.040**	**1.040**	**1.020**
Renterisiconorm	7.175	7.151	7.132	7.162
Ruimte onder renterisiconorm	**6.105**	**6.111**	**6.092**	**6.142**

Opmerking: de aflossingen van de geldleningen van de gemeenten i.v.m. de overdracht van kazernes in eigendom zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering ruim binnen de renterisiconorm blijft. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2017. Als onderdeel van begrotingsproces 2019 zullen de renteherzieningen en verwachte aflossingen, mede in het licht van nieuwe investeringen voor huisvesting, worden herzien.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

De GHOR heeft geen aparte liquiditeitspositie. De kas- en bankmutaties lopen volledig via de subrekeningen van de GGD Hart voor Brabant.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Liquiditeitspositie
Uit de balans kan worden afgeleid dat het GMC een vordering in rekening-courant heeft bij de politie van € 1.879.000. Dit rekening-courantsaldo vloeit mede voort uit het terughoudende uitgaven- en investeringsbeleid van het GMC. Daarnaast beheert het GMC de beschikbaar gestelde LMO-gelden voor de regionale kwartiermaker van Oost-Brabant.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm
Op grond van de Wet fido dienen de begroting en de jaarverantwoording inzicht te verschaffen in de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar en de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire (programma)begroting van het betreffende jaar uitgangspunt.

Berekening kasgeldlimiet 2017 GMC		bedragen * € 1.000
Begrotingstotaal	3.819	
Voorgeschreven percentage	8,2%	
Kasgeldlimiet	313	

Overzicht kasgeldlimiet	**1e kwartaal 2016**	**2e kwartaal 2016**	**3e kwartaal 2016**	**4e kwartaal 2016**
Gem vlottende schuld	233	355	237	284
Gem vlottende middelen	1.771	1.890	1.830	2.109
Gem overschot vlottende middelen	1.538	1.535	1.593	1.826
Kasgeldlimiet	313	313	313	313
Ruimte onder kasgeldlimiet	**1.851**	**1.848**	**1.906**	**2.139**

Berekening Renterisiconorm GMC				bedragen * € 1.000
Jaar	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Begrotingstotaal	3.819	3.819	3.819	3.819
Voorgeschreven percentage	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	764	764	764	764
Overzicht renterisiconorm	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Renteherzieningen	-	-	-	-
Aflossingen	-	-	-	-
Renterisico	**-**	**-**	**-**	**-**
Renterisiconorm	764	764	764	764
Ruimte onder renterisiconorm	**764**	**764**	**764**	**764**

Uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid dat het GMC gedurende 2017 een positieve liquiditeitspositie had. Dit vloeit mede voort uit het terughoudende investeringsbeleid. Daarnaast beheert het GMC de beschikbaar gestelde LMO gelden voor de regionale kwartiermaker van Oost Brabant. Volledigheidshalve wordt vermeld dat het GMC een onderdeel is van de veiligheidsregio en de kasgeldlimiet van de gehele veiligheidsregio dient te worden beoordeeld.

Eind 2013 is een langlopende lening van € 2,85 miljoen bij de politie afgesloten welke in 2017 in zijn geheel is afgelost.

Bevolkingszorg Brabant-Noord

Bevolkingszorg Brabant-Noord heeft geen aparte liquiditeitspositie. De kas- en bankmutaties lopen volledig via de rekeningen van Brandweer Brabant-Noord.

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Formatie in fte's

Beroepsformatie				
Beroepsformatie per kolom per 31-12-2017				**Beroepsformatie per 31-12-2016**
	Totaal FTE's	**Bezetting FTE's**	**Vacatures FTE's**	**Totaal FTE's**
BBN	235,87	220,44	15,43	228,90
GHOR	10,98	8,43	2,55	11,96
GMC	14,50	10,40	4,10	14,50
BZ	1,20	1,20	-	1,20
Totaal	**262,55**	**240,47**	**22,08**	**256,56**

Brandweervrijwilligers		
Brandweervrijwilligers per 31-12-2017		**Aantal**
Team 1		315
Team 2		273
Team 3		319
Totaal		**907**

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
De formatie van BBN en BZ per 31-12-2017 is 237 FTE t.o.v. 230 FTE op 31-12-2016. De stijging van 7 FTE komt door formatie-uitbreiding bij de brandweer. De oorsprong daarvan ligt in de bestuursconferentie 2017 waar het signaal is afgegeven dat BBN acuut aan de slag moest met het oplossen van de knelpunten. In het beleidskader 2019 zijn structureel middelen opgenomen om de knelpunten op te lossen. Daarbij gaat het ook om personele knelpunten. Dit betekent dat de formatie ook in 2018 niet ongewijzigd blijft als gevolg van de versteviging van de brandweerorganisatie. De formatie bij de GHOR en het GMC is ongewijzigd gebleven in 2017.

Op 31 december 2017 bedroegen de formatie en de bezetting van Bevolkingszorg 1,20 fte.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
In verband met de doorontwikkeling van het gezamenlijke GHOR-bureau met Midden- en West-Brabant is de beschikbare vacatureruimte (nog) niet volledig ingevuld.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
In het overzicht is opgenomen 1,0 fte, via langdurige detachering vanuit Brandweer Brabant-Noord, en 2,6 fte die door een marktpartij worden ingevuld. De overige medewerkers van het GMC hebben een dienstverband bij de politie.

4.4.2 Personeel

Mobiliteit			
Mobiliteit (aantal medewerkers)	**BBN/BZ**	**GHOR**	**GMC**
Personeel in dienst (instroom)	15,0	7,0	3,0
Personeel uit dienst (uitstroom)	18,0	2,0	4,0
Personeel intern andere functie	5,0	0,0	0,0
Aantal medewerkers per 31 december 2017	249,0	15,0	14,0

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
De mobiliteitscijfers zijn nagenoeg gelijk aan die van 2016.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
In de loop van 2017 zijn 3 openstaande vacatures ingevuld. Daarnaast bestaat de overige in en uitstroom hoofdzakelijk uit aanstellingen/aanwijzingen van externe collega's voor een crisisfunctie bij de GHOR.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
In 2017 hebben drie ICT medewerkers en de huismeester van het GMC een functie gevonden bij een ander onderdeel van de politie. De vacatures voor de ICT medewerkers, alsmede voor een projectmedewerker voor het project harmonisatie GMS, zijn ingevuld door een marktpartij. Daarnaast waren twee medewerkers op langdurige detacheringbasis voor 50% vanuit Brandweer Brabant-Noord (tegen kostprijs) en de twee medewerkers van het bedrijfsbureau voor 100% vanuit een marktpartij bij het GMC werkzaam. Deze medewerkers zijn in dit overzicht meegenomen. De overige medewerkers van het GMC hebben een dienstverband bij de politie. De vacature die ontstaan was door het vertrek van de beleidsmedewerker is intern tijdelijk vervuld. De manager bedrijfsvoering is aangesteld voor 0,33 fte, "om niet " ter beschikking gesteld door de VRBZO.

4.4.3 Ziekteverzuim

Ziekteverzuim			
Soort verzuim in %	**BBN/BZ**	**GHOR**	**GMC**
ziekteverzuimpercentage	4,04%	1,74%	
meldingsfrequentie	0,70	0,75	
gemiddeld verzuimduur in dagen	21,11	4,60	

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
In vergelijking met de bedrijfstak zitten we ruim (1%) onder het gemiddelde. Ook ten opzichte van 2016 is er een afname van het ziekteverzuimpercentage (0,5%). Er zijn nog steeds een paar langdurig zieken, waarvan de oorzaak duidelijk buiten de werksfeer is gelegen.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Het ziekteverzuimpercentage bij de GHOR heeft een daling laten zien van 6,73% in 2016 naar 1,74 % in 2017.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
Medewerkers die in dienst zijn c.q. werken voor het GMC, voeren werkzaamheden uit in het bedrijfsbureau of voor het team lokaal beheer van het Meldkamer Diensten Centrum van de nationale politie. In de HRM tool van het MDC is het niet mogelijk te differentiëren tussen locaties, en het is daarmee onbekend wat het verzuimpercentage voor het personeel van de locatie Eindhoven is. Het percentage landelijk is 6,1%, en door het ontbreken van langdurig zieken lijkt het aannemelijk dat het percentage in Eindhoven lager ligt. Voor het bedrijfsbureau lag in 2017 het verzuimpercentage op 3,5%.

4.4.4 Rechtmatigheid

BBN, GHOR, GMC en BZ
Het controleprotocol 2017 van Veiligheidsregio Brabant-Noord Brandweer is op 9 november 2017 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Hierin is opgenomen waaraan de accountant bij zijn controle over het jaar 2017 specifiek aandacht besteedt en welke rapporteringstoleranties hij hierbij dient te hanteren. Het bestuur heeft 10 november 2016 besloten dat het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid van de brandweer geen regulier onderdeel zal gaan uit maken van de controle.

Het controleprotocol is tevens de basis voor specifieke interne controles die door BBN, de GHOR en het GMC worden gedaan om de werkprocessen en de genomen interne controlemaatregelen te toetsen.

4.5 Verbonden partijen

Gezien de aard van de verbonden partijen van de veiligheidsregio en de beperkte financiële implicaties, wordt geen expliciet beleid opgesteld ten aanzien van de partijen, anders dan datgene wat vermeld wordt in de begroting. Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft de volgende verbonden partijen:

Verbonden Partijen			
Partij	**Vestigingsplaats**	**Financieel belang**	**Organisatievorm**
Instituut Fysieke Veiligheid Brandweer Nederland Veiligheidsberaad	Arnhem	Enkel jaarlijkse bijdragen (BBN)	Publieksrechtelijke rechtspersoon
Nationale Politie	Den Haag	Participant (GMC)	Publieksrechtelijke rechtspersoon
Het Nederlandse Rode Kruis	Den Haag	Enkel jaarlijkse bijdragen (BZ)	Vereniging

Bij het opstellen van de jaarrekening heeft de veiligheidsregio onvoldoende informatie omtrent eigen en vreemd vermogen van deze organisaties per begin en eind van het boekjaar.

De partijen worden hieronder per kolom toegelicht.

Brandweer Brabant-Noord

Instituut Fysieke Veiligheid te Arnhem
Op 1 januari 2013 heeft het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) zijn deuren geopend. Het IFV is hét instituut van en voor de veiligheidsregio's in het versterken van de brandweerzorg en de aanpak op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het IFV is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO), met een algemeen bestuur bestaande uit de voorzitters van de veiligheidsregio's.
De volgende organisaties zijn opgegaan in het IFV:

- Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid;
- Bureau Veiligheidsberaad;
- Bureau Brandweer Nederland (voorheen NVBR);
- Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding (LFR);
- Nederlands bureau brandweerexamens (Nbbe).

GHOR Brabant-Noord
GHOR Brabant-Noord kent geen verbonden partijen.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Nationale Politie te Den Haag
De Politie Brabant-Noord was participant in de gemeenschappelijke regeling van de VR Brabant-Noord. Met ingang van 1 januari 2013 zijn de rechten en plichten van de politie Brabant-Noord overgegaan naar de Nationale politie. Ingevolge de Wet veiligheidsregio's moet de politie nog uit de Gemeenschappelijke regeling treden. Deze uittreding is - gelet op de ontwikkelingen rondom de meldkamers - in overleg met het Ministerie uitgesteld.

Bevolkingszorg Brabant-Noord

Het Nederlandse Rode Kruis
Bevolkingszorg Brabant-Noord kent op zichzelf geen verbonden partijen. Op het gebied van de crisiscommunicatiepool en de slachtofferinformatie-systematiek wordt deelgenomen aan de samenwerkingsverbanden binnen het IFV en is er een overeenkomst met het Rode Kruis waarbinnen wordt bijgedragen aan noodhulpteams.

5. Jaarrekening

5.1 Balans

Onderstaande balans geeft de balanspositie weer van Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Samengestelde balans Veiligheidsregio						bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2017**	**31-12-2016**		**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Vaste activa				**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa				*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut	27.513	29.302		Algemene reserve	1.879	2.105
Activa in ontwikkeling	1.137	1.220		Bestemmingsreserves	7.078	6.577
				Gerealiseerd resultaat	970	786
				-Voorzieningen		
				Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	142	146
				-Vaste schuld		
				Oh.len. binnl. banken en ov. F.I.[1]	9.500	6.250
				Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido)[2]	8.428	8.676
				Oh. lening ov. binnenl. Sector[3]	-	2.858
Totaal vaste activa	**28.649**	**30.523**		**Totaal vaste passiva**	**27.996**	**27.398**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar				*-Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar*		
Vorderingen op openbare lichamen	669	222		Banksaldi	43	1.165
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.717	3.673		Overige schulden	1.787	2.435
RC met niet-financiële instellingen	1.879					
Overige vorderingen	15	66				
-Liquide middelen						
Kassaldi	1	1				
Banksaldi		293				
-Overlopende activa				*-Overlopende passiva*		
Vorderingen op specifieke uitkeringen v. overige Nederlandse overheidslichamen	74	26				
Overige nog te ontvangen / vooruit betaalde bedragen	1.168	1.442		Overige nog te betalen / vooruit ontvangen bedragen	4.347	5.247
Totaal vlottende activa	**5.524**	**5.721**		**Totaal vlottende passiva**	**6.177**	**8.846**
Totaal generaal	**34.173**	**36.244**		**Totaal generaal**	**34.173**	**36.244**

Intercompany-vorderingen (€ 136.467 + € 178.000) zijn niet opgenomen in de totaalbalans.
1. Oh.len. binnl. banken en ov. F.I: onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen; 2. Oh.len. v. OL (artikel 1A Wet fido): onderhandse leningen van openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden; 3. Oh. lening ov. binnenl. sector: onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren. 4. De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

5.2.1 Deelbalans BBN (inclusief Bevolkingszorg)

BBN balans 2017 (inclusief Bevolkingszorg)						bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2017**	**31-12-2016**		**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Vaste activa				**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa				*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut	27.332	25.716		Algemene reserve	1.474	1.700
				Bestemmingsreserves	6.184	6.310
Activa in ontwikkeling	1.137	1.220		Gerealiseerd resultaat	102	-213
-Financiële vaste activa				*-Voorzieningen*		
Bijdrage aan activa in eigendom van derden				Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	142	146
				-Vaste schuld		
				Oh.len. binnl. banken en ov. F.I.[1]	9.500	6.250
				Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido)[2]	8.428	8.676
Totaal vaste activa	**28.469**	**26.936**		**Totaal vaste passiva**	**25.830**	**22.869**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar				*-Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar*		
Vorderingen op openbare lichamen	101	89		Banksaldi	43	
				Overige schulden	1.417	2.137
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.717	1.130				
Overige vorderingen	15	66				
-Liquide middelen						
Kassaldi	1					
Banksaldi		286				
-Overlopende activa				*-Overlopende passiva*		
Vorderingen op specifieke uitkeringen[4] v. overige Nederlandse overheidslichamen	74	26		Voorschotten op specifieke uitkeringen		
Overige nog te ontvangen / vooruit betaalde bedragen	686	1.041		Overige nog te betalen / vooruit ontvangen bedragen	3.773	4.567
Totaal vlottende activa	**2.594**	**2.637**		**Totaal vlottende passiva**	**5.232**	**6.704**
Totaal generaal	**31.062**	**29.573**		**Totaal generaal**	**31.062**	**29.573**

1. Oh.len. binnl. banken en ov. F.I: onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen; 2. Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido): onderhandse leningen van openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen:
1. Huurcontract pand Orthenseweg 2b ad € 192.865 met een looptijd van 15 jaar (tot 1 januari 2020).
2. Overeenkomst werkplekken/netwerkfaciliteiten RAM IT ad € 642.000 per jaar met een initiële looptijd van vier jaar.

5.2.2 Deelbalans GHOR

GHOR balans 2017						bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2017**	**31-12-2016**		**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Vaste activa				**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa				*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut				Algemene reserve	178	178
				Bestemmingsreserves		16
				Gerealiseerd resultaat		
Totaal vaste activa	**-**	**-**		**Totaal vaste passiva**	**178**	**194**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar				*-Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar*		
-Liquide middelen						
-Overlopende activa				*-Overlopende passiva*		
Balanssaldo GHOR	606	393		Overige nog te betalen / vooruit ontvangen bedragen	428	199
Totaal vlottende activa	**606**	**393**		**Totaal vlottende passiva**	**428**	**199**
Totaal generaal	**606**	**393**		**Totaal generaal**	**606**	**393**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen:

1. Huurcontract pand Orthenseweg te ’s-Hertogenbosch (GHOR kantoor), kosten € 72.000 tot 1 januari 2019.

5.2.3 Deelbalans GMC

GMC balans 2017						bedragen * €1.000
Activa	**31-12-2017**	**31-12-2016**		**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Vaste activa				**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa				*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een				Algemene reserve	227	227
economisch nut	181	3.587		Bestemmingsreserves	894	251
				Gerealiseerd resultaat	868	999
				-Voorzieningen		
				-Vaste schuld		
				Oh. lening ov. binnenl. Sector[3]		2.858
Totaal vaste activa	**181**	**3.587**		**Totaal vaste passiva**	**1.988**	**4.334**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar				*-Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar*		
Vorderingen op openbare	666	133		Banksaldi		1.165
lichamen				Overige schulden	370	298
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		2.543				
RC met niet-financiële instellingen	1.879					
-Liquide middelen						
Kas	1	1				
Banksaldi		6				
-Overlopende activa				*-Overlopende passiva*		
Overige nog te ontvangen /vooruit betaalde bedragen	93	225		Overige nog te betalen / vooruit ontvangen bedragen	461	699
Totaal vlottende activa	**2.639**	**2.909**		**Totaal vlottende passiva**	**831**	**2.161**
Totaal generaal	**2.819**	**6.495**		**Totaal generaal**	**2.819**	**6.495**

3. Oh. lening ov. binnenl. sector: onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren.

De rekening-courant met de politie betreft een vordering van € 1.879.000 per 31 december 2017. Door het gebruik van deze rekening courant participeert het GMC in het schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën zoals dat door de politie wordt uitgevoerd.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Totaaloverzicht Veiligheidsregio Brabant-Noord				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2017 Primair**	**Begroting 2017 na wijziging**	**Werkelijk 2017**	**Werkelijk 2016**
BBN	35.433	35.477	34.538	37.261
GHOR	2.494	2.381	2.135	2.318
GMC	3.182	3.643	2.979	2.685
BZ	408	408	386	404
Totaal lasten	**41.517**	**41.909**	**40.037**	**42.668**
Baten				
BBN	2.141	2.421	2.350	2.226
GHOR	-	-	-	11
GMC	90	266	421	471
BZ	-	-	-	-
Totaal baten	**2.231**	**2.687**	**2.771**	**2.708**
Saldo Programma's	**-39.286**	**-39.222**	**-37.266**	**-39.959**
Algemene Dekkingsmiddelen				
BBN	32.403	32.484	32.493	34.265
GHOR	2.494	2.381	2.135	2.307
GMC	3.092	3.092	3.100	3.163
BZ	420	421	421	417
BBN, Saldo financieringsfunctie	-	-	-365	-369
GMC, Saldo financieringsfunctie	-	-	-30	-31
Totaal algemene middelen	**38.409**	**38.378**	**37.754**	**39.752**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-877**	**-844**	**488**	**-207**
Dotatie aan reserves				
BBN	45	2.153	2.217	691
GHOR	**-**	**-**	**-**	**-**
GMC	**-**	**176**	**176**	**-**
BZ	12	-	-	-
subtotaal dotaties	*57*	*2.329*	*2.393*	*691*
Onttrekking aan reserves				
BBN	934	2.725	2.342	1.604
GHOR	-	-	-	-
GMC	-	461	532	81
BZ	-	-	-	-
subtotaal onttrekkingen	*934*	*3.186*	*2.874*	*1.685*
Saldo verrekening reserves	**877**	**857**	**482**	**993**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**13**	**970**	**786**

5.2.1 Topinkomens

Publicatieverplichting bezoldiging
Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle (gewezen) topfunctionarissen (dienstverband) worden verantwoord, ook als de bezoldigingsnorm niet is overschreden. Van overige medewerkers in dienstverband moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de bezoldigingsnorm. Van hen moet de veiligheidsregio, op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV, in de toelichting op het overzicht van baten en lasten het volgende opnemen:

- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm; en
- (indien de norm is overschreden) de bezoldiging, de functie of functies en de duur van het dienstverband over het voorafgaande kalenderjaar.

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s). Een gewezen topfunctionaris is een topfunctionaris, die op of na 1 januari 2013 topfunctionaris in de zin van de WNT is geweest.

Deze gegevens worden gepubliceerd conform het door het Ministerie van BZK voorgeschreven model (tabel 1a en 1b).

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Veiligheidsregio Brabant-Noord is € 181.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief (de hiervoor voorgeschreven tabel 1b is niet opgenomen aangezien deze situatie zich niet voordoet bij de VR).

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	P. Verlaan	W.A.G. Hillenaar	J. Hamming	R.H. Augusteijn	W.J.L. Buijs-Glaudemans	A.G.J.M. Rombouts	J.M.L.N. Mikkers	H.A.G. Hellegers	M.A.H. Moorman	P.M.J.H. Bos	K.W.Th. van Soest	M. Buijs	A.M.H. Roolvink	J. Zwijnenburg-Van der Vliet	M.C. Bakermans	A. Walraven	M.L.P. Sijbers	J.C.M. Pommer	M. Fränzel	C.H.C. van Rooij	R.J. van de Mortel
Functiegegevens	Regionaal Commandant Secretaris VR	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 26/9	26/9 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 10/10	11/10 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 5/12	6/12 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging																					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 141.388	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.495	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	*€ 158.883*	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Individueel toepasselijke	€ 181.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging	**€ 158.883**	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reden waarom de overschrijding	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2016																					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	NVT	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	NVT	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	13/09 - 31/12	NVT	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beloning plus belastbare	€ 133.918	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.076	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging 2016	**€ 148.994**	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Opm.: het verschil tussen 2016 en 2017 uit het feit dat, in verband met de invoering van het IKB, het vakantiegeld met 7 maanden overlap uitbetaald diende te worden. In overleg met de accountant is de uitkering vanwege het 25-jarig ambtsjubileum, een half maandsalaris conform cao uitgekeerd in 2017, bij nader inzien niet meegerekend.

5.3 Toelichtingen op de Balans en het Overzicht van baten en lasten

5.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor latente verplichtingen die voorvloeien uit afspraken met (ex-) personeelsleden die een betalingsverplichting in de toekomst tot gevolg hebben wordt een voorziening gevormd.

Technische uitgangspunten van de jaarrekening
Voor 2017 is uitgegaan van de volgende technische uitgangspunten:
- de rekenrente voor nieuwe investeringen is 1,5%. Het GMC hanteert geen rekenrente. De GHOR bezit géén activa.
- afschrijvingen: Investeringen beneden € 10.000 worden niet geactiveerd. Investeringen boven € 10.000 worden op grond van economische levensduur tegen historische aanschafwaarde lineair afgeschreven.
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake brandweertaken is vanaf 2014 niet meer compensabel.
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake taken die vallen onder Bevolkingszorg is daarentegen wel compensabel.

Ten aanzien van weergegeven bedragen en toelichtingen:
- Per programma worden afwijkingen van meer dan € 25.000 toegelicht.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de Balans en het Overzicht van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het BBV. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie voor de gebruikers het inzicht in de jaarrekening ten goede komt, omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van de veiligheidsregio.

Brandweer Brabant-Noord

Vaste activa

Materiële vaste activa - Investeringen met economisch nut
Op 9 november 2017 is de Nota Activabeleid Brandweer Brabant-Noord 2017 vastgesteld die per 1 januari 2017 in werking trad. In deze nota zijn de uitgangspunten geformuleerd zoals die worden gehanteerd op grond van het activabeleid. Daarnaast zijn uitgebreide tabellen voor de afschrijftermijnen per object opgenomen. De belangrijkste wijzigingen hierin zijn de verlenging van de afschrijvingstermijn van dienstauto's van 8 naar 12 jaar en de verlenging van de afschrijvingstermijn van dienstbussen van 10 naar 12 jaar. Voor specifieke informatie over het activabeleid en de afschrijftermijnen wordt verwezen naar de Nota Activabeleid Brandweer Brabant-Noord 2017.

De volgende uitgangspunten worden voor BBN gehanteerd op grond van het activabeleid:

a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo agio/disagio verwerken we via de exploitatie.
b. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling activeren we alleen op het moment dat de investeringsbegroting voor een actief deze kosten benoemt.
c. Bijdragen aan activa van derden activeren wij mits dit voldoet aan de voorwaarden.
d. Software activeren we als een investering met economisch nut.
e. Grond activeren we tegen verkrijgingsprijs of tegen de (lagere) actuele waarde. Op grond schrijven we niet af.
f. De Brandweer Brabant-Noord kent alleen investeringen met economisch nut.
g. Voor het activeren van een investering dient sprake te zijn van een meerjarig nut.
h. Activa met een aanschafwaarde/verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 activeren we niet.

i. Activa met een levensduur minder dan 3 jaar brengen we direct ten laste van de exploitatie, tenzij de wet of subsidieregeling anders voorschrijft. Activa met een levensduur gelijk aan of langer dan 3 jaar, activeren we.
j. Gelijksoortige- en bulkuitgaven die individueel minder dan € 10.000 bedragen, maar als productgroep samen meer dan € 10.000 en die 3 jaar of langer gebruikersnut opleveren behandelen we als te activeren vaste activa.
k. Voor de financiële activa bestaat alleen schatkistbankieren met een looptijd van ≥ 1 jaar
l. De Brandweer waardeert materiele vaste activa op basis van de verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
m. We waarderen de investeringen in materiele vaste activa inclusief BTW en verminderd met eventuele fiscale aftrekposten.
n. Het algemeen bestuur kan reserves ter dekking van de kapitaallasten voor investeringen met economisch nut benoemen.
o. De Brandweer waardeert kosten voor onderzoek en ontwikkeling en bijdragen aan activa van derden tegen verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
p. De Brandweer waardeert schatkistbankieren aan de hand van de nominale waarde.
q. De Brandweer waardeert voorraden tegen de verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
r. De Brandweer waardeert haar liquide middelen tegen nominale waarde.
s. De Brandweer waardeert vorderingen tegen nominale waarde en vermindert deze met de in de voorziening dubieuze debiteuren vermelde bedragen.
t. De Brandweer hanteert de lineaire methode voor het afschrijven van activa.
u. De afschrijvingstermijn mag nooit langer, maar wel korter zijn dan de technische levensduur.
v. We starten met het afschrijven van een actief vanaf de 1e van de maand volgend op het moment van ingebruikname c.q. na afronding van een investering.
w. De Brandweer kan indien de investering dit noodzakelijk maakt gebruik maken van de componentenbenadering.
x. We schrijven activa af tot 0. Eventuele opbrengsten uit de restwaarden verantwoorden we als incidentele baten in de programma's.
y. De rentelasten berekenen we vanaf de 1e van de maand volgend op het moment van ingebruikname c.q. na afronding van een investering.
z. Investeringskredieten die zijn gevoteerd in de jaren voorafgaande aan het verantwoordingsjaar en waar in dat jaar geen bestedingen op plaatsvonden, sluiten we af.

In onderstaand overzicht een korte recapitulatie van de gehanteerde afschrijftermijnen.

Materiele Activa BBN en BZ	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
-Gronden en terreinen	-
Bedrijfsgebouwen	
- Gebouwen	40
- Renovatie en bouwkundige aanpassingen	20
- Bestrating en hekwerken	20
ICT voorzieningen	
- ICT bekabeling	15
- ICT hardware	4 > < 8
- ICT smartphones en deskphones	3 > < 5
Instrumenten en Apparatuur	
- Ademluchttoestellen, gelaatstukken en cilinders	10 > < 20
- Ademlucht test- en vulapparatuur	8 > < 15
- Duikapparatuur	5 > < 7
- Electrisch en hydraulisch (red-)gereedschap	16
- OGS/WVD, oefen & wedstrijdmateriaal en warmtebeeldcamera	8 > < 16
- Oppervlaktereddingsteam	5
- PPMO apparatuur	3 > < 10
- Standaardbepakkingsmaterialen op voertuigen	5 > < 17
Persoonlijke beschermingsmiddelen	
- Chemiepak en gaspak	10 > < 12
- Uitrukhelmen en kleding	5 > < 7
- Uitrukkleding was- en droogapparatuur	10 > < 15
Verbindingsmiddelen	
- Portofoons, mobilofoons, semafoons/pagers, headsets en navigatie apparatuur	5 > < 8
Werkmaterieel	
- Aanhangersen en Aggregaten	16
- Grootwatertransportsysteem	20
- Haakarmbak gesloten en open	20
- Heftruck	20
- Motorspuitaanhanger en Poederblusaanhanger	16
- Oefencontainer en oefentanks	20
Vaartuigen	
- Brandweervaartuigen en waterongevallenboot	12
Voertuigen	
- Tankautospuit, Redvoertuig, Hulpverleningsvoertuig, Vrachtauto, Haakarmvoertuig	16 > < 20
- Dienstauto's, Dienstbussen en Duikwagen met boot bepakking	8 > < 12
Inventaris	
- Airco-, Audio- en Video-installaties en apparatuur	10
- Hefkolommen	20
- Meubilair en Inventaris	3 > < 20
- Technische installaties	20
- Verlichting binnen en buiten	15 > < 25
- Werkplaatsgereedschap, materialen	8 > < 10

Vlottende Activa - Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en verminderd met een voorziening wegens oninbaarheid.

Vaste passiva

Eigen vermogen - Reserves
Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen - Voorzieningen (Voorziening personeel)
Jaarlijks wordt op basis van bestaande afspraken vastgesteld of de voorzieningen nog toereikend zijn om aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen te voldoen. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende Passiva – Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar

Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar
Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Compensabele BTW
Betaalde compensabele BTW van verschillende VR-taken werd in het verleden doorgeschoven naar gemeenten. Met ingang van 1 januari 2014 is de BTW die wordt betaald door de Brandweer in zijn geheel niet langer compensabel. Eerder (per 1 oktober 2011) gold dat al voor GHOR, GMC en multidisciplinaire taken.

Voor het programma Bevolkingszorg blijft de BTW compensabel, doordat dit een gemeentelijke taak is. Het betreft een bescheiden bedrag en hiervan wordt jaarlijks opgave gedaan aan de deelnemende gemeenten.

Via de BDUR-bijdrage van het Ministerie van V&J vond tot en met 2016 een gelabelde compensatie plaats voor de door de gemeenten gemiste compensabele BTW. Aangezien de gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op de begroting inclusief BTW, werd deze compensatie aan de gemeenten doorbetaald. Het bedrag voor Brabant-Noord was voor 2016 vastgesteld op € 2.305.094. Naar aanleiding van de herijking die vanaf 2017 van kracht is, is dit bedrag vanaf 2017 in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen. De doorbetaling vanuit de BDUR is daarmee vervallen.

GHOR

Vaste activa

Materiele vaste activa - Investeringen met economisch nut
Activa waarderen we tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en zijn opgenomen in de balanscijfers van GGD Hart voor Brabant. Investeringsbijdragen van derden schrijven we af op het saldo van de betreffende investering. Slijtende investeringen krijgen vanaf het moment van ingebruikneming een lineaire afschrijving in de verwachte gebruiksduur, waarbij we rekening houden met een eventuele restwaarde.

Materiele Activa GHOR	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
ICT voorzieningen	
- ICT applicatieprogrammatuur	3
- ICT hardware	4
Verbindingsmiddelen	
- Communicatiemiddelen	5
Voertuigen	
- Voertuigen	5
Inventaris	
- Installaties	10
- Inventaris	10

Vlottende activa

Voorraden
We waarderen producten en goederen tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als die lager is. Dat gebeurt vooral als voorraden incourant worden.

Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar
We waarderen de vorderingen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende activa
Deze activa nemen we op tegen de nominale waarde op de balans van GGD Hart voor Brabant.

Vaste passiva

Eigen vermogen - Voorzieningen
Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

GMC

Vaste activa

Materiële vaste activa - Investeringen met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs. De op de materiële activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de bedrijfseconomische levensduur van het actief. Dit is in het algemeen naar tijdsbeslag en derhalve lineair. Afschrijving wordt berekend met ingang van de datum van de ingebruikname van het actief.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan het volume jaarlijks gelijk blijft, is geen voorziening getroffen.

Overzicht van gehanteerde afschrijvingstermijnen

Materiele Activa GMC	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
- Grond	-
Bedrijfsgebouwen	
- Gebouw	35
ICT voorzieningen	
- ICT voorzieningen	3 > < 10
Voertuigen	
- Voertuigen	5
Inventaris	
- Installaties	15
- Inventaris	10

Vlottende activa

Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar
Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vaste passiva

Eigen vermogen - Reserves
Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schuld - Langlopende schulden
De langlopende lening is in 2017 afgelost.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar
Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2017

De balans wordt per onderdeel toegelicht, waarbij per onderdeel beurtelings de kolommen worden besproken.

ACTIVA
De in de balans opgenomen activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vaste activa – Materiële vaste activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)

Vaste activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)							bedragen * € 1
	Boekwaarde 31-12-2016	Act. in ontw. 2016*	Investeringen	Des-investeringen	Herrubricering**	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en terreinen	881.693						881.693
Bedrijfsgebouwen	8.393.317		43.290		-43.290	287.173	8.106.144
Vervoermiddelen	11.624.519	1.180.184	1.471.858	97.477		1.604.235	12.574.848
Machines, apparaten en installaties	4.237.945	39.987	1.690.532		15.797	869.550	5.114.712
Overige materiële vaste activa	578.286		130.269		27.493	81.200	654.848
Materiële vaste activa	**25.715.761**	**1.220.171**	**3.335.949**	**97.477**	**-**	**2.842.159**	**27.332.245**
Activa in ontwikkeling (OHW) 2016	**1.220.171**	**-1.220.171**					**-**
Activa in ontwikkeling (OHW) 2017	**-**		**1.136.699**				**1.136.699**
Totaal inclusief OHW	**26.935.932**	**-**	**4.472.649**	**97.477**	**-**	**2.842.159**	**28.468.945**

** De objecten waarvoor aanbetalingen zijn gedaan in 2016 ad € 1.220.171 zijn in 2017 geactiveerd.*
*** Een aantal niet-gebouwgebonden installaties zijn geherrubriceerd.*

In totaal is er in 2017 € 4.472.649 uitgegeven aan investeringen, waarvan € 3.335.949 is geactiveerd. Het bedrag van € 1.136.699 aan onder handen werk is in de balans opgenomen onder Activa in ontwikkeling.

Investeringskredieten BBN (inclusief Bevolkingszorg)								bedragen * € 1
Omschrijving	Overgeheveld Investerings-Krediet* 31-12-2016	Nieuwe kredieten Programma-begroting** 2017	Wijzigingen*** in 2017	Investerings-krediet (na wijziging) 2017	Uitgaven Realisatie 2017	Restant 31-12-2017	Vrijval / Afwikkeling**** 2017	Investerings-Krediet 31-12-2017
Materieel	2.761.382	4.277.286	129.581	7.168.249	4.189.794	2.978.455	103.490	3.081.945
Huisvesting	342.499	333.500	-62.499	613.500	266.523	346.977	5.046	352.023
ICT-DIV	20.661	-	120.000	140.661	16.331	124.330	-3.669	120.661
Totaal	**3.124.542**	**4.610.786**	**187.082**	**7.922.410**	**4.472.649**	**3.449.761**	**104.867**	**3.554.629**

** Besluit: 1e begrotingswijziging 2017, AB 07-07-2017; ** Besluit: Programmabegroting 2017, AB 07-07-2016; *** Besluit: 1e en 2e begrotingswijziging 2017, AB 07-07-2017 en AB 09-11-2017; **** Voorstel vast te stellen bij eerstvolgende begrotingswijziging 2018.*

Toelichtingen materieel
Na het definitief uitrollen en implementeren van de uitkomsten van de vernieuwde repressie is de afgelopen jaren een aantal grote investeringen gedaan zoals de vervanging van tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, waterwagens, dienstvoertuigen en brandweervaartuigen. Er is nu een meerjarig investeringsplan waarin alle investeringsactiva en de vervangingsplanning zijn vastgelegd. Na 2019 zijn alle uitgestelde investeringen in de afgelopen jaren naar verwachting geheel gerealiseerd. In 2018 zijn een aantal investeringen afgerond waarbij wederom een aantal TS-en (7x), de portofoons, mobilofoons, persoonlijke beschermingsmiddelen en de inrichting van de verzorgingscontainer zijn vervangen.

Toelichtingen huisvesting
Op het gebied van huisvesting is een aanvang gemaakt met een uniform toegangssysteem voor alle gebouwen van BBN in de regio. In 2018 zal dit verder worden uitgerold. Verder is een registratiesysteem (RFID) aangeschaft waarmee al het materieel en materiaal zal worden gescand en geregistreerd.

Toelichtingen huisvesting
Op het gebied van ICT zijn in 2017 vervangende laptops aangeschaft ten behoeve van vakbekwaamheid. Verder is een aanvang gemaakt met de aanbesteding van een nieuw HRM-systeem.

Vaste activa – Materiële vaste activa GMC

Onder invloed van de geschetste ontwikkelingen hanteert het GMC een terughoudend investeringsbeleid. Daarnaast worden alle investeringen die noodzakelijk zijn voor de vorming van de MKOB, geïnvesteerd binnen de Nationale Politie, waarna de kapitaalslasten doormiddel van een fee aan het GMC doorbelast worden. Dit blijkt onder meer uit de restant investeringskredieten alsmede uit het investeringen overzicht waarin de investeringen gedurende de laatste 3 jaren zijn gepresenteerd:

Investeringen GMC laatste 3 jaar				bedragen * €1
	2015	**2016**	**2017**	**Totaal**
Investeringen	48.000	348.409	40.672	437.081
Totaal	**48.000**	**348.409**	**40.672**	**437.081**

Het verloop kan als volgt worden gespecificeerd:

Vaste activa GMC					bedragen * €1
	Boekwaarde 31-12-2016	**Investeringen**	**Desinvesteringen**	**Afschrijvingen**	**Boekwaarde 31-12-2017**
gronden en terreinen	247.257		247.257		-
bedrijfsgebouwen	2.680.575		2.579.622	100.953	-
vervoermiddelen	24.436			7.137	17.299
machines, apparaten en installaties	225.470	40.672	149.499	116.644	-
overige materiële vaste activa	408.894		156.470	89.207	163.218
Totaal	**3.586.632**	**40.672**	**3.132.848**	**313.940**	**180.517**

Investeringskredieten GMC								bedragen * € 1.000
Omschrijving	**Investerings-Krediet 1-1-2017**	**Wijzigingen bij Berap 2017**	**2e wijziging investerings-krediet 2017**	**Investerings-krediet (na wijziging) 31-12-2017**	**Uitgaven Realisatie 31-12-2017**	**Restant 31-12-2017**	**Vrijval 2017**	**Restant krediet 2018 e.v.**
3.34 - Huisvesting	**202**	**-**	**-129**	**73**	**41**	**32**	**-32**	**-**
MJOP GMC-pand, Koelinstallaties	97		-24	73	41	32	-32	-
MJOP GMC-pand, UPS = noodstroomvoorz.	105		-105	-	-	-	-	-
3.36 - Verbindingen & automatisering	**625**	**-**	**-600**	**25**	**-**	**25**	**-25**	**-**
Overige ICT voorzieningen	-20		20	-	-	-	-	-
Installaties t.b.v. IV C2000	37		-37	-	-	-	-	-
Meldkamer headsets t.b.v. IV C2000	60		-60	-	-	-	-	-
Vervanging ICT server infrastructuur	205		-205	-	-	-	-	-
Fallback C2000	273		-273	-	-	-	-	-
Vervanging monitoren meldkamer	5		-5	-	-	-	-	-
Vervanging meldkamer computers en KA	10		-10	-	-	-	-	-
Vervanging digitale radiotest set	20		-20	-	-	-	-	-
Netwerkverbinding Den Bosch en Eindhoven	23		-23	-	-	-	-	-
Vervanging Tape Library	12		-12	-	-	-	-	-
Uitbreidig fall-back			17	17	-	17	-17	-
Inventaris			8	8	-	8	-8	-
Totaal	**827**	**-**	**-729**	**98**	**41**	**57**	**-57**	**-**

Vlottende activa - Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort vordering	**Saldo per 31-12-2017**	**Saldo per 31-12-2016**
Vorderingen openbare lichamen	3.194	87.734
Intercompany vorderingen (GMC)	26.032	
Intercompany vorderingen (GHOR)	71.779	1.420
Overige vorderingen	15.060	65.572
Totaal	**116.064**	**154.726**

Er zijn geen oninbare vorderingen. De vorderingen op GHOR en GMC in verband met onderlinge leveringen zijn niet opgenomen in de samengestelde balans.

Vlottende activa GMC		bedragen * € 1
Soort vordering	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Vorderingen openbare lichamen	665.846	133.041
Rekening courant met openbaar lichaam	1.879.094	1.378.450
Totaal	**2.544.940**	**1.511.491**

Er zijn geen oninbare vorderingen. De rekening-courant met de politie betreft de participatie in het schatkist bankieren bij het Ministerie van Financiën zoals dat door de politie wordt uitgevoerd. Het saldo vloeit voort uit het terughoudende uitgaven- en investeringsbeleid. Daarnaast is er een bedrag van € 461.000 in dit rekening-courantsaldo verwerkt van de regionale kwartiermaker. Aan de regionaal kwartiermaker is gedurende 2015 en 2016 € 900.000 voorschot verstrekt en in 2017 € 130.000; in 2015 is aan kosten € 87.000 verantwoord, in 2016 € 113.000 en in 2017 € 367.000 totaal € 569.000.

Vlottende activa - Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen kent de volgende componenten:

Liquide middelen BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Kassaldi	581	292
Banksaldi		285.969
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.716.945	1.129.769
Totaal	**1.717.526**	**1.416.029**

Een negatief banksaldo per 31-12-2017 is als vlottende schuld opgenomen op de balans.

Liquide middelen GMC		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Kassaldi	500	500
Banksaldi	-	6.477
Totaal	**500**	**6.977**

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					bedragen * € 1.000
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	314,32			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	220	285	274	219
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	94	29	40	95
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	41.909			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	41.909			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	314,32			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.058	25.959	25.236	20.144
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	220	285	274	219

Bovenstaande tabel betreft de verplichte weergave van de buiten de schatkist aangehouden middelen van de brandweer ten opzichte van het geldende drempelbedrag. Hieruit kan worden afgeleid (zie regel 3a) dat de aangehouden middelen steeds ruimschoots onder deze drempel bleven. De liquiditeiten van het GMC maken onderdeel uit van de Politie. Doordat gebruik wordt gemaakt van schatkistbankieren bij de politie, is gewaarborgd dat wordt voldaan aan de daarvoor geldende vereisten.

Vlottende activa - Overlopende activa
Onderstaande specificatie geeft de opbouw van de saldi weer:

Overlopende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg), Specifieke uitkeringen				bedragen * € 1
Specifieke uitkeringen	**Saldo 31-12-2016**	**Ontvangen bedragen 2017**	**Toevoegingen 2017**	**Saldo 31-12-2017**
Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid	25.609	50.592	99.042	74.060
Totaal vorderingen specifieke uitkeringen	**25.609**	**50.592**	**99.042**	**74.060**

Overlopende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg), Overige activa		bedragen * € 1
Nog te ontvangen	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Doorbelasting Openbare lichamen en bijdragen loonkosten	324.075	334.331
Brandmeldinstallaties	111.058	117.347
Intercompany GMC	38.657	38.333
Diverse	17.930	14.850
Teruggaven Belastingdienst	3.301	274.903
	495.020	**779.764**
BTW rekening te vorderen	**-**	**12.585**
Vooruitbetaald		
Diverse verzekeringen		63.735
ICT, telefonie e.d.	52.164	76.986
Kantoorhuur	48.476	47.957
Abonnementen	88.551	27.877
Overig		23.569
Salaris/Pensioen/PV	1.662	8.553
	190.853	**248.677**
Totaal overige activa	**685.873**	**1.041.026**

De vorderingen op het GMC in verband met onderlinge leveringen zijn niet opgenomen in de samengestelde balans.

Overlopende activa GMC, Overige activa		bedragen * € 1
Nog te ontvangen / vooruitbetaald	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Vooruitbetaalde posten m.b.t. telematica en ICT	62.570	225.495
	62.570	**225.495**

PASSIVA

Vaste passiva - Eigen vermogen
Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Algemene reserve	1.474.021	1.700.001
Bestemmingsreserves	6.184.461	6.310.216
Gerealiseerd resultaat BBN	65.939	-225.979
Gerealiseerd resultaat BZ	35.868	13.025
Totaal	**7.760.289**	**7.797.262**

Eigen vermogen GMC		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Algemene reserve, gemeenten	101.999	101.999
Algemene reserve, Politie	124.666	124.666
Bestemmingsreserves	893.607	250.855
Gerealiseerd resultaat GMC, gemeenten	319.409	393.090
Gerealiseerd resultaat GMC, Politie	390.389	480.443
Gerealiseerd resultaat C2000, gemeenten	94.780	75.125
Gerealiseerd resultaat C2000, Politie	63.187	50.083
Totaal	**1.988.037**	**1.476.262**

Analoog aan de begroting is bij het GMC onderscheid gemaakt tussen het GMC sec en C2000 (beheer randapparatuur). Het batig saldo van € 867.766 bestaat voor € 709.798 uit GMC-sec en € 157.967 uit C2000 en is, analoog aan de verdeelsleutels in de begroting (55/45 respectievelijk 40/60 gemeenten/politie) verdeeld.

Reserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)

Reserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)						bedragen * € 1
Omschrijving	**Saldo 31-12-2016**	**Bestemming 2016**	**Dotaties 2017**	**Onttrekking-en 2017**	**Resultaat 2017**	**Saldo 31-12-2017**
Resultaat						
Te verdelen resultaat 2016	-212.954	212.954				-
Te verdelen resultaat 2017					101.807	101.807
Subtotaal	**-212.954**	**212.954**	**-**	**-**	**101.807**	**101.807**
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	1.700.001	-225.979	-	-		1.474.021
Subtotaal	**1.700.001**	**-225.979**	**-**	**-**	**-**	**1.474.021**
Bestemmingsreserves:						
Activiteitenbudget vrijwilligers	35.629		35.149	-35.629		35.149
Realistisch oefenen	198.614		37.500	-102.915		133.199
Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs	125.564		46.163			171.727
BZK Materieel haakarmvoertuig	94.746			-7.465		87.281
Locatie Onafhankelijke Bluswatervoorziening	2.409.611					2.409.611
Kapitaallasten materieel & materiaal	2.182.421		597.871	-1.500.000		1.280.292
Convenantgelden veiligheidsregio	970.534			-634.623		335.911
Huisvesting	117.097			-35.804		81.293
Bevolkingszorg	150.000					150.000
Incidentele dekking bijdragen GEO(IFV)	26.000			-26.000		-
Versteviging brandweerorganisatie	-		1.500.000			1.500.000
Subtotaal	**6.310.216**	**-**	**2.216.682**	**-2.342.437**	**-**	**6.184.461**
Totaal reserves	**7.797.262**	**-13.025**	**2.216.682**	**-2.342.437**	**101.807**	**7.760.289**

Restitutie		
Restitutie aan deelnemende gemeenten (BZ)		13.025
Totaal voorgaand resultaat		**-**

Algemene reserve BBN

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's op te vangen. Conform het besluit van het algemeen bestuur van 3 april 2013 bedraagt de ondergrens van de algemene reserve van de brandweer € 1,2 miljoen en de bovengrens € 1,7 miljoen.

Bestemmingsreserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)

In november 2017 is een actuele Nota reserves en voorzieningen vastgesteld (AB 12 november 2017). Hierin zijn de reserves opnieuw beoordeeld en is in beeld gebracht welke overtollige saldi voor vrijval in aanmerking komen. Eventuele herallocaties worden separaat aan het bestuur voorgelegd.

Overzicht structurele mutaties reserves BBN en BZ BN								bedragen * € 1
	Begroting na wijziging				Realisatie			
Reserve	**Onttrekkingen**	**Waarvan structureel**	**Dotaties**	**Waarvan structureel**	**Onttrekkingen**	**Waarvan structureel**	**Dotaties**	**Waarvan structureel**
Activiteitenbudget vrijwilligers	35.629				35.629		35.149	
Realistisch oefenen	150.000		37.500	37.500	102.915		37.500	37.500
Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs			46.163					
BZK Materieel haakarmvoertuig	7.465	7.465			7.465	7.465		
Locatie Onafhankelijke Bluswatervoorziening								
Kapitaallasten materieel & materiaal	1.500.000		569.398		1.500.000		597.871	
Convenantgelden veiligheidsregio	970.534				634.623			
Huisvesting	35.804	35.804			35.804	35.804		
Bevolkingszorg								
Incidentele dekking bijdragen GEO(IFV)	26.000				26.000			
Versteviging brandweerorganisatie			1.500.000				1.500.000	
Totaal	**2.725.432**	**43.269**	**2.153.061**	**37.500**	**2.342.437**	**43.269**	**2.216.682**	**37.500**

Reserve Activiteitenbudget vrijwilligers
Als onderdeel van de resultaatbestemming 2012, heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van de reserve activiteiten budgetten om daar jaarlijks het restant van de budgetten voor activiteiten van vrijwilligers in te storten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het volgende begrotingsjaar.

Reserve realistisch oefenen
Deze reserve is bedoeld voor de vierjaarlijkse operationele training officieren. Jaarlijks wordt één vierde van het benodigde bedrag (€ 37.500 in 2017) gedoteerd aan de reserve. Eenmaal in de vier jaar wordt de reserve aangewend ter dekking van de werkelijke uitgaven. Op basis van de kosten van de recente oefeningen zal voorgesteld worden de jaarlijkse dotatie vanaf 2018 te verlagen naar € 25.000 per jaar.

Reserve Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs
Voor de periode september 2005 tot en met december 2007 heeft Brandweer Brabant Noord, via de NVBR, een aanvraag ingediend voor ESF subsidie. Daarnaast kon er jaarlijks tot en met 2012 een nieuwe aanvraag voor ESF subsidie worden ingediend. De gelden die hierbij beschikbaar zijn gekomen worden besteed aan de verbetering van het brandweeronderwijs. De stand van de reserve per 31 december 2017 is € 171.727. De ESF gelden zullen in 2018 en 2019 worden besteed ten gunste van de versterking van de vakbekwaamheid. Het gaat om eenmalige investering in training en oefenprogramma's, aangezien de ESF-gelden voor dit doel zijn geoormerkt en het Europese project inmiddels is beëindigd.

Reserve BZK Materieel haakarmvoertuig
Ter vervanging van een haakarmvoertuig uit de brandweercompagnie is in 2010 een vaststellingsbeschikking van € 142.645 van BZK ontvangen. Op grond van het activabeleid is deze investering geactiveerd. Ter dekking van de afschrijving valt tot en met 2030 jaarlijks 1/20e deel van reserve vrij ten gunste van de exploitatie.

Reserve Locatie onafhankelijke bluswatervoorziening
De hoogte van deze reserve bedraagt ruim € 2,4 mln. De reserve was bedoeld om tot afkoop van de brandkranen te komen. De onderbouwing voor een eventuele opheffing van deze reserve wordt separaat aan het bestuur voorgelegd en zal mogelijk tot verdere voorstellen leiden.

Reserve Convenantsgelden veiligheidsregio
Deze reserve is bestemd voor de kosten van de regionalisering en de kosten van ontwikkeltrajecten die daaruit volgen. De reserve is gevuld met specifieke uitkeringen van het ministerie van Veiligheid en Justitie.
Voor de jaren 2015-2017 werd een plan opgesteld voor de afbouw van de reserve in 2017. In 2017 heeft de laatste onttrekking van € 634.623 plaatsgevonden voor projectuitgaven, zodat per 31 december 2017 een saldo van € 335.911 resulteert. Met het oog op de bestuursconferentie 2018, is besloten de reserve (met dit eindsaldo) te handhaven tot 31-12-2018 (AB, 9 november 2017). Hiermee kan herbestemming voorgesteld worden gelijktijdig met de reguliere besluitvorming omtrent de resultaatbestemming 2017.

Reserve Huisvesting
Uit deze reserve worden de kapitaallasten gedekt die voorvloeien uit de verbouwing van het centraal kantoor aan de Orthenseweg. De laatste termijn is in 2020.

Reserve Kapitaallasten Materieel en Materiaal
Het overschot aan kapitaallasten met betrekking tot materieel en materiaal ad € 598.000 is gestort in de daartoe gevormde bestemmingsreserve; dit was € 28.000 meer dan begroot, aangezien het werkelijke overschot groter was dan voorzien.
In 2016 is een onderzoek gedaan naar de gewenste hoogte van de reserve, op basis waarvan het bestuur heeft besloten € 1.500.000 te laten vrijvallen voor herallocatie naar de reserve Versteviging brandweerorganisatie.
De stand van de reserve per 31 december 2017 is € 1.280.292.

Reserve Bevolkingszorg
Bij instelling van het programma Bevolkingszorg middels beleidskader 2016 (en de start van de activiteiten in 2015, middels de 3e wijziging Programmabegroting 2015), heeft het Algemeen Bestuur besloten de reserve Bevolkingszorg te vormen, met een plafond van € 150.000, waaraan Overschotten en tekorten vanuit het programma Bevolkingszorg worden toegevoegd respectievelijk onttrokken. Het saldo per 31 december 2016 was gelijk aan het plafond: € 150.000. Gezien het resultaat van 2017 treden er geen wijzigingen op en was het saldo per 31 december 2017 ongewijzigd gelijk aan € 150.000.

Reserve Incidentele dekking bijdragen GEO(IFV)
Bij de resultaatbestemming 2015 (AB 07-07-2016), reserveerde het bestuur van de VR uit het batig exploitatiesaldo 2015 de bijdragen voor 2016 en 2017 aan dit landelijke programma, zijnde € 52.000. Deze middelen zijn besteed en de reserve is opgeheven (AB 09-11-2017).

Reserve Versteviging brandweerorganisatie
Ter dekking van de kosten voor de versteviging van de brandweerorganisatie (2017-2018), stemde het bestuur in januari 2018 in (1e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2018 – deel B) met de vorming van een Reserve Versteviging Brandweerorganisatie. Voorts stemde zij in met de reallocatie van de vrijvallende € 1.500.000 uit de reserve Kapitaallasten materieel en materiaal naar de Reserve Versteviging Brandweerorganisatie. Voorzien is ook de toevoeging van het saldo van de reserve Convenantgelden per 31-12-2017, hetgeen gelijktijdig met de resultaatbestemming 2017, wanneer het saldo definitief is, voorgesteld zal worden.

Resultaat BBN en Bevolkingszorg
Het resultaat van Brandweer en Bevolkingszorg over 2016 bedroeg € 212.954 nadelig, opgebouwd uit een nadelig resultaat voor Brandweer Brabant-Noord (€ 225.979) en een voordelig resultaat voor Bevolkingszorg Brabant-Noord (€ 13.025). Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de bestemming van dit resultaat. Het gezamenlijke resultaat 2017 van Brandweer en Bevolkingszorg bedraagt € 101.807 voordelig, opgebouwd uit een voordelig resultaat voor Brandweer Brabant-Noord (€ 65.939) en een voordelig resultaat voor Bevolkingszorg Brabant-Noord (€ 35.868). Een voorstel aangaande het resultaat zal aan het bestuur worden voorgelegd.

Reserves GHOR

Reserves GHOR						bedragen * € 1
Omschrijving	**Saldo 31-12-2016**	**Bestemming 2016**	**Dotaties 2017**	**Onttrekking-en 2017**	**Resultaat 2017**	**Saldo 31-12-2017**
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	178.000	-	-	-	-	178.000
Subtotaal	**178.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**178.000**
Bestemmingsreserves:						
Reserve vakbekwaamheidstraject sleutelfunctionarissen	16.264			-16.264		-
Subtotaal	**16.264**	**-**	**-**	**-16.264**	**-**	**-**
Totaal reserves	**194.264**	**-**	**-**	**-16.264**	**-**	**178.000**
Restitutie						
Restitutie aan deelnemende gemeenten				16.264		
Totaal eigen vermogen				**-**	**-**	**178.000**

Door de invoering van de overeenkomst kosten voor gemene rekening bestaat er met ingang van 2014 voor de GHOR geen resultaat meer; er zullen ook geen nieuwe reserveringen plaatsvinden.

Algemene reserve
De GHOR beschikt over een algemene reserve ad € 178.000 om onvoorziene risico's op te vangen. Deze reserve is gevormd uit het resultaat 2010 en bedraagt 7% ten opzichte het begrote exploitatietotaal van 2017.

Bestemmingsreserve Vakbekwaamheidstraject
Deze reserve is in 2014/2015 benut. Het bestuur heeft ingestemd met vrijval en restitutie aan de deelnemende gemeenten van het restant van de reserve als onderdeel van de resultaatbestemming 2016 (AB, 07-07-2017).

Resultaat GHOR
Zoals toegelicht in paragraaf 5.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, heeft de GHOR vanwege de overeenkomst Kosten voor gemene rekening geen resultaat.

De daadwerkelijk door gemeenten en GGD aan de VR uitbetaalde bijdragen ten behoeve van de GHOR op basis van de begroting en de inwoneraantallen zijn € 356.054 hoger dan de werkelijke kosten.

Reserves GMC

Reserves GMC						bedragen * € 1
Omschrijving	**Saldo 31-12-2016**	**Bestemming 2016**	**Dotaties 2017**	**Onttrekking-en 2017**	**Resultaat 2017**	**Saldo 31-12-2017**
Resultaat						
Te verdelen resultaat 2016	998.742	-998.742				-
Te verdelen resultaat 2017					867.766	867.766
Subtotaal	**998.742**	**-998.742**	**-**	**-**	**867.766**	**867.766**
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	226.665	-	-	-		226.665
Subtotaal	**226.665**	**-**	**-**	**-**	**-**	**226.665**
Bestemmingsreserves:						
Informatievoorziening (2010)	250.855	-250.855				-
Desinvesterings- en frictiekosten samenvoeging meldkamers		521.411	175.921	-531.911		165.421
Onvoorziene kosten samenvoeging meldkamers		728.186				728.186
Subtotaal	**250.855**	**998.742**	**175.921**	**-531.911**	**-**	**893.607**
Totaal reserves	**1.476.262**	**0**	**175.921**	**-531.911**	**867.766**	**1.988.038**

Algemene reserve GMC
De algemene reserve is opgebouwd uit de voordelige saldi over 2001 t/m 2003. Deze reserve wordt binnen de doelstellingen van het GMC aangewend ter dekking van onvoorziene kosten. Ultimo 2004 is besloten dat de omvang van de algemene reserve maximaal 7% van het lastenvolume (inclusief financieringslasten) mag bedragen. Doordat in 2018 het GMC opgaat in de MKOB waar ook Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost deel van uitmaakt zal de algemene reserve GMC dan opgeheven worden en gerealloceerd naar de bestemmingsreserve “Onvoorziene kosten samenvoeging meldkamers VRBN”.

Bestemmingsreserves GMC

Reserve desinvesterings- en frictiekosten samenvoeging meldkamers
Aan de bestemmingsreserve is in 2017 uit het resultaat van 2016 € 521.411 toegevoegd t.b.v. de reserve desinvesterings- en frictiekosten samenvoeging meldkamers. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft een bedrag van € 175.921 gedoteerd aan deze reserve. De in 2017 gemaakte kosten voor het project desinvesterings- en frictiekosten samenvoeging meldkamers dat ten laste van de bestemmingsreserve gebracht is bedroeg € 531.911.

Reserve Onvoorziene kosten samenvoeging meldkamers
De reserve Onvoorziene kosten samenvoeging Meldkamers is gevormd uit het resultaat van 2016 en gelabeld aan de VRBN en Nationale politie. Gedurende de periode van de verbouwing van de Gruttostraat in ‘s-Hertogenbosch is tijdelijk ingehuisd op de Mathildelaan in Eindhoven. De exacte kosten van deze periode zijn ten tijde van het opstellen van dit document niet bekend. Bij de businesscase rondom de samenvoeging van de meldkamers is de financiering in 2019 alsmede de financiering van de investeringen rondom de samenvoeging geregeld gebaseerd op het “Samenvoegingsplan Meldkamer Oost-Brabant”. Het beleid is erop gericht om de financieringsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Tegelijk moet hierbij worden gerealiseerd dat diverse aspecten, respectievelijk risico's door landelijke ontwikkelingen worden beïnvloed. De overgang van C2000 naar IVC is een aanhoudende zorg waarvan de impact niet exact bekend is. Op dit moment is niet bekend welke kosten in rekening gebracht worden voor de aansluiting op de landelijke IV/ICT-voorzieningen. In de loop van 2018 zullen hiervoor nadere afspraken worden gemaakt. Met de inrichting van de ´local specials´ wordt rekening gehouden met de uitbreiding van de landelijke voorzieningen. Gedurende 2017 hebben zich nog geen onvoorziene kosten voorgedaan die de reguliere budgetten overschreden, maar gezien de geschetste risico’s is de reserve gerechtvaardigd tot de samenvoeging is afgerond. Het saldo per 31-12-2017 bedroeg ongewijzigd € 728.186.

Structurele mutaties reserves GMC
Het GMC heeft geen structurele mutaties bij de algemene reserve.

Resultaat GMC
Een voorstel voor de resultaatbestemming 2017 van € 868.000 voordelig zal separaat aan het bestuur worden voorgelegd.

Vaste passiva - Voorzieningen (alleen BBN)

Voorzieningen BBN (inclusief Bevolkingszorg)					bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2016	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2017
FLO	90.640	10.850			101.490
Personeel	55.000		14.348		40.652
Totaal voorzieningen	**145.640**	**10.850**	**14.348**	**-**	**142.142**

Voorziening FLO
Deze voorziening dient om de kosten van personeel dat met functioneel leeftijdsontslag (FLO) is en/of gaat te kunnen bekostigen. Er zijn in 2017 geen uitgaven geweest.

Voorziening personeel
Deze voorziening is gevormd op basis van afspraken en latente verplichtingen welke met (ex-)personeelsleden gemaakt zijn en die in de toekomst een betalingsverplichting tot gevolg hebben. Er is € 14.348 aan de voorziening onttrokken.

Vaste passiva - Vaste schulden

Langlopende schulden BBN (inclusief Bevolkingszorg)									bedragen * € 1.000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Naam geldgever	Datum opname geldlening	Looptijd	Oorspr. Bedrag geldlening	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2016	Opname	Aflossing 2017	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2017	Rente percentage	Rente Boekjaar 2017
B.N.G. Leningnr. 40.107314	20-02-12	4 jaar	5.000	250	-	250	-	1,93%	1
B.N.G. Leningnr. 40.108108	04-02-13	4 jaar	1.000	1.000	-	1.000	-	1,40%	1
B.N.G. Leningnr. 40.110628*	01-08-16	10 jaar	5.000	5.000	-	500	4.500	0,46%	41
B.N.G. Leningnr. 40.110628*	01-03-17	10 jaar	5.000		5.000	-	5.000		
Sub Totaal			**16.000**	**6.250**	**5.000**	**1.750**	**9.500**		**43**
Gemeente Grave		div**	1.545	1.429		39	1.390	3,50%	50
Gemeente Boxmeer		div**	977	876		34	843	3,50%	31
Gemeente Sint Michielsgestel		div**	2.290	2.079		70	2.008	4,00%	83
Gemeente Haaren		div**	1.857	1.742		38	1.704	3,50%	61
Gemeente Haaren (kazerne Helvoirt)		div**	621	582		13	569	3,50%	20
Gemeente Cuijk (kazerne Haps)		div**	628	553		10	543	3,50%	19
Gemeente Bernheze (kazerne Nistelrode)		div**	1.207	1.109		33	1.076	4,00%	44
Gemeente Bernheze (kazerne Heeswijk-Dinther)		div**	341	306		12	295	4,00%	12
Sub Totaal			**9.466**	**8.676**	**-**	**248**	**8.428**		**320**
Totaal			**25.466**	**14.926**	**5.000**	**1.998**	**17.928**		**363**
		Waarvan af te lossen op korte termijn (2018):					1.248		
							16.679		

* *B.N.G. Leningnr. 40.110628: onder deze leningovereenkomst is in 2016 de helft van het overeengekomen bedrag opgenomen; in 2017 de tweede helft.*
** *Het betreft hier diverse looptijden m.b.t. verschillende zaken (grond, gebouw, installatie, inrichting, krediet); om deze reden is besloten om de looptijden niet specifiek te vermelden.*

De leningen die via de BNG bank zijn aangetrokken betreffen de financiering van investeringen. De overige langlopende schulden betreffen de leningen die verstrekt zijn door de vermelde gemeenten voor de overname van de verschillende kazernes en gronden.

Langlopende schulden GMC										bedragen * € 1.000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Naam geldgever	Soort geld-lening	Datum opname geldlening	Loop-tijd	Oorspr. Bedrag geldlening	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2016	Nieuw aan te trekken geldlening	Aflossing 2017	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2017	Rente perc.	Rente Boekjaar 2017
Nationale Politie	onderhands	18-12-13	5	2.858	2.858		2.858	-	1,10%	31
				2.858	**2.858**	**-**	**2.858**	**-**		**31**
					Waarvan af te lossen op korte termijn (2018):			-		
								-		

Bij de bouw van het GMC zijn onder meer leningen afgesloten met een looptijd van 10 jaar. Ultimo 2013 zijn deze leningen geherfinancierd. Hierbij heeft de politie een lening verstrekt tegen 1,1 % welke in 2017 in zijn geheel is afgelost.

Vlottende passiva - Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar

Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar BBN

De rekeningen-courant vertoonden per 31 december 2017 een negatief saldo van € 42.945.

Vlottende passiva BBN, Overige schulden		bedragen * € 1
Overige schulden	**Saldo 31-12-2017**	**Saldo 31-12-2016**
Banksaldi	42.945	-
Totaal	**42.945**	**-**

Het crediteurensaldo per 31 december 2016 bedroeg € 2.442.100 en per 31 december 2017 € 1.819.538 (gecorrigeerd voor vooraf gefactureerde kosten 2018 was dit € 1.416.733).

Vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar GMC

Overige schulden GMC		bedragen * € 1
	31-12-2017	**31-12-2016**
Nog te betalen posten	259.381	152.700
Schulden aan nationale politie	7.321	83.075
Intercompany schulden (brandweer)	38.657	38.333
Overige crediteuren	64.545	23.585
Totaal	**369.904**	**297.693**

De schuld aan de Nationale Politie bestaat uit nog te betalen en nog te ontvangen facturen. De schuld aan de brandweer bestaat uit nog te betalen facturen. De schuld aan de brandweer in verband met onderlinge leveringen is niet opgenomen in de samengestelde balans.

Vlottende passiva - Overlopende passiva

Overlopende passiva BBN (inclusief Bevolkingszorg), overige		bedragen * € 1
Nog te betalen	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Loonbelasting en sociale lasten	1.449.401	1.230.084
Salarissen	595.923	588.836
Diverse gemeenten	400.400	420.120
Personeel	382.100	1.196.092
Pensioenen	201.325	173.881
Diverse crediteuren	190.408	502.711
GHOR	178.000	194.264
GGD	62.650	
Energie	49.596	17.917
Personeel-PVs	26.604	25.320
IFV	23.719	25.015
Verzekeringen	17.589	16.509
BNG	14.567	23.155
Diverse incl BTW	12.995	141.622
VNG	8.533	
Overig	762	94
Politie		11.600
	3.614.571	**4.567.220**
Vooruit ontvangen algemeen		
Vooruitontvangen algemeen	158.113	-
	158.113	**-**
Totaal overige passiva	**3.772.684**	**4.567.220**

Er was daarnaast bij de brandweer geen sprake van voorschotten op specifieke uitkeringen.

Overlopende passiva GHOR, overige		bedragen * € 1
Nog te betalen	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Brandweer Brabant-Noord	71.779	420
	71.779	**420**
Vooruit ontvangen algemeen		
Niet-bestede bijdragen deelnemende gemeenten	356.054	198.402
	356.054	**198.402**
Totaal overige passiva	**427.833**	**198.822**

De verplichting aan de brandweer is in verband met onderlinge leveringen zijn niet opgenomen in de samengestelde balans.

Overlopende passiva GMC, overige		bedragen * € 1
	31-12-2017	**31-12-2016**
Vooruitontvangen posten nationale politie	461.401	698.641
Totaal	**461.401**	**698.641**

In 2017 is een bijdrage van het ministerie van Justitie en Veiligheid van € 130.000 ontvangen ten behoeve van het projectbudget van de kwartiermaker. Dit bovenop de in 2015 en 2016 respectievelijk ontvangen € 300.000 en € 600.000. Deze bijdrage en de gedurende 2015, 2016 en 2017 gemaakte kosten van respectievelijk € 88.000, € 113.000 en 367.000, samen € 568.000, zijn administratief/technisch binnen het GMC ondergebracht. Ultimo 2017 was derhalve nog € 461.000 te besteden. De regionaal kwartiermaker legt over de besteding separaat verantwoording af aan de kwartiermaker landelijke meldkamerorganisatie (KLMO) en aan de bestuurlijke begeleidingsgroep.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende bestaande verplichtingen

1. Brandweer: huurcontract pand Orthenseweg 2b ad € 192.865 met een looptijd van 15 jaar (tot 1 januari 2020).
2. Brandweer: overeenkomst werkplekken/netwerkfaciliteiten RAM IT ad € 642.000 per jaar met een initiële looptijd van vier jaar.
3. Huurcontract pand Orthenseweg te 's-Hertogenbosch (GHOR kantoor), kosten € 72.000 tot 1 januari 2019.

Europese aanbestedingen die in 2018 tot verplichtingen leiden

Conform aanwijzingen van de Commissie BBV, dienen afgesloten "meerjarige contracten in de toelichting op de jaarrekening bij de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' opgenomen te worden voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten". Aangezien interne aanbestedingsregels niet tot het normenkader behoren (niet zijn vastgesteld door de raad), geldt de vermelding van de "niet uit de balans blijkende verplichtingen" alleen voor de contractwaarden van aanbestedingen waarbij de contractwaarde de Europese aanbestedingsdrempel overschrijdt en waarbij de Europese aanbestedingsregels op van toepassing zijn.

(Een overzicht van deze verplichtingen zal aan de definitieve versie van dit document toegevoegd worden).

5.3.3 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de jaarrekening de realisatie wordt vergeleken met de begroting. Daarbij moet de primaire begroting en de begroting na wijziging worden gepresenteerd. Op 9 november 2017 heeft het Algemeen Bestuur de laatste begrotingswijziging voor 2017 van Veiligheidsregio Brabant-Noord goedgekeurd.
De resultaten worden hierna toegelicht. De bedragen worden gevolgd door een I of S, die aangeven of het incidentele of structurele afwijkingen ten opzichte van de begroting betreft.

Brandweer Brabant-Noord (Inclusief Bevolkingszorg)

Analyse resultaat 2017 ten opzichte van begroting BBN (inclusief Bevolkingszorg)			bedragen x € 1.000	
BBN		**Nadeel**	**Voordeel**	**I/S***
1	Convenantsgelden uitgaven		336	I
2	Salarissen		114	I/S
3	Huisvestingskosten facilitair/inventaris		96	I
4	Materieel & Materiaal		71	I
5	Vrijwilligersvergoedingen		60	I
6	Oefenen 4-jarige oefening ROL		47	I/S
7	Oefenen op regionaal niveau		39	I
8	Overige vrijwilligerskosten		35	I
9	Kapitaallasten materiaal		29	I
10	Subsidies		25	I
11	P&O Opleiding en ontwikkeling		14	I
12	Oefenen op lokaal niveau		12	I
13	Gemeentelijke bijdrage kazernes in eigendom		9	I
14	Kapitaallasten B&H/ICT en kazernes		7	I
15	Mutaties reserves	447		I
16	Huisvestingskosten gebouwen	107		I
17	Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers	96		I
18	Oefenen - bestuurlijk/multidisciplinair/crisiscommunicatie	79		I
19	Overige goederen en diensten	67		I
20	Overige personeelskosten	30		I
21	Kazernes in eigendom	9		I
22	Inkomens- en vermogensoverdrachten	2		I
	Afrondingen		9	I
	Totaal analyse BBN	**837**	**903**	
	Per saldo na verrekening reserves		**66**	

Bevolkingszorg		**Nadeel**	**Voordeel**	**I/S**
1	Overige goederen en diensten BZ		18	I/S
2	Kapitaallasten BZ		5	I/S
	Afrondingen			I
	Totaal analyse BZ	**0**	**23**	
	Per saldo na verrekening reserves		**23**	

BBN en Bevolkingszorg		**837**	**926**	
	Per saldo na verrekening reserves		**89**	

**) Waar een afwijking geduid is als incidenteel/structureel (I/S), is nader te bepalen of en welke structurele componenten hiervan deel uitmaken.*

Toelichting voordelen Brandweer

1. **Convenantsgelden uitgaven: voordeel € 336.000 (incidenteel)**
   - Het voordeel op de uitgaven is onder andere ontstaan doordat een aantal van de 30 deelprojecten niet binnen de vastgestelde afbouwtermijn kon worden gestart of afgerond.
   - Het voordeel op de Convenantgelden is neutraal, aangezien dit wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking. Daarom is dit budget ook niet eerder bijgesteld, hoewel het resterende saldo aan het einde van het afbouwplan steeds zekerder werd. Met de afloop van het afbouwplan per 31 december 2017 vervallen niet benutte projectbudgetten. Het bestuur heeft echter besloten de reserve een jaar later, dus per 31-12-2018 op te heffen, om te kunnen besluiten over de herallocatie van het saldo in samenhang met de resultaatbestemming 2017.

2. **Salarissen: voordeel € 114.000 (incidenteel)**
   - De uitbetaling van het IKB (Individueel Keuze Budget) is lager dan de verwachting door een afwijking in het begrote percentage werkgeverslasten, door enkele voordelige afwikkelingsverschillen 2016 en 2017 en door en te hoog ingeschatte vergoedingen voor overgenomen FLO-plichten.

3. **Huisvestingskosten facilitair/inventaris: voordeel € 96.000 (incidenteel)**
   Het voordeel ad € 96.000 moet in samenhang met het nadeel op huisvestingskosten gebouwen ad € 107.000 gezien worden. Per saldo resteert dan € 11.000 nadeel, hetgeen een optelsom van diverse kleine afwijkingen is.

4. **Materieel & Materiaal: voordeel € 71.000 (incidenteel)**
   Het voordeel van materieel en materiaal heeft betrekking op een aantal posten zoals, Brandstof € 9.000, Onderhoud € 10.000, Uitrukkleding (vervangend) € 17.000 en verbindingsmiddelen € 35.000. De lage onderhoudskosten op verbindingsmiddelen vloeit voort dat dit jaar alle portofoons en mobilofoons vervangen zijn.

5. **Vrijwilligersvergoedingen: voordeel € 60.000 (incidenteel)**
   De kosten van vrijwilligersvergoedingen fluctueren jaarlijks en zijn sterk afhankelijk van de daadwerkelijke inzet van vrijwilligers op basis van oefeningen en incidenten. De afwijking ten opzichte van het budget van 1,7% is marginaal.

6. **Oefenen 4-jarige oefening ROL: voordeel € 47.000 (€ 27.000 incidenteel en € 20.000 structureel)**
   De kosten die verbonden zijn aan de 4-jarige oefening van de ROL vallen een stuk lager uit dan de begroting. Deels is dit toe te schrijven aan de oefenmethode maar een groot voordeel is ontstaan doordat geoefend kon worden op een goedkope locatie in de nabijheid. In de Programmabegroting zal voorgesteld worden de dotatie aan de reserve te verlagen van € 45.000 naar € 25.000 per jaar.

7. **Oefenen op regionaal niveau: voordeel € 39.000 (incidenteel)**
   Een incidenteel voordeel op oefeningen regionaal is ontstaan doordat er dit jaar geen extra oefeningen voor chauffeurs en andere specialismen zijn georganiseerd op regionaal niveau.

8. **Overige vrijwilligerskosten: voordeel € 35.000 (incidenteel)**
   Het voordeel van € 35.000 betreft het saldo van de activiteitenbudgetten dat wordt doorgeschoven. In combinatie met de overheveling is deze afwijking neutraal.

9. **Kapitaallasten materiaal: voordeel € 29.000 (incidenteel)**
   In navolging van 2016 zijn ook in 2017 zijn een groot aantal uitgestelde investeringen alsnog gerealiseerd en is de onderschrijding van de kapitaallasten sterk afgenomen. Dit voordeel ad € 29.000 is verwerkt in de dotatie aan de reserve kapitaallasten materieel en materiaal die ten doel heeft om fluctuaties in de kapitaallasten op te vangen en vervroegde afschrijvingen als gevolg van de transitie van het materieel en materiaal mogelijk te maken.

10. **Subsidies: voordeel € 25.000 (incidenteel)**
    Per saldo een voordeel doordat:
    - Een hoger bedrag gedeclareerd kon worden dan verwacht, aangezien enkele specifieke uitgaven voor omgevingsveiligheid hiervoor kwalificeerden (voordeel € 39.000).
    - De verwachting van de reguliere subsidie-inkomsten te hoog was, doordat een afwikkelingsverschil 2016 ten onrechte was meegeteld.

11. **P&O Opleiding en ontwikkeling: voordeel € 14.000 (incidenteel)**
    Het beperkte voordeel op het opleidingsbudget hangt samen toegekende opleidingen die uiteindelijk geen doorgang kunnen vinden. Vanwege de complexiteit zal de sturing op het opleidingsplan vanaf 2018 extra aandacht krijgen.

12. Oefenen op lokaal niveau: voordeel € 12.000 (incidenteel)
Marginale afwijking ad 5% ten opzichte van de begroting. Geen verdere toelichting.

13. Gemeentelijke bijdrage kazernes in eigendom: voordeel € 9.000 (incidenteel)
Voordeel in kosten die verbonden zijn aan kazernes die overgedragen zijn aan de VR in eigendom. Deze kosten worden rechtstreeks verrekend met de gemeenten dus hier staat een lagere gemeentelijke bijdrage tegenover.

14. Kapitaallasten B&H/ICT en kazernes: voordeel € 7.000 (incidenteel)
Marginale afwijking ad 2% ten opzichte van de begroting. Geen verdere toelichting.

Toelichting nadelen Brandweer

15. Mutaties reserves: nadeel € 447.000 (incidenteel)
Dit totale nadeel wordt met name verklaard door:

Dotaties € 64.000 nadeel
- Hogere dotatie kapitaallasten materieel € 28.000 zijnde het werkelijke verschil van de kapitaallasten materieel en materiaal ten opzichte van het budget. Een saldo wordt toegevoegd aan de hiervoor bestemde reserve.
- Niet-begrote, want neutrale dotatie aan Reserve activiteitenbudget van € 35.000.

Onttrekkingen € 383.000 nadeel
- Convenantgelden: neutraal nadeel van € 336.000 door een lagere onttrekking die gelijk is aan onderschrijding op de uitgaven van Convenantsgelden. Deze afwijking is ook gelijk aan het restsaldo in de reserve Convenantgelden per 31-12-2017.
- 4-jaarlijkse ROL-oefening: € 47.000 lagere onttrekking wegens lagere uitgaven.

16. Huisvestingskosten gebouwen: nadeel € 107.000 (incidenteel)
Het nadeel ad € 107.000 moet in samenhang met het voordeel op facilitaire kosten/inventaris ad € 96.000 gezien worden. Per saldo resteert dan € 11.000 nadeel, hetgeen een optelsom van diverse kleine afwijkingen is.

17. Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers: nadeel € 96.000 (incidenteel)
Het nadeel van € 96.000 is voornamelijk ontstaan door extra gestarte opleidingen brandweerpersoneel. Dit jaar is er o.a. een extra leergang toegevoegd voor bevelvoerders.

18. Oefenen - bestuurlijk/multidisciplinair/crisiscommunicatie: nadeel € 79.000 (incidenteel)
Het nadeel van € 79.000 is voornamelijk ontstaan door:
- Doordat incidenteel meer kosten zijn gemaakt voor een 0-meting en voor het opleiden van COPI-leiders.
- Doordat meer kosten zijn gemaakt voor de bestuurlijke menukaarten (vanwege doorbelasting staat hier een voordeel tegenover; zie 18).
- Het nadeel wordt deels gecompenseerd door een voordeel van € 12.000 binnen de convenantsprojecten.

19. Overige goederen en diensten: nadeel € 67.000 (incidenteel)
Het nadeel van € 67.000 is voornamelijk ontstaan door:
- Een voordeel van € 39.000 op rentekosten.
- Een nadeel van € 77.000 op ICT-kosten doordat meer tijdelijke ondersteuning dan voorzien benodigd was op het onderdeel digitalisering van de informatievoorziening in afwachting van structurele invulling en op het onderdeel salarisadministratie wegens ziekte.
- Een nadeel van 49.000 op de uitvoeringskosten van Risicobeheersing, waarvan € 39.000 gecompenseerd is door hogere subsidie/inkomsten (zie nr. 10).
- Een voordeel van € 18.000 wegens de niet-begrote doorbelasting van kosten voor de bestuurlijke menukaarten (zie ook 17).

20. Overige personeelskosten: nadeel € 30.000 (incidenteel)
Het nadeel van € 30.000 is met name ontstaan door:
- Een nadeel van € 32.000 doordat in het licht van de versteviging van de organisatie hogere kosten werden gemaakt voor de werving van adviseurs en de kosten van arbodiensten.

21. Kazernes in eigendom: nadeel € 9.000 (incidenteel)
De bijdrage van de gemeenten waarvan de kazernes in eigendom zijn overgedragen aan de VR is € 9.000 lager doordat de kosten ook € 9.000 lager zijn in 2017. De exploitatiekosten van deze kazernes worden rechtstreeks verrekend met de gemeenten.

22. Inkomens- en vermogensoverdrachten: nadeel € 2.000 (incidenteel)
Marginale afwijking ad 1% ten opzichte van de begroting. Geen verdere toelichting.

Toelichting voordelen Bevolkingszorg

1. **Overige goederen en diensten BZ: voordeel € 18.000 (incidenteel)**
   Het beperkte voordeel op Salarissen en sociale lasten wordt geheel verklaard door een onderschrijding op het onderdeel piketten. De uitgaven voor de piketten worden bepaald door het aantal ingeroosterde personen en de inschaling daarvan.

2. **Kapitaallasten BZ: voordeel € 5.000 (incidenteel/structureel)**
   Het voordeel op de kapitaallasten van Bevolkingszorg wordt veroorzaakt door uitstel van de vervanging van ICT-voorzieningen.

Incidentele Baten en Lasten 2017 > € 50.000 BBN (inclusief Bevolkingszorg)
Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten. De incidentele baten en lasten zijn in onderstaande tabel opgenomen waarmee inzicht ontstaat in hoeverre het resultaat beïnvloed wordt door posten naast de reguliere bedrijfsvoering.

Incidentele Baten en Lasten 2017 > € 50.000 BBN (inclusief Bevolkingszorg)			bedragen x € 1000
BBN	**Nadeel**	**Voordeel**	
Convenantgelden uitgaven		336	
Onttrekkingen Convenantgelden	336		
Totaal analyse (> € 50.000) BBN	**336**	**336**	
Per saldo	-		
Bevolkingszorg	**Nadeel**	**Voordeel**	
(n.v.t.)			
Totaal analyse (> € 50.000) BZ	**-**	**-**	
Per saldo		-	
Totaal per saldo	**-**		

De verschillen groter dan € 50.000 op de als incidenteel aangemerkte uitgaven zijn hierboven reeds toegelicht.

Toelichting Brandweer

Convenantsgelden
Als meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de afbouw is vastgelegd (2015-2017), kwalificeren de uitgaven voor éénmalige projecten ten laste van de reserve Convenantsgelden als incidentele baten en lasten, ook al bestaat deze geldstroom langer dan 3 jaar. Aangezien de onttrekking aan deze reserve overeenkomstig is verlaagd, is het saldo van de afwijkingen in deze categorie nihil.

Het resterende saldo van de reserve Convenantgelden per 31-12-2017 is gelijk aan dit voordeel en zal aan het bestuur voorgelegd worden voor herbestemming (zie toelichtingen 5.3.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2017).

GHOR Brabant-Noord

Analyse resultaat 2017 ten opzichte van begroting GHOR				bedragen * €1.000
		Nadeel	Voordeel	I/S*
1.	Personeelslasten		219	I
2.	Kapitaallasten		10	I
3.	Huisvestingskosten		77	I/S
4.	Bedrijfskosten		41	I
5.	Bijdrage Kosten Gemene Rekening	246		I
6.	Toevoeging voorziening	101		I
	Totaal analyse GHOR	**347**	**347**	

**) Waar een afwijking geduid is als incidenteel/structureel (I/S), is nader te bepalen of en welke structurele componenten hiervan deel uitmaken.*

Toelichting voordelen

1. Personeelslasten: voordeel € 219.000 (incidenteel)
De GHOR is in ontwikkeling (zie paragraaf 3.5). Nadat er in 2016 diverse medewerkers zijn vertrokken, is in de loop van 2017 een deel van de vrijgekomen vacatureruimte ingevuld. Over het hele jaar genomen is daardoor niet de volledige formatieruimte ingevuld en is het opleidingsbudget niet volledig benut. In 2018 wordt bekeken hoe het restant van de vacatureruimte zal worden ingezet. Ook was minder externe inhuur nodig dan begroot. De werkelijke kosten binnen de personeelslaten zijn hierdoor in totaal € 219.000 (incidenteel) lager dan begroot.

2. Kapitaallasten: voordeel € 10.000 (incidenteel)
De GHOR is in 2017 terughoudend geweest met vervangingsinvesteringen. Vanwege de ontwikkelingen rondom de crisisorganisatie kon er nog geen besluit genomen worden over mogelijke investeringen in het wagenpark. Nadat dit eerder in de bestuursrapportage VRBN 2017 kenbaar is gemaakt en de begroting hierop is gewijzigd, zijn ook in de laatste maanden van 2017 geen nieuwe afschrijvingskosten ontstaan. Hierdoor ontstaat er een klein incidenteel verschil tussen het budget en realisatie.

3. Huisvestingskosten: voordeel € 77.000 (10.000 incidenteel, 67.000 structureel)
Vanwege nieuwe en verbeterde afspraken m.b.t. de huur van het pand aan de Gruttostraat zijn de kosten aanzienlijk verlaagd (structureel). Medio 2018 zal hier een wijziging van de begroting voor worden ingediend. Kleine incidentele verschillen ad € 10.000 op enkele andere posten veroorzaken het resterende verschil tussen de begroting en de realisatie.

4. Bedrijfskosten: voordeel € 41.000 (incidenteel)
Het overschot in de bedrijfskosten is voor het grootste deel te verklaren doordat diverse geraamde uitgaven pas in 2018 plaats kunnen vinden. Zo start de implementatie van netcentrisch werken in de geneeskundige keten pas in 2018 waardoor de geraamde uitgaven niet al in 2017 plaats gevonden. Wat betreft het tempo van deze implementatie zijn we afhankelijk van vele partnerorganisaties. Ook zullen de kosten t.b.v. het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en innovatiemogelijkheden in samenwerking met DITSS (Stichting Dutch Institute for Technology, Safety & Security) grotendeels in 2018 worden gemaakt in plaats van 2017. Hierdoor kan dit als een incidenteel voordeel worden gezien.

Toelichting nadelen

5. Bijdrage kosten voor gemene rekening: nadeel € 246.000 (incidenteel)
Conform de overeenkomst kosten voor gemene rekening over de GHOR-taak vindt de afrekening van het werkelijke exploitatietotaal plaats op basis van de vastgestelde verdeelsleutel. Het nadeel van € 246.000 is het verschil tussen de werkelijke kosten en begrote kosten van beide deelnemende partijen (Veiligheidsregio en GGD).

6. Toevoeging voorziening: nadeel € 101.000 (incidenteel)
Zoals benoemd in de bestuursrapportage VRBN 2017 is er budget gereserveerd om de vergoedingen van de crisisfunctionarissen van de GHOR BN en de GHOR MWB te harmoniseren. Vanaf 2018 worden de vergoedingen in beide regio's gebaseerd op een nieuwe vergoedingsregeling die in overeenstemming met het Georganiseerd Overleg is vastgesteld en voor beide GHOR-en geldt. Dit betekent voor de crisisfunctionarissen van de GHOR BN dat hun vergoeding lager wordt. Daarnaast is in de nieuwe vergoedingsregeling een eenmalige afkoopregeling afgesproken, waarvoor 12 functionarissen in aanmerking komen. Voor de afkoopregeling is bij de GGD een voorziening getroffen voor een bedrag van € 117.000. Daarnaast is de mobiliteitsvoorziening bijgesteld waardoor een bedrag van € 16.000 vrijvalt. Hierdoor is een nadeel op de voorziening ontstaan van € 101.000.
Door de harmonisering van de piketvergoeding nemen op structurele basis piketkosten voor GHOR BN af met € 42.000 voor alle crisisfuncties (m.u.v. de Officieren van Dienst-Geneeskundig. Medio 2018 zal een structurele wijziging van de begroting worden ingediend voor wat betreft de verlaging van de piketvergoedingen van GHOR BN.

Incidentele Baten en Lasten > € 50.000 GHOR
Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten. Er zijn voor de GHOR geen incidentele baten en lasten gerapporteerd in dit opzicht.

Personeelslasten: voordeel € 219.000 (incidenteel)

- Minder personeelskosten doordat nieuwe medewerkers niet in het begin van 2017, maar gedurende het jaar in dienst zijn gekomen. Hierdoor zijn niet alleen salariskosten, maar ook reisvergoedingen, premies e.d. lager dan begroot. In 2018 zullen de loonkosten voor een heel jaar ten laste komen van het personeelsbudget.
- Het budget voor personeel derden is niet volledig gebruikt. De focus heeft in 2017 gelegen in het begeleiden en inwerken van nieuwe medewerkers waarmee de uitvoering van de GHOR taken gewaarborgd is.

GMC Brabant-Noord

Analyse resultaat 2017 ten opzichte van begroting GMC				bedragen * €1.000
		Nadeel	Voordeel	I/S
1	Opleiding en vorming		39	I
2	Huisvesting	32		I
3	Vervoer		4	I
4	Verbinding en automatisering		228	S
5	Operationeel		91	I
6	Beheer		166	I
7	Overige		128	S
8	Opbrengsten		164	I
9	Beschikking reserve		71	I
	Totaal analyse GMC	**32**	**891**	
	Financieringsfunctie		9	I/S
	Per saldo		**868**	

Toelichting voordelen

Uit de tabel blijkt dat de jaarrekening 2017 met een batig saldo sluit van € 868.000. Dit batige saldo vloeit voort uit het terughoudende beleid dat de laatste jaren door het GMC wordt gevoerd, de lagere rente, door de synergievoordelen als gevolg van de samenwerking van de beide meldkamers te Eindhoven.

Concreet hebben vooral onderstaande factoren invloed op het saldo van het GMC.

1. **Opleiding & vorming: € 39.000 voordeel**
   Door de verhuizing van de meldkamer en door de geschetste ontwikkelingen rondom de meldkamers is er in 2017 terughoudend omgegaan met Opleidingen. Een voorziene opleiding voor alle centralisten voor IVC2000 is vervallen.

2. **Huisvesting: € 32.000 nadeel**
   Dit nadeel is ontstaan doordat de verhuiskosten (frictiekosten) hoger zijn dan begroot. Daarnaast zijn de huisvestingslasten voor de Gruttostraat nagenoeg nihil maar daar tegenover staat een huur voor de Mathildelaan te Eindhoven.

3. **Vervoer: € 4.000 voordeel**
   Er zijn minder vervoerslasten door de Nationale Politie doorbelast

4. **Verbinding & automatisering: € 228.000 voordeel**
   Als gevolg van de samenwerking van de beide meldkamers te Eindhoven worden er synergievoordelen behaald.

5. **Operationeel: € 91.000 voordeel**
   Het tijdelijk onderbrengen van het personeel van de meldkamer ‘s-Hertogenbosch in Eindhoven brengt voor alle disciplines extra reiskosten met zich mee waarvan in de 2e begrotingswijziging een inschatting is opgenomen. De realisatie van deze extra reiskosten zijn een stuk lager dan ingeschat.

6. **Beheer: €166.000 voordeel**
   Er werd binnen het budget een post opgenomen van € 221.000 overige kosten. Hiervan werd echter maar € 55.000 uitgegeven.

7. **Overige: € 128.000 voordeel**
   Het voordeel bij overige betreft een voordeel op personeelslasten. Dit voordeel is ontstaan door het aanhouden van vacatures wat verband houdt met de geschetste ontwikkelingen rondom de samenvoeging van de meldkamers.

8. **Opbrengsten: € 164.000 voordeel**
   Het pand van het GMC te Den Bosch is verkocht tegen de boekwaarde per 1-7-2017 aan de Nationale Politie. Het transport van het pand heeft plaats gevonden ultimo boekjaar 2017 waardoor de afschrijvingen op het pand voor heel 2017 geboekt zijn. Het verschil tussen de verkoopprijs per 1-7-2017 en de boekwaarde per 31-12-1017 is hier als opbrengst geboekt. Daarnaast zijn de inkomsten van het RSC na het 1e kwartaal 2017 vervallen door uithuizing van het onderdeel (SGBO en ROT ruimte). Daarnaast zijn er doorbelastingen geweest ten laste van VRBZO en aan de Nationale Politie voor de kosten die behoren bij de meldkamer Brabant Zuid Oost.

9. **Onttrekking bestemmingsreserve: € 71.000 voordeel**
   In de begroting is het te onttrekken bedrag aan de bestemmingsreserve desinvesteringen en frictiekosten samenwerkende meldkamers € 71.000 te laag begroot.

Incidentele Baten en Lasten > € 50.000 GMC

Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten.

Incidentele Baten en Lasten 2017 > € 50.000 GMC			bedragen * € 1.000	
		Nadeel	**Voordeel**	
5	Operationeel		91	
6	Beheer		166	
8	Opbrengsten		164	
9	Mut.bestemm.res.desinvesterings- en frictiekosten samenvoeging meldkamers		71	
	Totaal analyse (> € 50.000) GMC	**-**	**492**	
	Per saldo		**492**	

Uit bovenstaand overzicht kan worden afgeleid dat in de jaarrekening 2017 van het GMC een voordeel van € 492.000 is ontstaan op incidentele kosten. Zie toelichting hierboven bij Analyse resultaat.

5.4 Single information single audit

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

V&J	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 6.503.157

(VOLGT)

BDUR 2017			bedragen * € 1
	BBN	**GHOR**	**Totaal**
1e kwartaal	1.276.585	296.152	1.572.737
2e kwartaal	1.276.585	296.152	1.572.737
3e kwartaal	1.276.585	296.152	1.572.737
4e kwartaal	1.276.585	296.152	1.572.737
Loon- en prijsbijstelling	71.685		71.685
Extra bijdrage			
TOTAAL	**5.178.025**	**1.184.608**	**6.362.633**

De totale bijdrage voor Veiligheidsregio Brabant-Noord op grond van de BDUR bedraagt € 6.362.633. De compensatie van BTW is vanaf 2017 in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage en heeft daarmee geen relatie meer met de BDUR. Een extra bijdrage ter hoogte van € 71.685 werd in 2016 toegekend ter compensatie van de toen nog niet verwerkte loonbijstelling 2017. Deze laatste werkt structureel door.

5.5 Controleverklaring

Controleverklaring

Controleverklaring

Controleverklaring

Controleverklaring

Bijlage 1: BBN – Kengetallen Inkoop

Doorlopen Inkooptrajecten 2017	
Omschrijving	**Bedrag aanbesteding incl. BTW**
Verzekering wagenpark	€ 526.000
Tanksautospuit kazerne Megen	€ 338.000
Toegangscontrole systeem	€ 250.000
Software zaakgericht werken	€ 224.000
Inhuur hoofd bedrijfsvoering	€ 175.000
Begeleiding traject Visie op huisvesting	€ 170.000
Bestuurlijke oefenen 2018-2020	€ 170.000
Inhuur ondersteuning risicobeheersing	€ 141.000
Inhuur medewerker salarisadministratie	€ 127.000
Training levensreddend handelen	€ 109.000
Leiderschapsontwikkeling traject	€ 90.000
Levering hogedruk straalpijpen	€ 86.000
Verander- en opleidingstraject risicobeheersing	€ 76.000
Inbouw c2000 apparatuur	€ 65.000
Kerstpakketten 2017	€ 56.000
Kantoorartikelen 2017-2020	€ 52.000
Inhuur doorontwikkeling DIV	€ 50.000
Training observeren en effecief feeback geven	€ 40.000
Levering nevelkogels	€ 29.000
Levering straatwaterkanonen	€ 26.015
Levering overdrukventilatoren	€ 18.000

Bijlage 2: GHOR - Kengetallen

In totaal zijn er 134 evenementenadviezen (excl. beoordeling van calamiteitenplannen etc.) uitgegeven vanuit de GHOR aan de volgende gemeenten:

GHOR evenementenadviezen 2017		
Gemeente	**Aantal 2017**	**Aantal 2016**
Bernheze	9 (-1)	10 (+2)
Boekel	5 (+2)	3 (-)
Boxmeer	18 (+4)	14 (+10)
Boxtel	6 (+2)	4 (+1)
Cuijk	2 (-3)	5 (-3)
Grave	5 (-1)	6 (+1)
Haaren	7 (+2)	5 (-)
Heusden	3 (-2)	5 (-)
Landerd	8 (-3)	11 (-2)
Meierijstad	9 (-1)	10 (+2)
Mill & Sint Hubert	2 (-2)	4 (-4)
Oss	12 (-)	12 (-1)
's-Hertogenbosch	33 (+5)	28 (-10)
Sint Anthonis	7 (+3)	4 (-6)
Sint-Michielsgestel	0 (-)	0 (-)
Uden	8 (-)	8 (-)
Vught	0 (-)	0 (-)
Totaal	**134 (-5)**	**139 (-)**

Bijdrage multidisciplinair evenementenoverleg 2017 (excl. reguliere evenementencommissieoverleggen)	
Gemeente	**Evenement**
Bernheze	3: 24uurs Solexrace, Pinksterfeesten, samenloop voor hoop
Boxmeer	5: Metworstrennen, Militracks, Vierlingsbeek Open Air, Outlands, Wielerronde van Boxmeer
Boxtel	2: jacht en buitenleven, we are electric
Cuijk	2: Kuukse 11 Kroegentocht, doorkomst 4 daagse & vierdaagsefeesten
Grave	3: Ballonnenfestival, doorkomst 4 daagse, historisch Grave
Haaren	3: Rebellion, Rebirth Festival, reactivate
Landerd	2: Breakout Run, Halfvastenfeesten
Meierijstad	3: Harmony of Hardcore & 7th Sunday, Vudel Koningsfeesten, paaspop
Oss	5: Fatality, Kermis Oss, LEF festival, Strooipop, we are hardstyle,
's-Hertogenbosch	9: Bevrijdingsfestival, carnavalsoptocht + intocht + regulier, fout en stout & Summerdreamers, jaarwisseling & foolish, Jazz in Duketown, Kingsland & Koningsdag centrum, Masters of Hardcore, Vestingloop, radical redemption (8x Evenementencommissie overleg)
Sint Anthonis	2: Megapiratenfestijn, Extrema Outdoor
Uden	2: Volkel in de Wolken, Festyland
Totaal	**41 evenementen (excl. reguliere en commissie-overleggen)**

Bijlage 3: Lijst met afkortingen

AVLS	Automatisch Voertuigen Locatie Systeem
AC	Algemeen Commandant
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDUR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BTEV	Besluit Transport Externe Veiligheid
BOPZ	Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (wet)
BOT	Brandweer Opvang Team
BRZO	Besluit Risico's en Zware Ongevallen
BZ	Bevolkingszorg
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
COT	Instituut voor Veiligheid- en Crisismanagement
COO	Competentiegericht Opleiden op Officiersniveau
COPI	Commando Plaats Incident
CvD	Commandant van Dienst
CRIB	Centraal Registratie en Informatiebureau
DTO	Defensie Telematica Organisatie
EMU-saldo	Vordering-saldo Europese economisch Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMC	Gemeenschappelijk Meld Centrum
GMS	Gemeenschappelijk Meld Systeem
GPS	Global Position System (navigatie middels satelliet)
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure
GWT	Groot water transport
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HIN/HON	Hoofd Informatie/Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
MKA	Meldkamer voor Ambulancezorg
MKB	Meldkamer Brandweer
MKP	Meldkamer Politie
NMR	Nationaal Meetnet Radioactiviteit
OGS	Ongevalsbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OMS	Openbaar brand Meld Systeem
OvD	Officier van Dienst
OIV	Officier Informatie Voorziening
OT	Operationeel Team
PBZO	Preventie Beleid Zware Ongevallen
PG	Publieke Gezondheid
PSHOR	Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROP	Regeling Operationele Procedures
ROL	Regeling Operationele Leiding
SMH	Spoedeisende Medische Hulpverlening
THV	Technische Hulpverlening
V&J	Veiligheid & Justitie
VR	Veiligheidsregio
VWS	Volksgezondheid Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen omgevingsrecht
WKR	Werkkostenregeling
WMB	Wet Milieu Beheer
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WRZO	Wet Rampen en Zware Ongevallen
WVD	Waarschuwings- en VerkenningsDienst
WVR	Wet veiligheidsregio's
ZiROP	Ziekenhuis Rampen Opvang Plan
AVLS	Automatisch Voertuigen Locatie Systeem